Rok V Warszawa—Grudzień 1930 Nr. 12

HOSANNA

ORGAN TOW. MUZYKI LITURGICZNEJ

TREŚĆ ZESZYTU 12.

W noc Bożego Narodzenia. — *S. M. R.* Nowe prądy w wielogłosowym cerkiewnym śpiewie w Rosji. — *X. H. Nowacki.* Nieco o Bethovenie. — *S. M. R.* Kronika krajowa. Kronika zagraniczna. Z literatury muzycznej.

Redaktor X. H. Nowacki. — Redakcja, Admin. i Eksped.: Warszawa, Karowa 5 m 49

Przy nadchodzących Świętach Bożego Narodzenia, wszystkim naszym Szanownym Prenumeratorom składamy serdeczne życzenia.

W NOC BOŻEGO NARODZENIA[1])

Rex pacificus magnificatus est, cujus vultum desiderat universa terrra.
(I-a antyfona I-szych Nieszporów B. Narodzenia).

Cała religja Starego Zakonu streszcza się w tem wołaniu Patrjarchów i Proroków, tak często powtarzanem przez Kościół św. w czasie Adwentowym: *„Rorate coeli desuper, et nubes pluant Justum"*. Cały szereg niedziel Adwentowych zmierza do Bożego Narodzenia i przygotowuje serca nasze na przybycie Pana; im bliżej zaś doń, — tem większe napięcie Liturgji, tem gorętsze pragnienie dusz, tem tęskniejsze oczekiwanie. Ostatnie 6 dni poprzedzające 24 grudnia przybierają szczególnie uroczysty charakter, dzięki sławnym antyfonom „O", które „Hosanna" obszerniej omówiła w zeszłym numerze grudniowym. Każda z nich wita mającego się narodzić Zbawiciela innym tytułem, zapożyczonym z Ksiąg Świętych: „O Adonai!", „Korzeniu Jesse" — „Kluczu Dawidów", — „O Mądrości", — „O Emanuelu!"... To radosne oczekiwanie jest wreszcie uwieńczone przybyciem Upra-

[1]) Ten artykuł jest pierwszą częścią zamieszczonego cyklu p. t. „Liturgja Bożego Narodzenia"

gnionego; Kościół w uniesieniu radości wita go wyżej przytoczonemi słowami: „Król pokoju uwielbion jest, którego oblicza pragnie wszystka ziemia". Inne antyfony tychże Nieszporów stawiają w pełnem świetle tę prawdę, że nowonarodzone Dziecię jest królem: „Uwielbion jest Król pokoju ponad wszystkich królów ziemi". „Wiedzcie, że bliskie jest królestwo Boże: zaprawdę mówię wam, iż nie omieszka przyjść". — „Gdy wstanie słońce na niebie, ujrzycie Króla królów".

Liturgja św. jest skarbem dogmatów, zawiera „depositum fidei"; stąd powstał znany axiomat: *„Lex orandi — lex credendi":* jak się modlimy, tak i wierzymy, (o ile modlitwy są modlitwą liturgiczną, modlitwą Kościoła). Więc Liturgja Bożego Narodzenia uczy nas, że Dziecię, które się rodzi tej nocy w betlehemskiej stajence, jest Słowem Przedwiecznem, jasnością chwały ojcowskiej, i zaprasza wszystkie narody ziemi do oddania Mu hołdu: *„Christus natus est nobis, — venite adoremus!"*

Boże Narodzenie, jedno z największych świąt chrześcijańskich, jest muzycznie może najważniejszem. Nawet Zmartwychwstanie Pańskie nie natchnęło tej sztuce tyle arcydzieł, co Boże Narodzenie; a mówię nietylko o klejnotach muzyki gregorjańskiej, które zdobią Officum tego święta, lecz i o religijnej muzyce ludowej: wystarcza rzucić okiem na te niezliczone polskie kolendy, francuskie „Noëls", niemieckie „Weihnachtslieder", włoskie „nanni" itd., żeby zrozumieć, jakie strumienie melodji i świeżej, naiwnej poezji wypłynęły z tego źródła. Niema nic bardziej boskiego i ludzkiego zarazem, nic bardziej wzniosłego a prostego, nic bardziej wdzięcznego i pobożnego jak pierwsza tajemnica życia Zbawiciela. To też dla tego dusze ludzkie lgną do niej, a serca tają przed nią jak śnieg na słońcu.

Święto Bożego Narodzenia bierze początek w pierwszych czasach Kościoła, lecz data jego nie była zrazu ustalona. Na Wschodzie obchodzono je pierwotnie 6-go stycznia, jednocześnie ze świętem hołdu 3-ch Króli, pod nazwą *Teofanji,* cz. objawienia się Boga. Wreszcie papież Juljusz I w roku 346 ustalił datę 25-go grudnia, a święto Trzech Króli zostawił na 6 stycznia, jako *Epifanję.* Długo liczono na Zachodzie rok nowy od 25.XII, i dziś jeszcze św. Kollegjum kardynałów składa w ten dzień życzenia noworoczne Ojcu świętemu, w „il santo Natale".

Po ślicznej Jutrzni — o której da Bóg kiedyindziej obszerniej pomówimy[2]) — zaczyna się koło północy Msza św. zwana u nas niewłaściwie „Pasterką"[3]). — Kościół św. zaczyna ją nie-

---

[2]) J. E. X. kardynał Kakowski zarządził w archidjecezji warszawskiej, że gdzie się odprawia Pasterka, tam należy odśpiewać przedtem przynajmniej jeden nokturn Jutrzni.

[3]) Gdyż ewangelja o hołdzie pastuszków: **„Transeamus usque ad Betlehem"** czyta się dopiero przy drugiej Mszy, o świcie.

zrównanie pięknym Introitem: „*Dominus dixit ad me: Filius meus es tu; ego hodie genui te*".

W antyfonach i responsorjach Matutitum, Kościół opiewał w ślicznych melodjach o dziewiczej świeżości, boski Kościół mający wykwitnąć z różdżki Jessego: „*Flos Matris Virginis*". Teraz zawita wśród nas Zbawiciel świata, i sam do nas przemawia w Introicie ze żłóbka betlehemskiego: „Pan rzekł do mnie: Tyś jest Synem moim, jam Ciebie dziś zrodził". — Słowo Przedwieczne staje się tu echem Ojca niebieskiego i powtarza słowa Jego, wyrzeczone w psalmie II-gim. Melodja tego Introitu jest prosta i poważna, z pewnym naciskiem na „*meus*", aby podkreślić boskie pochodzenie Słowa, które dziś ciałem się stało.

Werset psalmu introitowego: „*Quare fremuerunt gentes*", przypomina, że to Dziecię nowonarodzone jest Królem, przed którym klękać będą wszyscy królowie ziemi; daremnie „będą się wzburzać narody" i knuć spiski przeciw Panu i Chrystusowi Jego: On bowiem „postanowion jest królem na Syonie", a dziedzictwem jego jest świat cały.

Z jakiem uniesieniem zaśpiewamy dziś hymn anielski, owo „*Gloria in exelsis Deo*", które lat temu 1930 zabrzmiało poraz pierwszy nad doliną Pasterską w Betlehemie, onej nocy rozjaśnionej „jasnością Bożą", kiedy „miodopłynne stały się niebiosa, a pokój prawdziwy spłynął na nas z góry"[4]). Jeżeli to prawda, że słowa natchnione św. Liturgji są twórcze, że sprawiają w duszy miłującej to, co oznaczają, — to zakwitnie nam, „ludziom dobrej woli", ten pokój Boży, o którym mówi Apostoł, że „przewyższa wszelki zmysł" — *qui exsuperat omnem sensum*".

Kollekta wielbi „tę noc przenajświętszą", w której „obchodzimy tajemnicę zejścia z nieba na ziemię światłości Boskiej", i prosimy, abyśmy się „jej pociechą w samem niebie cieszyli na wieki".

Lekcja św. Pawła do Tytusa mówi nam o łasce nad łaskami, która „okazała się wszystkim ludziom" w osobie samego Dawcy wszech łask, przyobleczonego w znikome ciało; który „dał samego Siebie za nas, aby nas wykupił od wszelkiej nieprawości, i oczyścił sobie lud przyjemny, naśladowcę dobrych uczynków".

Graduał jest pełen majestatu i powagi: Ojciec Przedwieczny przemawia tu do Syna swego, uwinionego w pieluszki i złożonego w żłobie, przypominając Mu, a raczej nam, że jest drugą Osobą Trójcy Przenajświętszej: „Z Tobą początek w dzień potęgi Twojej w jasnościach świętych: z żywota przed jutrzenką zrodziłem Cię". A werset ciągnie dalej, przytaczając znany psalm mesjaniczny, którym Chrystus pewnego razu zamknął usta Faryzeuszom: „Rzekł Pan Panu memu: Siądź po prawicy mojej, aż po-

---

[4]) „Hodie melliflui sunt coeli.. hodie nobis de coelo pax vera descendit". (Resp. II. Matutini).

łożę nieprzyjacioły Twoje podnóżkiem nóg Twoich". (Ps. 109). W wersecie allelujatycznym powtarzają się słowa Introitu: „Pan rzekł do mnie: Tyś jest Synem moim, jam Ciebie dziś zrodził". (Ps. II). To „dziś" wiekuiste oznacza przedwieczne rodzenie Słowa w łonie Trójcy Świętej, gdyż po ludzku mówiąc *dziś* Chrystus narodził się w czasie z łona Matki - Dziewicy.

Ewangelja według św. Łukasza, (rozdz. II.) zawiera historyczne opowiadanie Bożego Narodzenia. Słusznie nazwano św. Łukasza „ewangelistą dziecińsiwa Chrystusowego", — „ewangelistą Maryi"; z Jej to bowiem ust najświętszych słyszał on te szczegóły, których nie podał żaden inny Ewangelista. Dzięki jemu znamy wypadki poprzedzające narodzenie św. Jana Chrzciciela oraz samo to narodzenie; znamy historję Zwiastowania, narodzenia Zbawiciela, naszego, ofiarowania Go w świątyni i znalezienia dwunastoletniego Jezusa między doktorami. Wieczna mu za to, od nas, należy się wdzięczność!

Credo: — ono zawsze przejmujące jest do głębi. Szczególnie działać powinien na duszę ten artykuł, którego pamiątkę Kościół dnia tego obchodzi: czy to Zwiastowanie *(„et incarnatus est")*, — czy Męka i Śmierć Chrystusowa *(„crucifixus... passus et supultus est")*, — czy zmartwychwstanie *(„et resurrexit tertia die")*, — czy Wniebowstąpienie *(„ascendit in coelum")*, — czy wreszcie Zesłanie Ducha św. *(et in Spiritum Sanctum Dominum...)*. Jakiem echem odbiją się dziś w duszy te przenajświętsze słowa, na które przez cały rok zginają się wszystkie kolana[5]) (mszał nosi rubrykę: hic genuflectitur), a chór gregorjański zwalnia z uszanowaniem melodję: *„Et incarnatus est de Spiritu sancto, ex Moria Virgine,* ET HOMO FACTUS EST"...

Offertorium wyraża radość i zaprasza do niej niebo i ziemię: „Niech się weselą niebiosa, a niech się rozraduje ziemia przed obliczem Pana, albowiem przyszedł".

„Quia venit"!... To jego miłościwe przyjście wielbi Prefacja, ciesząc się, że „przez tajemnicę wcielonego Słowa nowa światłość Jego światłości *(lux tuae claritatis)* zajaśniała oczom duszy naszej, iżbyśmy widomie Boga poznając, przez Niego ku miłości rzeczy niewidzialnych porwani zostali".

A gdy Pan nieba i ziemi w postaci nie już Dziecięcia, lecz nikłej Hostji, zstąpił na ołtarze nasze, gdy się w niepojętej miłości swojej pokarmem stał dusz naszych w Komunji św., nie gardząc tą lichszą od betlehemskiej stajenką, — przychodzą na myśl słowa św. Bernarda: *„Magnus Dominus et laudabilis minis; parvus Dominus et amabilis nimis"*.

W antyfonie po Komunji odzywa się znów głos Ojca niebieskiego, powtarzając na inną nutę słowa Graduału: *„In splendoribus sanctorum, ex utero ante luciferum genui Te"*.

---

[5]) U nas w Polsce niema (niestety!) zwyczaju wstawania na „Credo"

Msza kończy się, jak zwykle, początkiem Ewangelji św. Jana: „Na początku było Słowo". Ale jakże inaczej brzmi ona dzisiaj, wśród nocy Bożego Narodzenia, kiedy naprawdę „Słowo ciałem się stało i zamieszkało między nami!".

Kościół - Oblubienica skończył swe liturgiczne pienia na cześć Chrystusa-Oblubieńca. A teraz tłum wiernych, zebrany w świątyni jarzącej się tysiącem świateł, intonuje prastarą polską kolendę, która przy wtórze organów płynie w gwieździstą, mroźną noc grudniową, przez otwarte podwoje katedry, aż na ulicę uśpionej stolicy:

„Anioł pasterzom mówił...". *S. M. R.*

NOWE PRĄDY W WIELOGŁOSOWYM CERKIEWNYM ŚPIEWIE W ROSJI

Koniec XVIII i początek XIX stulecia to początki wielkiego wielogłosowego stylu cerkiewnego. Muzyczna twórczość cerkiewna w tym czasie zaczyna wyzwalać się od dotychczas panujących wpływów włoskich; ulubione włoskie motywy, efekciarstwo zewnętrzne, sztuczne konstrukcje harmoniczne wychodzą z użycia, natomiast na plan pierwszy wysuwa się tekst liturgiczny. Tekst organizuje muzykę, jego treść ogromnie podniesie treść muzyczną. Charakter muzyki zaczyna być prosty, niewyszukany, szczery, a więc głęboki i dostępny tym, co w muzyce szukają modlitwy. Utwory tego okresu łączą w sobie uczuciowość i słodycz z niewypowiedzianem majestatem i dostojeństwem, które przenoszą nas w Królestwo Chrystusowe... „nie z tego świata". Wskutek przesycenia się włoskim stylem, kompozytorowie rosyjscy zwrócili się do starożytnych cerkiewnych melodji, co ogromnie wpłynęło na podniesienie charakteru orjentalnego w ówczesnej twórczości. Prawdziwym twórcą tego tak ważnego kierunku był *Dymitr Stefanowicz Bortniański.* (1752 — 1825). Urodził się na południu Rosji w Czernihowskiej gubernji. Imperatorowa Elżbieta, chcąc mieć jego cudny głos, wzięła siedmioletniego chłopca do dworskiego chóru, gdzie pod kierunkiem Galuppiego poznawał teorję muzyki. W 1768 r. Galuppi wyjechał do Wenecji, Bortniański musiał przerwać studja. — Ale w 1775 r. na życzenie Katarzyny II wyjechał do Wenecji, gdzie w przeciągu trzech lat ukończył całkowity kurs muzyki; wróciwszy w 1779 r. do Petesburga został wkrótce dwor-

skim kapelmistrzem, a od 1796 r. dyrygentem chóru z obowiązkiem komponowania i wykonywania swych utworów liturgicznych. Zasługą Bortniańskiego jest, że zreformował dotychczasowy skład chóru dworskiego, który wkrótce dosięgnął prawdziwych wyżyn odtwórczych. Utwory Bortniańskiego są wartościowe. Wydane przez Jurgensona w Moskwie kompozycje jego, przejrzane przez Czajkowskiego, obejmują 10 tomów; zawierają 9 utworów trzygłosowych (w tem jedna liturgja), 23 utwory czterygłosowe liturgiczne, 16 utworów dwugłosowych, 35 czterogłosowych i 10 dwuchórowych religijnych koncertów, hymnów, psalmów i t. d. W jego religijnych koncertach już niema ujemnych stron stylu włoskiego, w nich mamy już odtworzoną duszę rosyjską, wyzwoloną od więzów obcych, muzyka Bortniańskiego zwraca uwagę na tekst, który nadaje ton muzyce, ma blask zewnętrzny, ogromną dostojność, ale porywa przedewszystkiem wewnętrzną głębią. Jego utwory jak „Cheruwimskaja", „Dostojno", „Otcze nasz", „Chwalitie Gospoda" i w. in. utrwaliły imię Bortniańskiego wśród potomnych i przyozdobiły cerkiew rosyjską muzyką niebywałej mocy i głębi. Bortniański czerpał tematy muzyczne z dawnych cerkiewnych melodji, nie brał je dosłownie, ale opierając się na ich charakterze, w ich duchu budował swoje hymny i psalmy. Oceniając zasługi Bortniańskiego dla muzyki liturgicznej cerkiewnej, Synod wydał rozporządzenia, aby utwory liturgiczne tego wybitnego kompozytora przyjęły do służby bożej wszystkie cerkwie rosyjskie. Bortniański jest autorem słynnego hymnu: „Kol sławien nasz Gospod' w Sjonie".

Piotr Iwanowicz Turczaninow. (1779 — 1856). Jako ośmioletnie dziecko dla swego pięknego głosu został członkiem wojskowego chóru jenerała Lewanidowa w Kijowie. Wódz Potiomkim, przejeżdżając przez Kijów, zachwycił się głosem „cudownego dziecka", wziął go do Petersburga i oddał pod kierunek Sartiego. Po śmierci Potiomkina, Turczaninow wrócił do Kijowa do chóru Lewanidowa, gdzie pod kierunkiem Wedela ukończył studja muzyczne. Od tego czasu dyrygował różnemi chórami. W 1803 r. przyjął święcenia kapłańskie. W 1804 r. mieszka w Petersburgu i kieruje metropolitalnym chórem. W 1827 r. zostaje profesorem dworskiego chóru. Utwory Turczaninowa cieszą się wziętością; są cenione za swój czysty styl cerkiewny, a to dzięki temu że opierał się na oryginalnych, dawnych melodjach, mają przytem wysoki artystyczny poziom i prostą dostępną harmonizację. Ta ostatnia ma bardzo szeroki rozstaw; Cantus firmus jest w alcie, tenorze, lub basie. W utworach swoich Turczaninow wprowadza symetryczny rytm przy niesymetrycznych melodjach starożytnych, które często jako Cantus firmus figurują dosłownie co do nuty. Utwory tego wybitnego cerkiewnego kompozytora wydane zostały w czterech towach, w któ-

rych znajduję się 15 utworów trzygłosowych, reszta zaś t. j. Cherubińskie pieśni, kanony, dogmatyki i t. d. mają układ czterogłosowy. Turczaninow jest dużo głębszym od Bortniańskiego, jego twórczość jest wzorem stylu cerkiewnego. Czem jest Nesterow dla malarstwa cerkiewnego, tem Turczaninow dla muzyki cerkiewnej. Jego śpiewy wielkopiątkowe są wzorem najczystszej poezji muzycznej, są w swoim rodzaju jedyne i niedoścignione. Pozostaną nazawsze dowodem do jakich wyżyn kontemplacyjnych zdolna jest wznieść się pobożna twórczość rosyjska. Utwory Turczaninowa jak Bortniańskiego nakazane były przez Synod, co przyczyniło się ogromnie do podniesienia artystycznego poziomu muzyki cerkiewnej w Rosji.

(C. d. n.).

X. H. Nowacki.

NIECO O BETHOVENIE

Rok 1930 przyniósł nam 17-go grudnia 160-tą rocznicę narodzin największego mistrza tonów, Ludwika van Beethoven. Ujrzał on światło dzienne w Bonn, nad Renem, gdzie wówczas rezydował dwór elektora Kolońskiego. Rodzina jego (jak dowodzi nazwisko), była pochodzenia niderlandzkiego; dziadek artysty osiadł był w Bonn, jako kapelmistrz elektorskiego dworu; syn jego Jan, obdarzony wspaniałym głosem, był od dzieciństwa śpiewakiem arcybiskupiego chóru katedralnego (Kapellknabe), a potem tenorem nadwornym (Hoftenorist). Ożenił się z wdową po kamerdynerze elektora, kobietą pobożną i cichą, bez wykształcenia wprawdzie, ale o duszy pięknej i bezwiednie poetyckiej; one to rozwinęła w synu ten zmysł religijny, tę delikatność duszy pod szorstką powłoką, która do końca życia cechować będzie Beethovena.

Dzieciństwo jego było smutne; ojciec, bezwzględny i gwałtowny, zapadał coraz głębiej w otchłań nałogu pijaństwa, nad czem dzieci, (a było 3-ch synków), a nadewszystko biedna zahukana żona, dotkliwie cierpieć musieli. Najstarszy syn, Ludwik, wcześnie podzielał troski matki, dla której żywił przez całe życie najtkliwsze uczucia synowskie. Już w 14-tym roku życia został on organistą katedralnym i utrzymywał pracą swą rodzinę, dając prócz tego lekcje na mieście; ojciec tymczasem, rozpiwszy się do reszty, stracił posadę, ale książe Elektor kazał synowi wypłacać połowę pensji ojcowskiej, bo wiedział, że młodziutki Ludwik pracuje na matkę i młodszych

braci. Już wtedy był on cenionym wirtuozem: grał po mistrzowsku na fortepianie, na skrzypcach, wiolonczeli, waltorni i klarynecie: zapraszano go często do pałacu elektorskiego, gdzie musiał swą grą uprzyjemniać dworskie zebrania u swego dostojnego dobroczyńcy, arcyksięcia Maksymiljana Franciszka, który był najmłodszym synem cesarzowej Marji Teresy, a zatem rodzonym bratem nieszczęsnej Marji Antoniny, królowej francuskiej. Lecz ulubionym instrumentem Ludwika były organy. Dla wzniosłego świata jego myśli, pełnego surowej nad wiek powagi, kolosalny ten instrument o potężnym i głębokim tonie, o wielkiej różnorodności dźwięków, był najwłaściwszym środkiem wypowiedzenia się. To też młodzieniec lubił zamykać się pod wieczór w pustym kościele, i tam na chórze spędzał w półmroku długie godziny, wywołując z klawiszów to burze i gromy, to znów ciche łkanie i nadziemski śpiew, jako odbicie bólów i zmagań, tęsknot i pragnień własnej duszy, jej namiętnej żądzy sławy i wielkości, jej szamotania się z zewnętrznemi trudnościami, jej ukojenia w tem co święte, co wieczne, co nie mija...

A przed kościołem, na ulicy, przystawali przechodnie, i zasłuchani w czarowne dźwięki, szeptali do siebie z uszanowaniem' „To młody Beethoven gra...".

* * *

Nie będziemy kreślić całego „curriculum vitae" wielkiego mistrza: to wychodziłoby poza ramy skromnej naszej pracy. Chcielibyśmy, pominąwszy jego wyjazd do Wiednia, jego wystąpienia na szerszą widownię, jego tryjumfy i gorzkie zawody, jego tytaniczne zmagania się z losem, zatrzymać się nieco nad jego stosunkiem do religji, nad tem co nazwaćby można *katolicyzmem Beethovena.* To są rzeczy mało znane, lecz one właśnie tłomaczą jego duszę, dają klucz do tajników jego twórczości. Otóż Beethoven był głęboko religijny; wiemy już, że sama matka wszczepiła w serce syna prostą a gorącą wiarę; ulubioną jego księgą była Biblja (zwłaszcza Stary Testament, który szczególnie odpowiadał jego umysłowości, „à l'allure jéhovite", jak słusznie powiedział Klaczko o Michale Aniele, — a któż nie wie, ile jest analogji między tymi dwoma geniuszami?). Nie rozstawał się też nigdy z „Naśladowaniem J. Chr.". Zachowywał post nietylko w piątki, lecz i w soboty oraz w wigilje większych świąt; rano i wieczór odmawiał pacierz z bratankiem swoim, którego wychowaniem się zajmował; dbał o to, aby chłopiec uczył się katechizmu, „gdyż tylko na tej podwalinie, pisze, można wychować człowieka". Vincent d'Indy, znany muzykolog francuski, który niczego nie przytacza bez niezbitych dowodów, poświadcza wyżej wymienione fakta. Nadto podkreśla posłuszeństwo Beethovena wszystkim nietylko przykazaniom, ale i radom Kościoła.

„Beethoven, pisze on, dusza niezmiernie czysta i głęboko

chrześcijańska, nie pojmował miłości inaczej, jak wedle dekalogu, t. j. tylko w małżeństwie". — Kochał on tylko raz w życiu, głęboko, a silnie, hrabiankę Juliettę Guicciardi, 17-to letnią, uczennicę swoją, która olśniona genjuszem mistrza, zdawała mu się odpłacać wzajemnością[1]). Wielka jednak różnica towarzyska sprawiła, że rodzice panienki wahali się długo; Beethoven czekał 3 lata, po których Julietta cofnęła dane słowo i... wyszła za hr. Gallenberga. Genjalny muzyk poznał zatem miłość tylko o tyle, aby tem lepiej móc zmierzyć otchłań swej niedoli. Kobieta, którą był ukochał tak czystem uczuciem, zawiodła go, opuściła nielitościwie, tak że błysnęła przed nim chwilowo pokusa samobójstwa... Ale wnet opamiętał się: „dla ciebie, biedny Beethovenie, — pisze do przyjaciela, — niema szczęścia z zewnątrz; musisz je sobie wewnątrz stworzyć. Tylko w świecie ideału znajdziesz ukojenie".

Wtedy to pogrążył się jedynie w swej sztuce; szukał pociechy wyłącznie w muzyce. Lecz i muzyka z czasem go zawiodła: straszne bowiem kalectwo zamknęło na zawsze jego uszy dla ziemskiej harmonji...

Beethoven ogłuchł. Jak bolesną była ta głuchota, z początku częściowa, potem całkowita, tego dowiodą dwa przykłady.

W jesieni 1821 r. miał Beethoven dyrygować w wiedeńskiej operze dworskiej przedstawieniem opery swej „Fidelio"; lecz już po próbie, na której brał tempo raz za prędkie, raz za wolne, a orkiestra i śpiewacy w żaden sposób zejść się nie mogli, zmuszony był złożyć batutę, — i to na zawsze.

W 1824 r. na 3 lata przed śmiercią, stworzył swą IX Symfonię, symfonię instrumentalną z chórami, osnutemi na tle Szyllerowskiej „Ody do Radości"[2]). Utwór ten zagrano po raz pierwszy na wielkim koncercie dyrygowanym przez kapelmistrza Umlauf, — głuchy zaś twórca tego arcydzieła stał w pośrodku orkiestry, plecami do publiczności, która napełniała się po brzegi. Gdy ostatnie tony przebrzmiały, nastała chwila ciszy i niemego podziwu; potem zerwał się długi grzmot oklasków, nad którym dominowały entuzjastyczne okrzyki: „Beethoven, Beethoven, niech żyje Beethoven!". — Ale mistrz nie ruszał się z miejsca: jak przedtem był nie słyszał szumiącej powodzi dźwięków swego utworu, wodząc tylko smętnem okiem za smyczkami instrumentów, to podnoszącemi się, to opadającemi, — tak i teraz nic nie słyszał z tej burzy uniesienia, która za nim na sali szalała.

---

[1]) Dla niej to napisła swą sonatę Cis - moll, słynną pod nazwą Mondschein-Sonate (sonaty księżycowej) i dedykował ją „Nieśmiertelnej Ukochanej".

[2]) „Lied an die Freude" — właściwie „An die Freiheit: (do Wolności) — ale słowo to źle brzmiało w Metternichowskim czasach.

Wreszcie śpiewaczka Unger, która wraz ze słynną Henrjetą Sonntag brała udział w kwartecie solowym, podeszła do głuchego muzyka, i ująwszy go oburącz za barki, odwróciła twarzą do publiczności. Beethoven ocknął się z głębokiej zadumy; teraz dopiero powiedziało mu oko, o czem ucho zamilczało: ujrzał rozentuzjazmowany tłum, który na uczczenie mistrza zerwał się pełen uszanowania; ujrzał tysiące dłoni bijących z zapałem ·brawa, ujrzał setki oczu wilgotnych od łez, i powiewające chustki. Ujrzał niekłamany podziw dla wielkiego artysty, z którym się kojarzyło szczere współczucie dla bolesnego kalectwa człowieka, — i — ukłonił się niezgrabnie....

(c. d. n.) *S. M. R.*

KRONIKA KRAJOWA

WARSZAWA.

W dniu drugiego Grudnia, O Dom Cabrol, opat z Farnbourough wieczorem w sali Techników wygłosił odczyt „O katakumbach". W przerwach odczytu, chór szkoły 172 wykonał kilka melodji gregorjańskich. Po skończonym odczycie Dom Cabrol w towarzystwie ks. prałata Korniłowicza udał się do seminarjum metropolitalnego posłuchać lekcji śpiewu gregorjańskiego, prowadzonej przez Ks. H. Nowackiego. Po odśpiewaniu mszy XII i kilku gregorjańskich utworów O. Dom Cabrol powiedział: „Zamknąłem oczy i zdawało mi się, że jestem w Solesmes". W kilku słowach gorących i serdecznych tłomaczonych przez X Korniłowicza, Dom Cabrol wyraził swoje zadowolenie, zachęcał do pójścia dalej w tym samym kierunku i wytrwania, a niewątpliwie Seminarjum Warszawskie będzie rozsadnikiem prawdziwego śpiewu Kościoła. Wychodzącego wielkiego litrugistę żegnała młodzież seminaryjna śpiewami polskiemi.

S. T.

JASIENIEC.

Śpiew liturgiczny stoi tu na wysokim poziomie. 23 listopada przybyli do parafji X Kanonik Mauersberger i X Prof. Nowacki. Ten ostatni śpiewał sumę a słowo boże o św. Cecylji wypowiedział X Kanonik Mauersberger. Lud odpowiadał celebransowi na wszystkie jego aklamacje, śpiewał całe Kyrie, Gloria, Credo, Sanctus, Benedictus, Agnus Dei. Aby mieć pojęcie jak znakomicie lud odtwarza chorał gregorjański w Jasieńcu, trzeba tu być i tego śpiewu wysłuchać. To nie żaden krzyk ani wyciąganie, to śpiew dyscyplinowany przez rytm, w którym opanowanie indywidualności ludzkiej dla otrzymania równego, pełnego brzmienia społeczności parafjalnej, zdumiewa i po-

rywa. Jestto tylko dowód do jakich rezultatów może doprowadzić jednolita praca proboszcza i wikarego w ciągu 6 miesięcy. Chorał gregorjański pielęgnowany w Jasieńscu, zaczyna promieniować na okoliczne parafje — bo oto już X Marks, proboszcz w Pcmny zaczyna organizować u siebie liturgiczny śpiew parafjalny. Szczęść mu Boże!

KRONIKA ZAGRANICZNA

W dniu 3 października b. r. zmarł jeden z największych współczesnych muzykologów, Dr. Fryderyk L u d w i g, profesor muzykologji i prorektor uniwersytetu w Getyndze. Urodził się w Poczdamie wr. 1872, od r. 1905 był docentem w Strasburgu, od r. 1910 profesorem, zaś wr. 1929 rektorem uniwersytetu w Getyndzie. Mało są znane szczegóły biograficznego wielkiego muzykologa, który zarazem był jednym z najpracowitszych mężów w świecie naukowym i jednym ztych, którzy — obok A. Gastoué, P. Aubry, H. Riemanna, H. E. Wooldridga i J. Wolfa — najbardziej przyczynił się do rozjaśnienia mrocznych do niedawna dziejów wielogłosowej muzyki wieków średnich, stanowiących główny teren jego wiekopomnych badań. Wszystkich wymienionych badaczy przewyższył znajomością źródeł muzyki średniowiecznej i precyzyjnością badań i systematycznością pracy badawczej. Liczne jego prace o fundamentalnem znaczeniu odznaczają się tem przedewszystkiem, że stronią od wszelkich karkołomnych i subjektywnych hipotez, których nie możnaby rzeczowo udowodnić. Pisane są coprawda niekiedy bardzo ciężko i trudno, ale co do treściwości i gatunkowego ciężaru myśli w nich zawartych stoją pomiędzy analogicznemi pracami bezwzględnie na pierwszem miejscu. Zbytecznem byłoby dodawać, że obca jest im wszelka frazeologja, od której ś. p. prof. Ludwig stronił, zdając sobie zanadto dobrze sprawę z krótkotrwałej wartości prac innego rodzaju. Wymieniamy kilka jego najcenniejszych prac, drukowanych przeważnie w „Sammelbände der Internationalen Musikgesellschaft" i w „Archiv für Musikwissenschaft": „Die mehrstimmige Musik des XIV Jahrhunderts", „Die mehrstimmige Musik des XI und XII Jahrhunderts", „Repertorium organorum etc.", „Perotinus Magnus", „Die Quellen der Motette ältesten Stils", „Die mehrstimmige Messe des XIV Jahrhunderts", ponadto szereg rozdziałów w „Handbuch der Musikgeschichte" G. Adlera, zajmujących się muzyką wielogłosową do r. 1430. Zwrócić należy uwagę na jego wzorowe wydanie zbiorowych dzieł francuskiego arcymistrza XIV wieku, Wilhelma de Machaut. Jakżeż obecnie jasno przedstawiają się dzięki pracom ś. p. prof. Ludwiga dzieje muzyki średniowiecznej i jak jasno dzięki niemu przedstawia się przedewszystkiem przodownicze stanowisko muzyki francuskiej w średniowieczu! Wszystkie formy i style i ich rodzaje, do niedawna tak jeszcze mało plastycznie przedstawiane zyskały dzięki niemu na zupełnej jasności. Także muzyką polską kościelną XV wie-

ku interesował się wielki badacz. W tym celu podczas okupacji Warszawy przez wojska niemieckie odwiedził m. i Bibljotekę Ordynacji Hr. Krasińskich w Warszawie. W pracach swych wspomina o Mikołaju Radomskim z Radomia, którego kilka kompozycyj miał sposobność poznać, a przedewszystkiem ocenić wysoko. Zwracający się do niego młodsi pracownicy w zakresie historji muzyki średniowiecznej mogli zawsze liczyć na udzielenie wszelkich potrzebnych informacyj i wskazówek, których bynajmniej nie zbywał, lecz z całą dokładnością i życzliwością się niemi zajmował. Był badaczem zarówno świeckiej jak i kościelnej muzyki. Cześć jego pamięci!

Dr. Marja Szczepańska (Lwów).

Z LITERATURY MUZYCZNEJ

Harmonja. Napisał **Piotr Rytel,** profesor konserwatorjum warszawskiego. Nakładem Towarzystwa wydawniczego Muzyki Polskiej. Warszawa. 1930. Więcej jak przed stu laty naukę harmonji nie traktowano, jako przedmiotu specjalnego, zajmowano się głównie kontrapunktem. Analiza harmoniczna utworów kontrapunktowych dała początek nauce harmonji. W historycznym rozwoju harmonja idzie za kontrapunktem, w pedagogicznym rozwoju ucznia harmonja wyprzedza kontrapunkt. Ten ostatni system ma swoje dobre strony, ale ma i ujemne. Brak wychowania kontrapunktycznego sprawił, że zanikli mistrze improwizacji kontrapunktycznej! Wielkości Bacha sprzyjało i to, że od dzieciństwa wychowywał się na kontrapunkcie! Uczelnie muzyczne muszą się na tem poważnie zastanowić. Najdawniejszym podręcznikiem harmonji w języku polskim jest: **Sztuka muzyki,** Wacława Sierakowskiego (Kraków 1795), po nim ukazywały się: **Początki muzyki** ks. Worońca (Wilno 1806), **Zasady harmonji tonów,** Karola Kurpińskiego (Warszawa 1821 r.), **Zasady harmonji,** Kurpińskiego (Warszawa 1844), **Nowy system muzyki** ks. Jana Jarmusiewicza (Wiedeń 1843), **Doręcznik muzyczny,** Józefa Sikorskiego (Warszawa 1852), **Główne zasady harmonji,** Freyera, **Pamiętnik do nauki harmonji,** Moniuszki, **Zasady muzyki,** K. Studzińskiego (Warszawa 1869), **Gramatyka muzyki,** Napoleona Ordy (Warszawa 1873), **Zasady harmonji** Richtera, tłomaczone przez J. Karłowicza, **Nauka harmonji,** Władysława Żeleńskiego i Gustawa Roguskiego (Warszawa 1877, wyd. II-e 1899), **Wykład praktyczny harmonji,** Noskowskiego i Zawirskiego (Warszawa 1904 r.), **Harmonja** Dr. Józefa Reissa (Kraków 1923), wreszcie w tym roku ukazała się **Harmonja** profesora Rytla. Dzieło to ma ogromną zaletę, że odrzuca niepotrzebny bagaż szczegółów, a daje studjującemu materjał rzeczowy, w wykładzie prostym i jasnym; syntetyczność wykładu wymaga od ucznia dobrej sprawności myślowej; autor oparty o wartości harmonji czasów minionych, patrzy okiem znawcy na zdobycze techniczne muzyki dzisiejszej i pewną ręką sięga dla swych rozdziałów po te kruszce, które połączone

z kruszcami dawnemi tworzy nowy spław, nową praktyczną regułę, uprzystępniającą w sposób prosty zawiłości harmoniczne. Sprowadzenie wszystkich oznaczeń do trzech liter i pewnego szeregu cyfr rzymskich i arabskich jest pomysłem pod względem ujęcia świetnym. W tej książce znajdujemy rzeczy nowe. Tak np. w rozdziale XII mamy zilustrowaną analizę muzyki atonalnej i całotonowej. Autor muzykę atonalną tylko charakteryzuje, ale jej budowy nie uczy, bo muzyka ta nie ma dla siebie stałego punktu wyjścia, nie ma żadnych norm ani praw, niema więc i nauki. (Muzyka atonalna jest równaniem sztuki w dół, jest zjawiskiem zwyrodnienia twórczości muzycznej i czynnikiem upadlającym duszę, przed nią należy bronić się jak przed epidemją, zatruwającą życie. Przyp. red.). W Hanmonji prof. Rytla widzimy doświadczenie kompozytora i mądrość pedagoga, którego dojrzałość polega nietylko na tem, że uczy tego, co sam umie, ale uczy tyle ile potrzeba.

X, H .Nowacki.

Najsłynniejszą pieśnią wieków średnich była sekwencja, ułożona przez Notkera, benedyktyna z San Gallen w X w.

MEDIA VITA

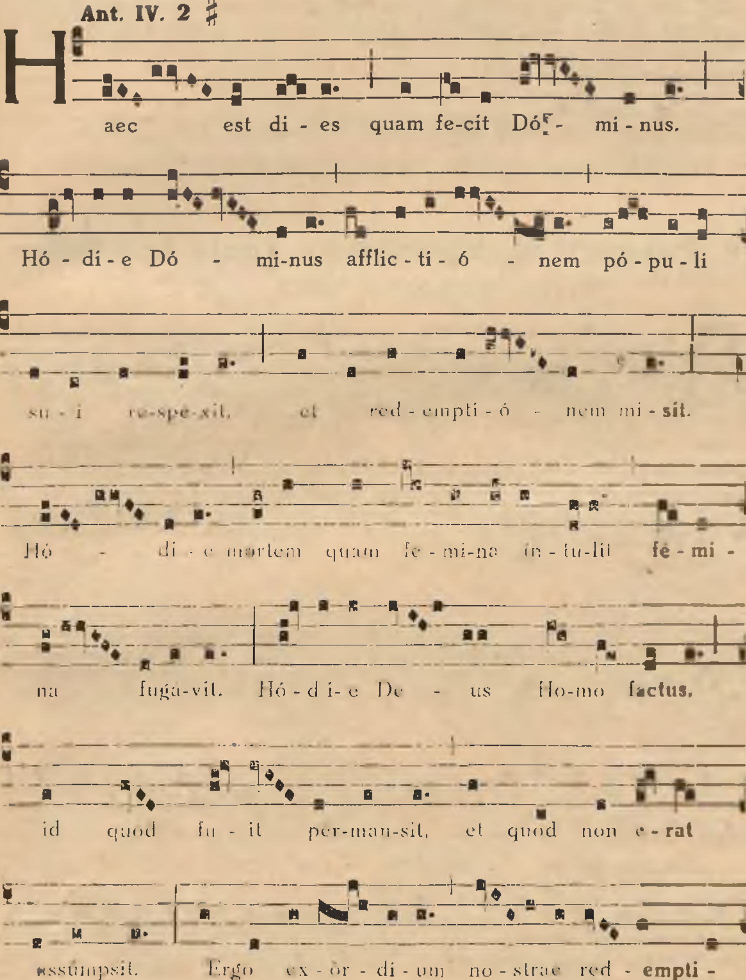
Rozszerzajcie Hosannę, albowiem jest ona siewcą zasad, które tworzą i rozwijają w duszach skarb prawdziwy t. j. ducha Kościoła.

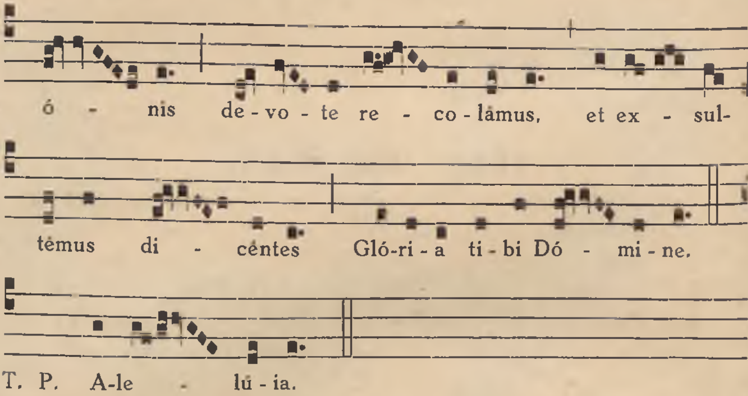
ZA ZEZWOLENIEM WŁADZY DUCHOWNEJ.

Drukarnia Artystyczna, Warszawa, Nowy Świat 47. Tel. 635-80 i 635-83.

Haec est dies.

Ante processionem per annum (de consuetudine) cantatur:
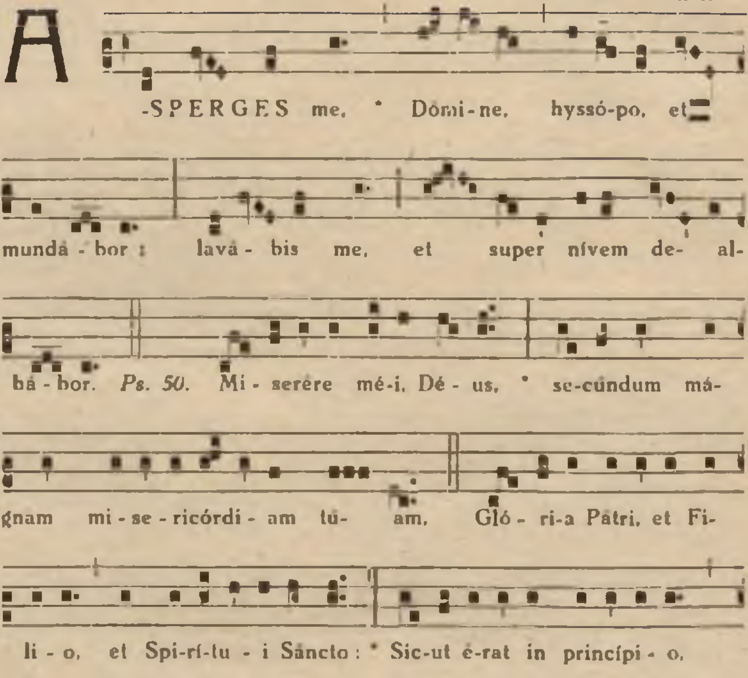

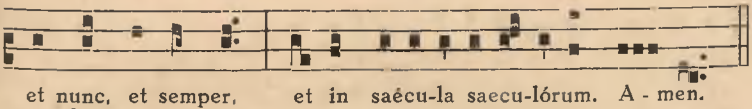

In Dominicis ad Aspersionem Aquae benedictae:

EXTRA TEMPUS PASCHALE ANT. 7.

XIII. s.
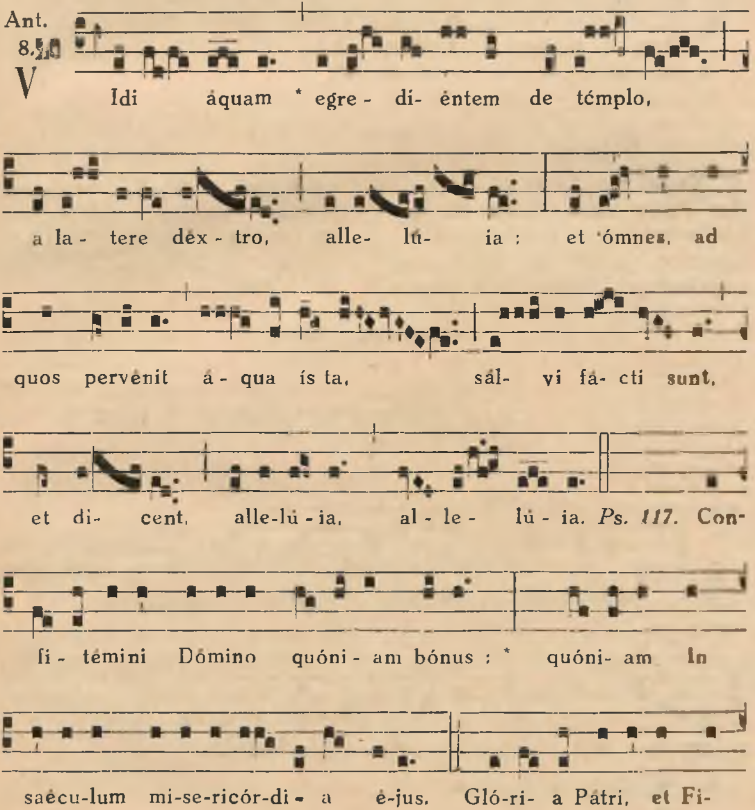

Repetitur Ant. Aspérges me.

In Dominica de Passione et in Dominica Palmarum non dicitur Glória Patri, *sed post Psalmum* Miserére *repetitur immediate Ant.* Aspérges me

TEMPORE PASCHALI

Scilicet a Dominica Paschae usque ad Pentecosten inclusive

X. s.

li- o, et Spi-rí- tu - i Sáncto. * Sic-ut érat in princípi - o.

et nunc, et semper. et in saécu-la saecu - lórum. Amen.

Repetitur Ant. Vidi áquam.

V. Osténde nóbis, Dómine, misericórdiam túam. *Tempore Paschali, additur :* Allelúia.)
R. Et salutare túum da nóbis. (*Temp. Pasch.* Allelúia.)
V. Dómine exáudi oratiónem meam.
R. Et clámor méus ad te véniat.
V. Dominus vobiscum. R. Et cum spíritu túo.

Orémus *Oratio.*

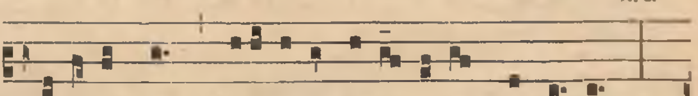
EXáudi nos, Dómine sancte, Pater omnipotens, aeterne Deus : † et míttere digneris sanctum Angelum tuum de caelis; * qui custódiat, fóveat, prótegat, visítet, atque deféndat omnes habitántes in hoc habitáculo. Per Christum Dóminum nostrum. R. Amen.

ALII CANTUS *ad libitum.*

I.

X. s.

Ant. 7.

A -spérges me, * Dómine, hyssópo, et mundábor :
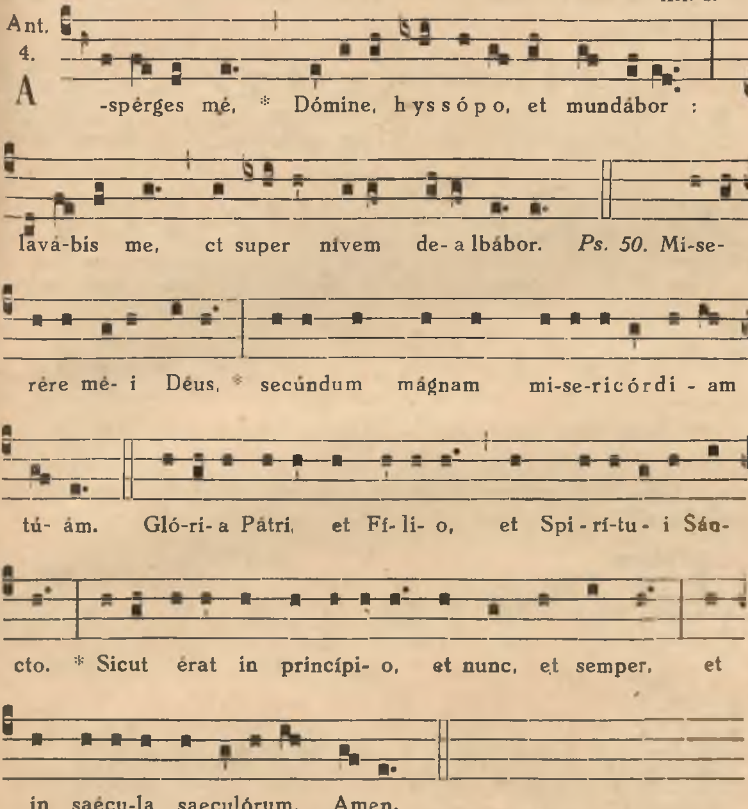

lavá-bis me, et super nívem de - albábor.

Ps. Miserére, *ut supra*, I.

II.

XII. s.

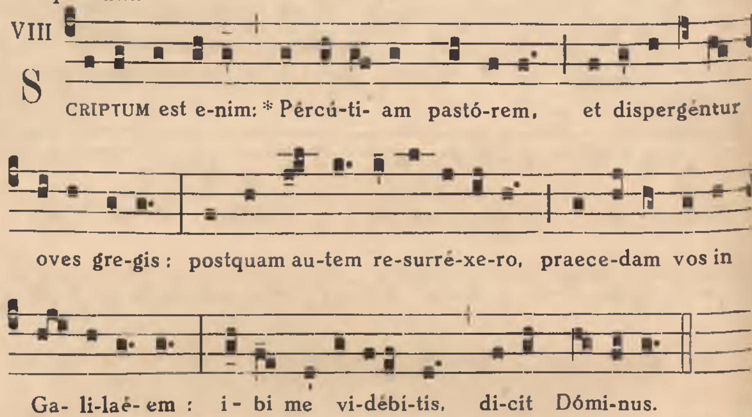

Niedziela Palmowa.

U nas jest zwyczaj, że po otworzeniu drzwi, gdy procesja wejdzie do kościoła, wtedy nie śpiewa się Ingrediente, jak to wskazuje rytuał Rzymski, a jeszcze raz Púeri Hebraeorum. Poczem następuje obrzęd trzykrotnego dotykania krzyża palmą przez celebransa. Oto nasza zwyczajowa rubryka:

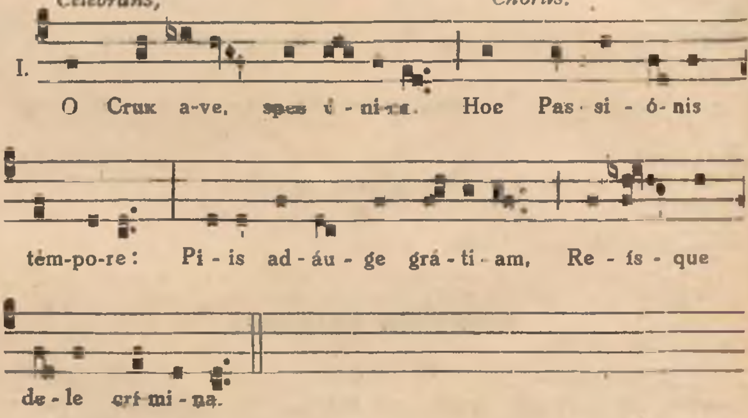
Postea Subdiaconus hastili crucis percutit portam: qua statim aperta, Processio intrat Ecclesiam, cantando: Púeri Hebraeorum.

Deinde ad crucem Celebrans accedens cum ministris flexis genibus palma ter tangit imaginem crucifixi, ter cantando hanc Antiphonam:

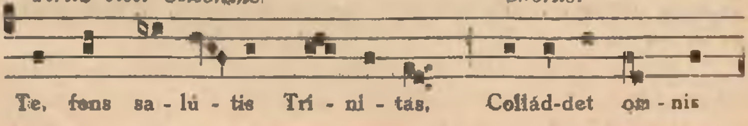

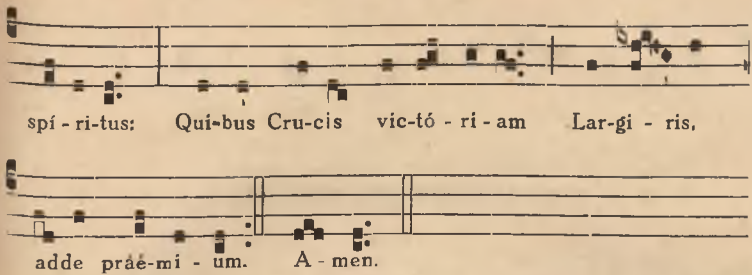
Post hoc Celebrans imagines crucifixi in altum tenendo, ceteris omnibus genuflexione adorantibus, cantat bina vice:

Celebrans, *Chorus.*
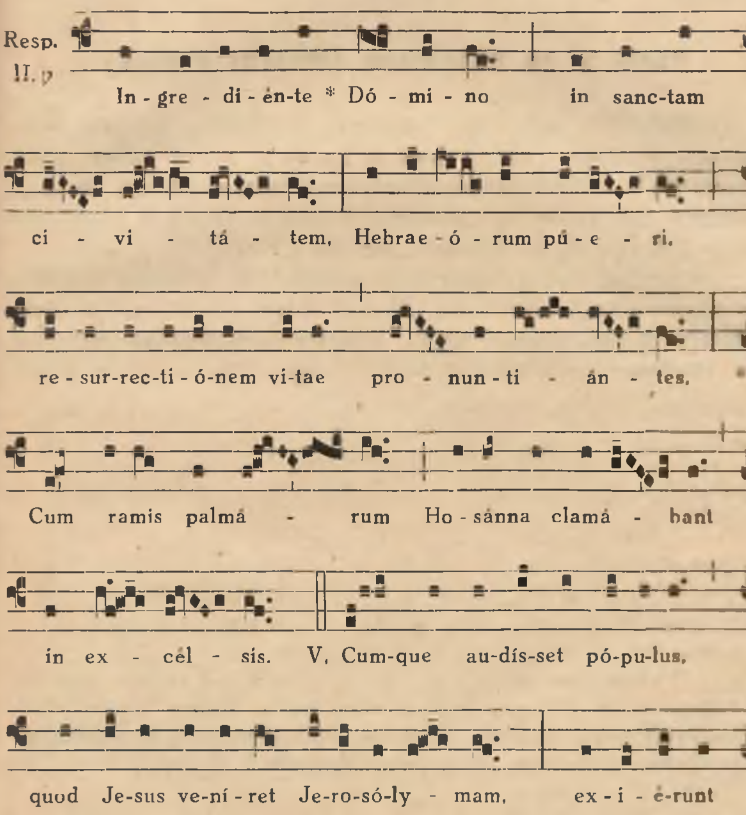

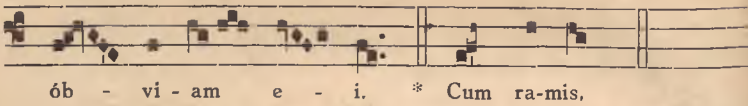
Tertia vice: Celebrans. *Chorus.*

Demum cruce in loco posita et thurificata ac exosculata concluditur processio cantando:

V. Erue e frámea, Deus, ánimam meam.
R. Et a córnibus unicórnium humilitátem meam.

Orémus.

Deus qui nos regéndo consérvas, parcéndo justíficas, per passionem Unigéniti Fílii tui Dómini nostri Jesu Christi a temporáli tribulatióne nos éripe, et aetérna nobis gáudia largíre. Per eúmdem Christum Dóminum nostrum. R. Amen.

Feria VI in Parasceve (Wielki Piątek). [1]
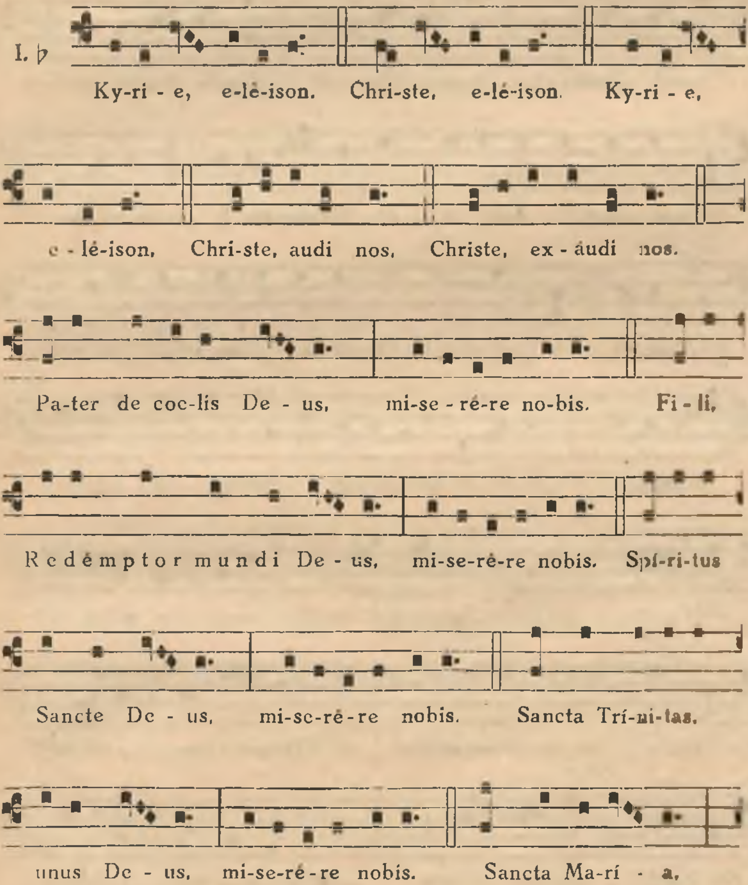
Wszystko dnia tego odprawia się według rytuału rzymskiego. W kraju naszym jest zwyczaj, o którym mówi rytuał piotrkowski, iż po trzeciem obnażeniu krzyża przed jego adoracją odbywa się procesja z krzyżem, w czasie której w kościołach wiejskich lud zwykł śpiewać „Krzyżu Święty".
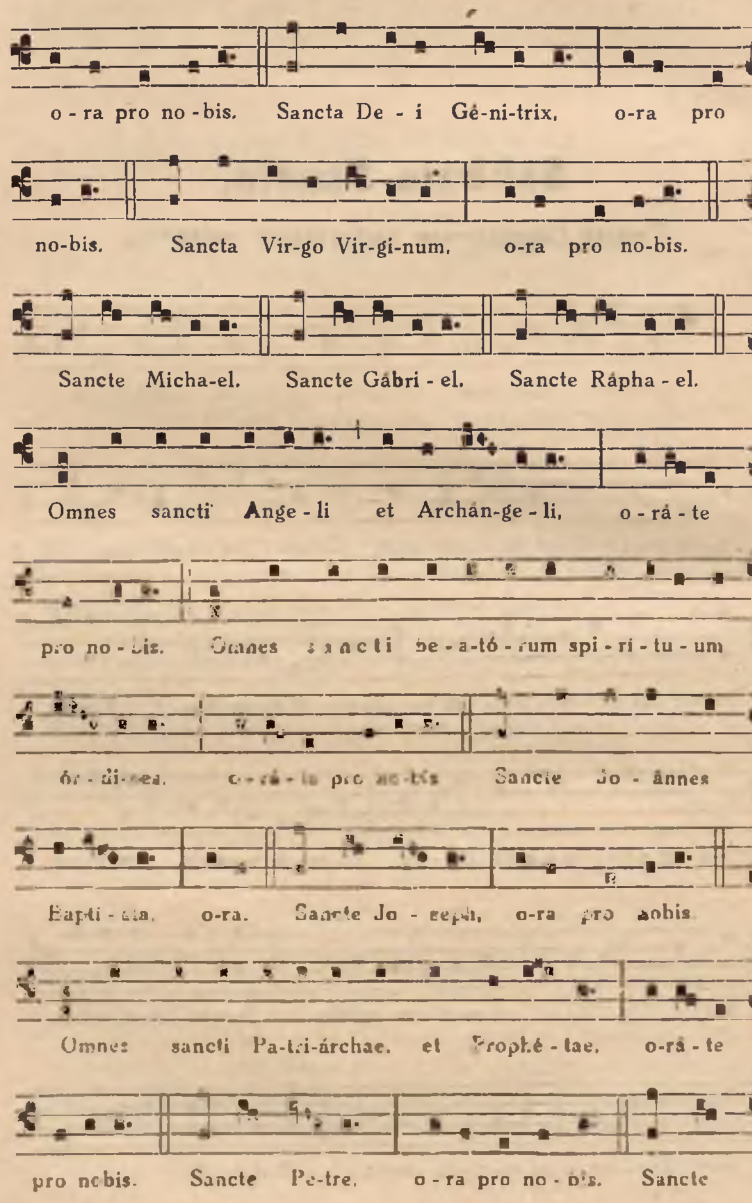
Po odmówieniu nieszpór rozpoczyna się procesja do Grobu w czasie której śpiewa się *„Recessit pastor noster"*, jak w „Officium et Missa ultimi tridui Majoris Hebdomadae" str. 194. W kościołach wiejskich śpiewa się „Jezu Chryste Panie miły".
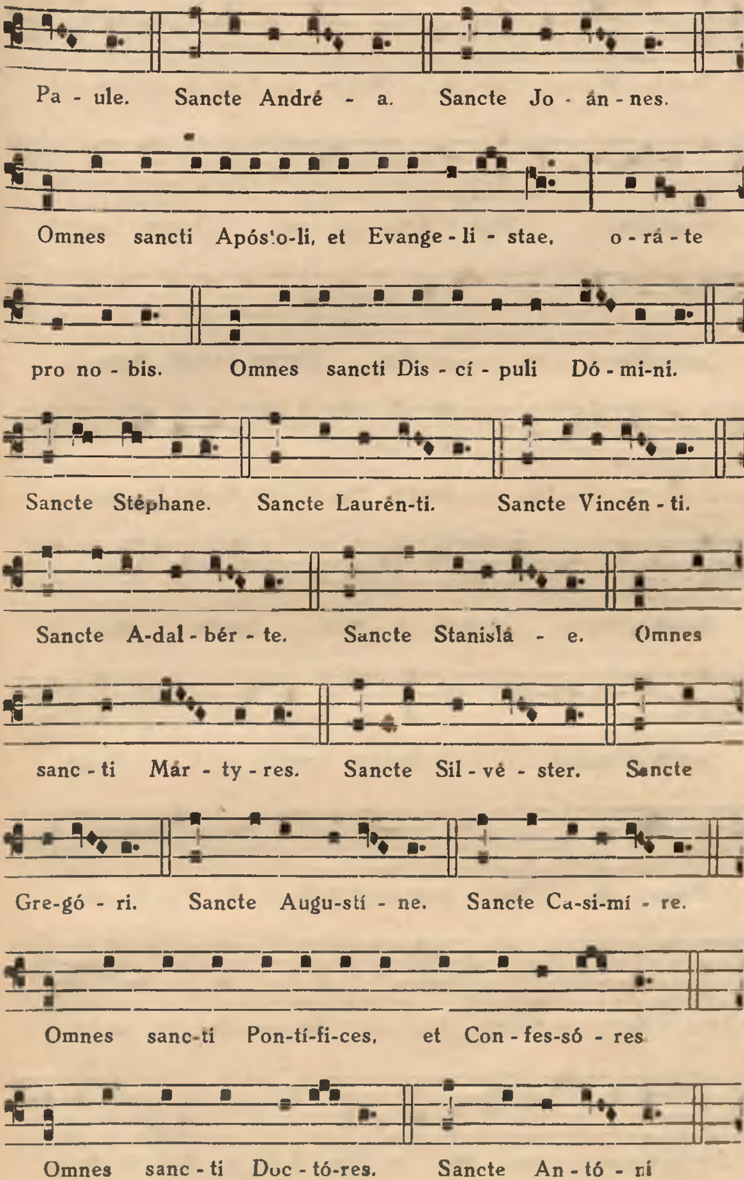
[1]) Wszystkie śpiewy na trzy ostatnie dni Wielkiego tygodnia zawierają się w „Officium et Missa ultimi tridui Majoris Hebdomadae" Desclée, Tournai, Belgique. Wydanie przedrukowane z watykańskiego i znakami rytmicznymi przez benedyktynów z Solesmes opatrzone.
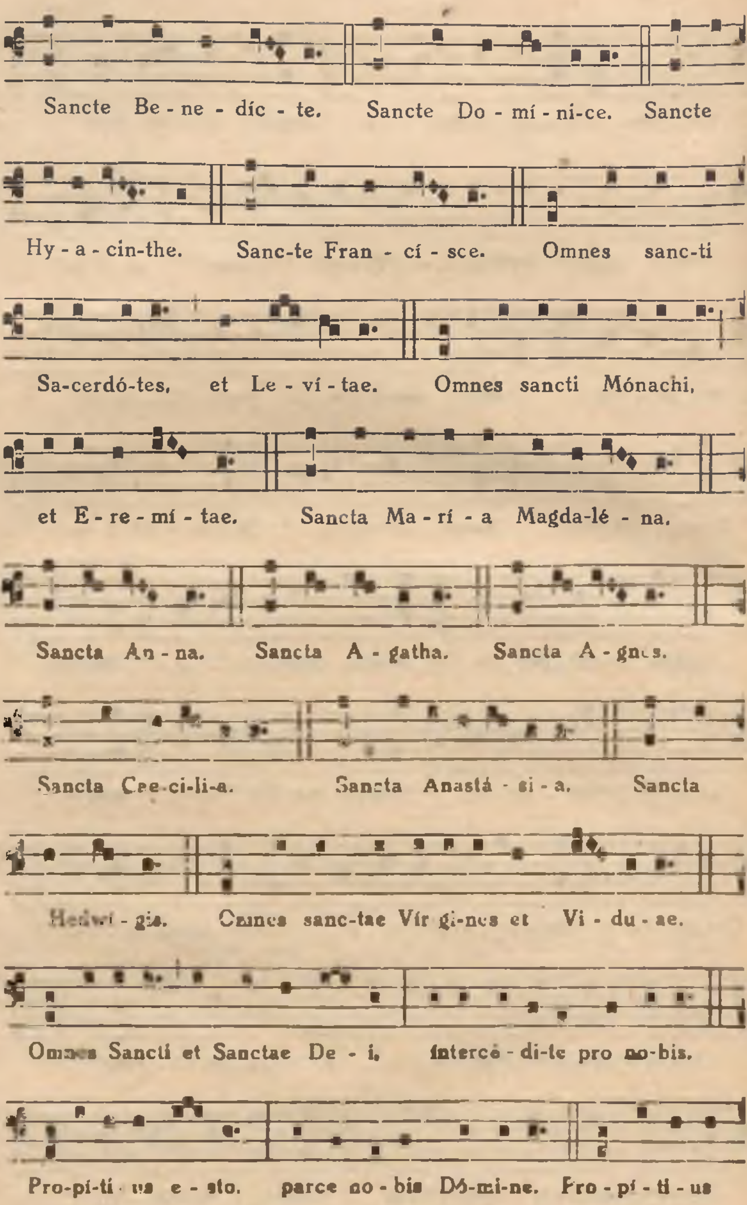
Sabbato Sancto.
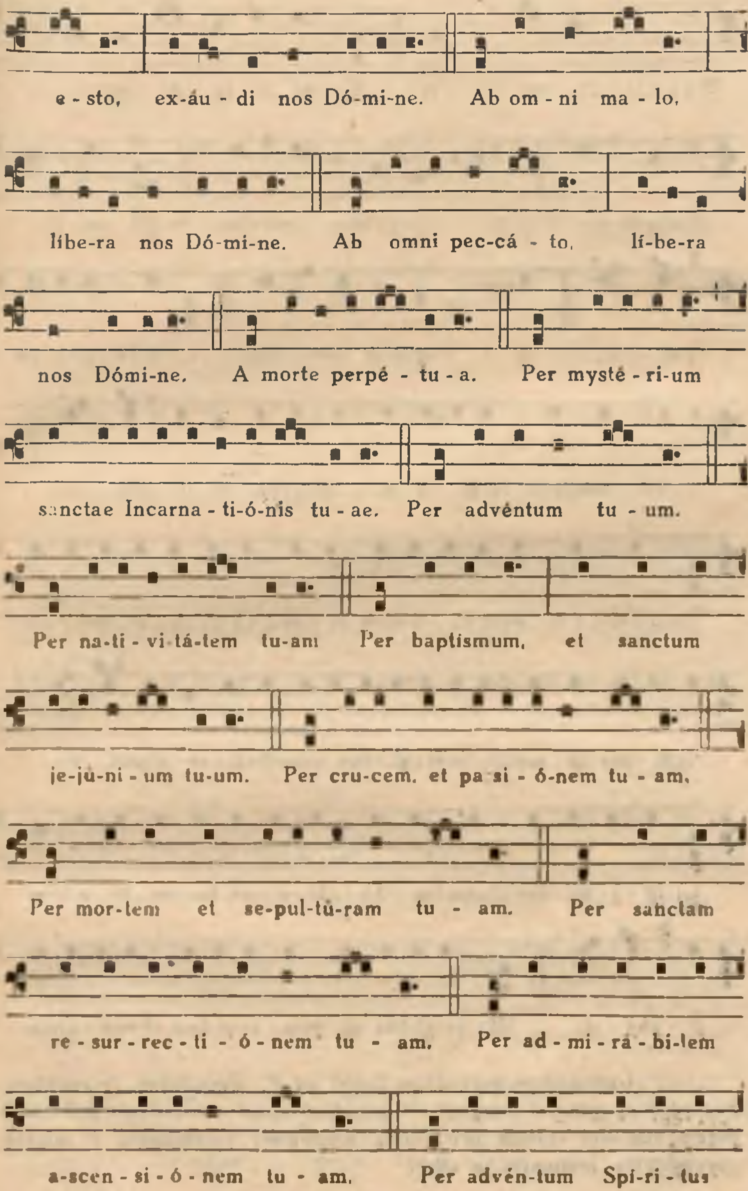
Tonus Litaniarum antiquitus usitatus.
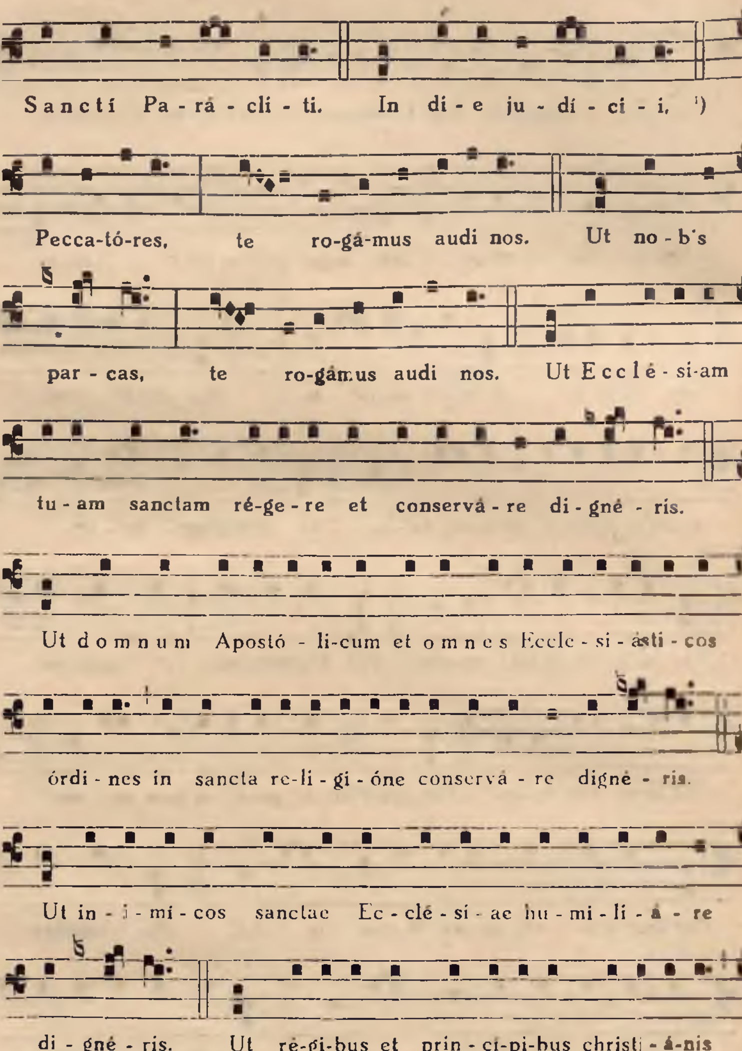

o - ra pro no - bis. Sancta De - i Gé-ni-trix, o-ra pro
no-bis. Sancta Vir-go Vir-gi-num, o-ra pro no-bis.
Sancte Micha-el. Sancte Gábri - el. Sancte Rápha - el.
Omnes sancti Ange - li et Archán-ge - li, o - rá - te
pro no - bis. Omnes sancti be - a-tó - rum spi - ri - tu - um
ór - di - nes, o - rá - te pro no - bis. Sancte Jo - ánnes
Bapti - sta, o-ra. Sancte Jo - seph, o-ra pro nobis.
Omnes sancti Pa-tri-árchae, et Prophé - tae, o-rá - te
pro nobis. Sancte Pe-tre, o - ra pro no - bis. Sancte
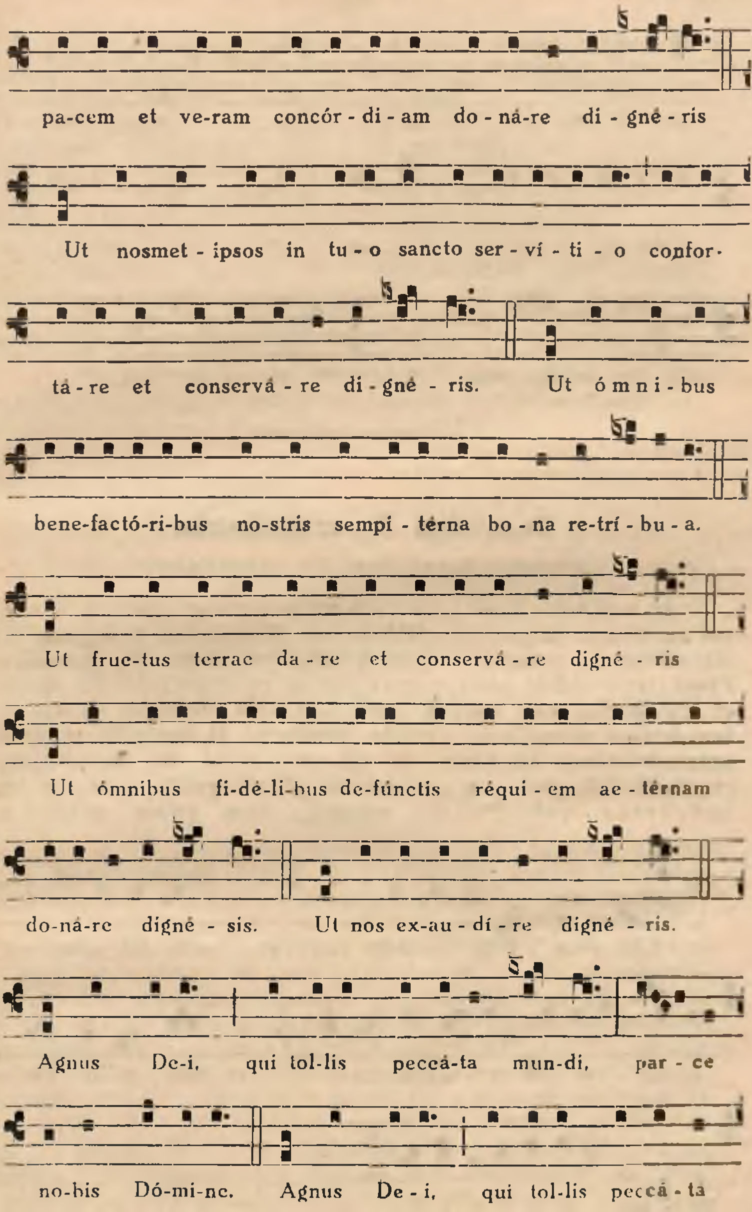

Pa - ule. Sancte André - a. Sancte Jo - án - nes.
Omnes sancti Após'o-li, et Evange - li - stae, o - rá - te
pro no - bis. Omnes sancti Dis - cí - puli Dó - mi-ni.
Sancte Stéphane. Sancte Laurén-ti. Sancte Vincén - ti.
Sancte A-dal - bér - te. Sancte Stanislá - e. Omnes
sanc - ti Már - ty - res. Sancte Sil - vé - ster. Sancte
Gre-gó - ri. Sancte Augu-stí - ne. Sancte Ca-si-mí - re.
Omnes sanc-ti Pon-tí-fi-ces, et Con - fes-só - res
Omnes sanc - ti Doc - tó-res. Sancte An - tó - ni
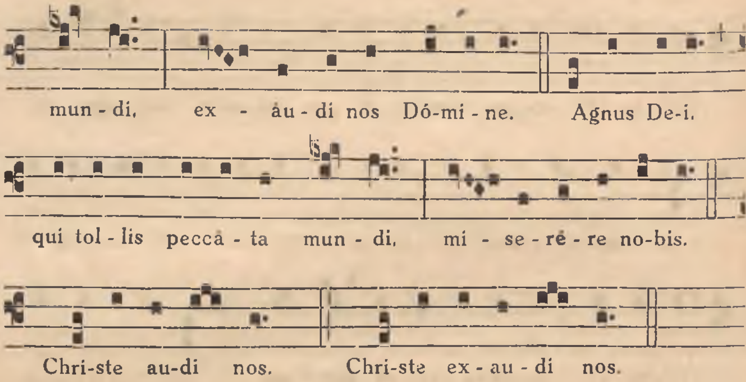

Sancte Be - ne - díc - te. Sancte Do - mí - ni-ce. Sancte
Hy - a - cin-the. Sanc-te Fran - cí - sce. Omnes sanc-ti
Sa-cerdó-tes, et Le - ví - tae. Omnes sancti Mónachi,
et E - re - mí - tae. Sancta Ma - rí - a Magda-lé - na.
Sancta An - na. Sancta A - gatha. Sancta A - gnes.
Sancta Cae-ci-li-a. Sancta Anastá - si - a. Sancta
Hedwi - gis. Omnes sanc-tae Vír-gi-nes et Vi - du - ae.
Omnes Sancti et Sanctae De - i, interce - di-te pro no-bis.
Pro-pí-ti - us e - sto, parce no - bis Dó-mi-ne. Pro - pí - ti - us

e - sto, ex-áu - di nos Dó-mi-ne. Ab om - ni ma - lo,
líbe-ra nos Dó-mi-ne. Ab omni pec-cá - to, lí-be-ra
nos Dómi-ne. A morte perpé - tu - a. Per mysté - ri-um
sanctae Incarna - ti-ó-nis tu - ae. Per advéntum tu - um.
Per na-ti - vi-tá-tem tu-am Per baptismum, et sanctum
je-ju-ni - um tu-um. Per cru-cem, et pa si - ó-nem tu - am,
Per mor-tem et se-pul-tú-ram tu - am. Per sanctam
re - sur - rec - ti - ó - nem tu - am. Per ad - mi - ra - bi-lem
a-scen - si - ó - nem tu - am. Per advén-tum Spí-ri - tus

¹) Cum autem perventum fuerit ad V. *Peccatóres, te rogámus,* Sacerdos et ministri surgunt, et accedentes ad sacristiam, induuntur paramentis albi coloris pro Missa solemniter celebranda: et interim accenduntur luminaria in altari.

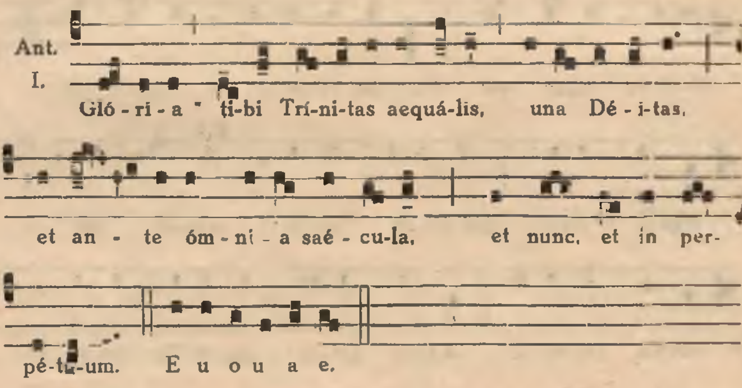

pa-cem et ve-ram concór - di - am do - ná-re di - gné - ris
Ut nosmet - ipsos in tu - o sancto ser - ví - ti - o confor-
tá - re et conservá - re di - gné - ris. Ut ó m n i - bus
bene-factó-ri-bus no-stris sempi - térna bo - na re-trí - bu - a.
Ut fruc-tus terrae da - re et conservá - re digné - ris
Ut ómnibus fi-dé-li-bus de-fúnctis réqui - em ae - térnam
do-ná-re digné - sis. Ut nos ex-au - dí - re digné - ris.
Agnus De-i, qui tol-lis peccá-ta mun-di, par - ce
no-bis Dó-mi-ne. Agnus De - i, qui tol-lis peccá - ta

Dominica Resurrectionis.

APERTIO SEPULCHRI, ET PROCESSIO.

In nocte Resurrectionis Dominicae circiter medium noctis, vel secundum exigentiam Officiorum Divinorum, antequam ad Matutinas vel quispiam alius pulsus fiat, Praelatus cum aliis Presbyteris induti albis solemnioribus, vel superpelliceis, stolis, et pluvialibus seu cappis, cum ministris incensum et aquam benedictam ferentibus, vexillis praeterea et accensis candelis praecedentibus, ex Choro in silentio recta ad sepulchrum incedunt. Ad quod cum pervenerint, flexis genibus, sequentem Antiphonam cum Psalmis cantant, voce primo submissa.

PSALMUS 116.

Láudate Dóminum, omnes Gentes: * laudáte eum, omnes pópuli:

Quóniam confirmáta est super nos misericórdia ejus:* et véritas Dómini manet in aeternum.

Glória Patri, et Fílio, * et Spirítui Sancto.

Sicut erat in princípio, et nunc, et semper, * et in saécula saeculórum. Amen.

PSALMUS 3.

Dómine, quid multiplicáti sunt qui tríbulant me? * Multi insúrgunt adversum me.

Multi dicunt ànimaemeae:* Non est salus ipsi in Deo ejus.

Tu autem, Dómine, suscéptor meus es, * glória mea, et exáltans caput meum.

Voce mea ad Dóminum clamávi: * et exaudívit me de monte sancto suo.

Ego dormívi, et soporátus sum: * et exsurréxi, quia Dóminus suscépit me.

Non timébo míllia pópuli circumdántis me: * exsúrge, Dómine, salvum me fac, Deus meus.

Quóniam tu percussísti omnes adversántes mihi sine causa: * dentes peccatórum contrivísti.

Dómini est salus: * et super pópulum tuum benedíctio tua.

Glória Patri. *ut supra*

Repet. Ant. Glória tibi.

Deinde Sacerdos dicit:

Kyrie eléison. R. Christe eleison. Kyrie eléison. Pater noster. Ave Maria.

V. Et ne nos indúcas in tentatiónem.

R. Sed líbera nos a malo.

V. In resurrectióne tua Christe, alleluia.

R. Coelum et terra laetántur, alleluia.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spíritu tuo.

Oremus.

Dómine Jesu Christe, Rex glóriae, húmilis in passióne, potens in resurrectióne, mortis infernique destrúctor, quod olim per Prophétas in scriptúris promisísti, hódie devicta morte, resurgéndo implésti: propter quod omnis coelestis militiae Spiritus, et totus terrárum orbis profuso mentis gáudio, exsultándo te resurgentem adórant, et glorificant: tartareae quoque nimirum formidant ac tremunt potestates. Nos autem tuae dignatiónis húmiles sérvuli, glóriae resurrectionis tuae memóriam unánimi voto devotissime celebrántes, ecce frequéntes adsumus, et exuberántis tuae in nos caritátis mémores, pias non continémus lácrimas. Réspice quaésumus, humilitatis nostrae obséquia: et praesta, ut detérsis peccatórum nostrórum sórdibus, in his Paschalibus solémniis tibi resúrgere, ac sanctissimae Passiónis ac Resurreatiónis tuae fructus capáces esse mereámur. Qui vivis et regnas Deus in saécula saeculórum. R. Amen.

Finita Oratione. Sacerdos aspergit et incensat sepulchrum, ac promit crucem seu imaginem Resurrectionis, et tradit deferendas in Processione ministris: ipse vero elevans Sacrosanctam Eucharistiam, incipit Responsorium Cum Rex glóriae. p. 22. — *Choro apertis ac jucundis vocibus ad finem prosequente, per Ecclesiam semel vel ter, donec cantus finitur, Processionem peragendo, nec non campanularum per praecedentes pueros superpelliceis indutos, tinnitu, et majorum in turri, pro cujusque loci consuetudine, campanarum pulsu resonantia, Clero praecedente, et populo candelis accensis sequente.*

Finito Responsorio populus cantat: Wesoły nam, vel Chrystus zmartwychstał jest etc. (*et reliqua secundum locorum consuetudinem.*

Facto circuitu, crucifixum in summo summi altaris gradu Sacerdotes tenentes, et sursum elevantes, ter incipiunt Antiphonam.

Sur-re-xit Dó - mi - nus de se - púlcro. qui pro no - bis

pe-péndit in li-gno, al - le - lú-ia.

V. **In resurrectióne tua Christe, alleluia.**

R. **Coelum et terra laetántur, allelúia.**

Orémus.

Deus, qui nos, Resurrectiónis Domínicae ánnua solemnitate laetíficas, concéde propítius, ut per temporália festa quae ágimus, perveníre ad gáudia aetérna mereámur. Per eúmdem Dóminum nostrum etc.

Quibus peractis Matutinum solemniter inchoatur.

Finito Matutino canitur Antiph. de Beata Virgine Regina coeli *cum Vers. et Oratione.*

Ubi vero Matutinum non celebratur, inchoatur statim Hymn. Te Deum: *cum perventum fuerit ad versum:* Salvum fac, *Sacerdos recipiens Sacramentum conversus ad populum ter illum versum inchoat, Choro perficiente: ita tamen ut tertia vice addat reliqua verba.* Et benedic haereditati. *et tunc Eucharistia in forma crucis ducta more solito, benedicat. Dumque Chorus reliqua absolvit, deponat Sanctiss, in tabernaculum altaris: vel si asservandum erit, solito comitatu et reverentia ad locum praeparatum deferat; postea stans in plano cantet:* Dóminus vobiscum. *Orat. festi, iterum* Dóminus vobíscum, *Bened. cum duobus* Allelúja, Fidelium ánimae, Pater noster *(tot. secrete),* Dóminus det, Regina coeli, *Vers. et Orat.*

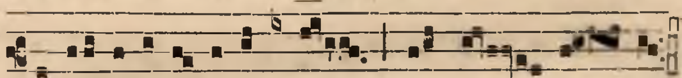
Finaliter canitur Sequentia, seu Prosa: Victimae Paschali laudes etc, *Post quemlibet versum populus in vulgari suo, canit canticum laetitiae de Resurrectione Domini:* Chrystus zmartwychwstał jest etc.

Ad Matutinum.

Dómine, lábia mea apéries.

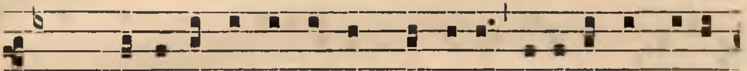
Deus, in adiutórium meum intende etc.

Invit.

Sur ré xit Dóminus ve re, * Al - le lu - ia.

Repet. Rurréxit.

Ps. 94. Ve-ni-te, exsultémus Dó - mi-no, ju - bi - lémus De o.

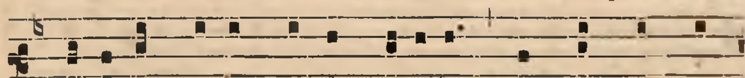

sa - lu - tá-ri no-s t r o: prae - occupémus fá-ci - em e - jus in
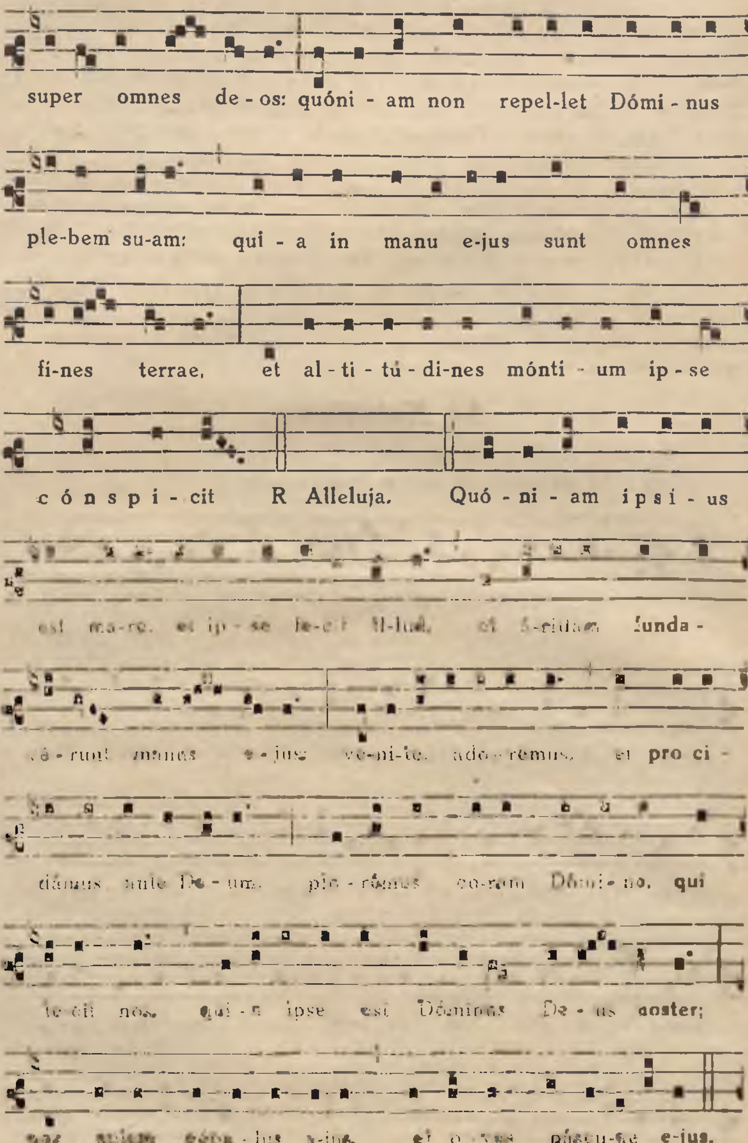

con - fes - si - óne, et in psal - mis jubi - lémus e - i.
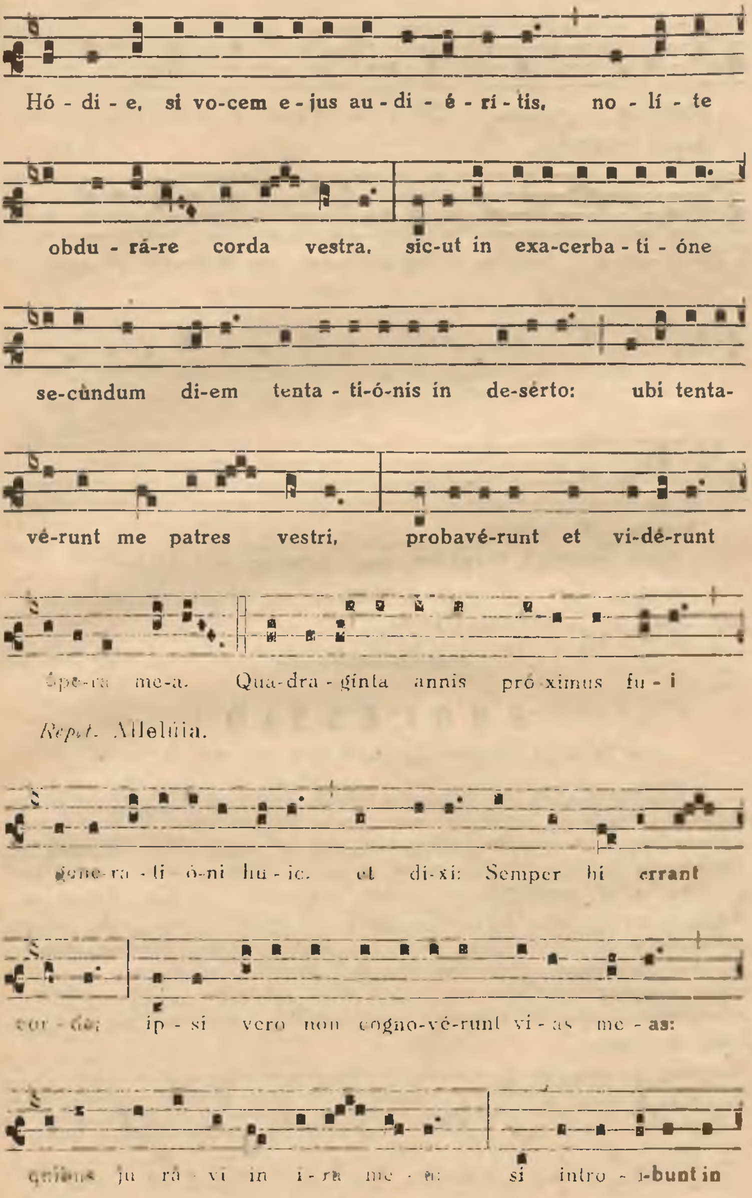
Repet. Surréxit
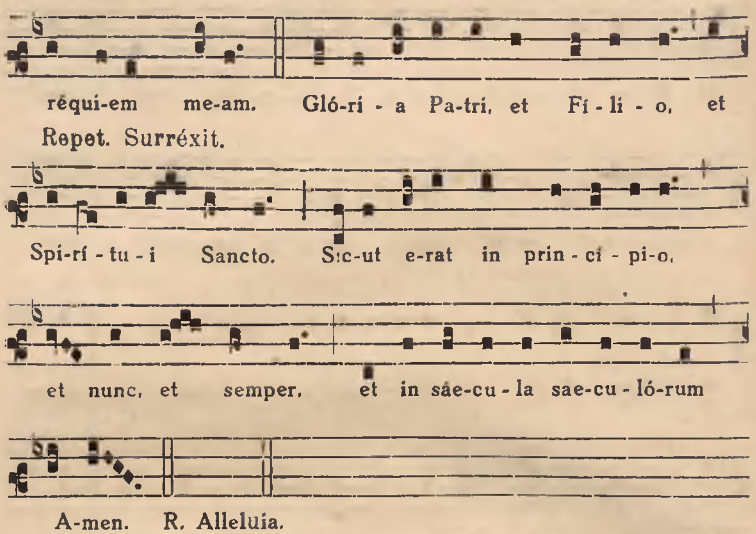

Quóni - am De - us magnus Dómi-nus, et Rex magnus

Ant. Surrexit.

Hó - di - e, si vo-cem e - jus au - di - é - rí - tis, no - lí - te
obdu - rá-re corda vestra, sic-ut in exa-cerba - ti - óne
se-cúndum di-em tenta - ti-ó-nis in de-sérto: ubi tenta-
vé-runt me patres vestri, probavé-runt et vi-dé-runt
ópe-ra me-a. Qua-dra - ginta annis pró-ximus fu - i
Repet. Allelúia.
gene-ra - ti - ó-ni hu - ic, et di-xi: Semper hi errant
cor - de: ip - si vero non cogno-vé-runt vi - as me - as:
quibus ju - rá - vi in i - ra me - a: si intro - i-bunt in

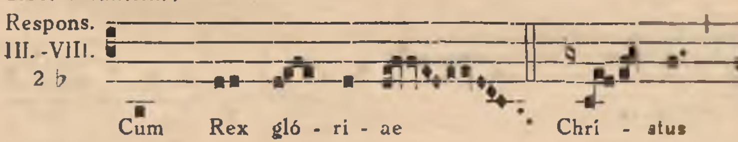
Repet. Surréxit Dominus etc. *Hymnus non dicitur.*
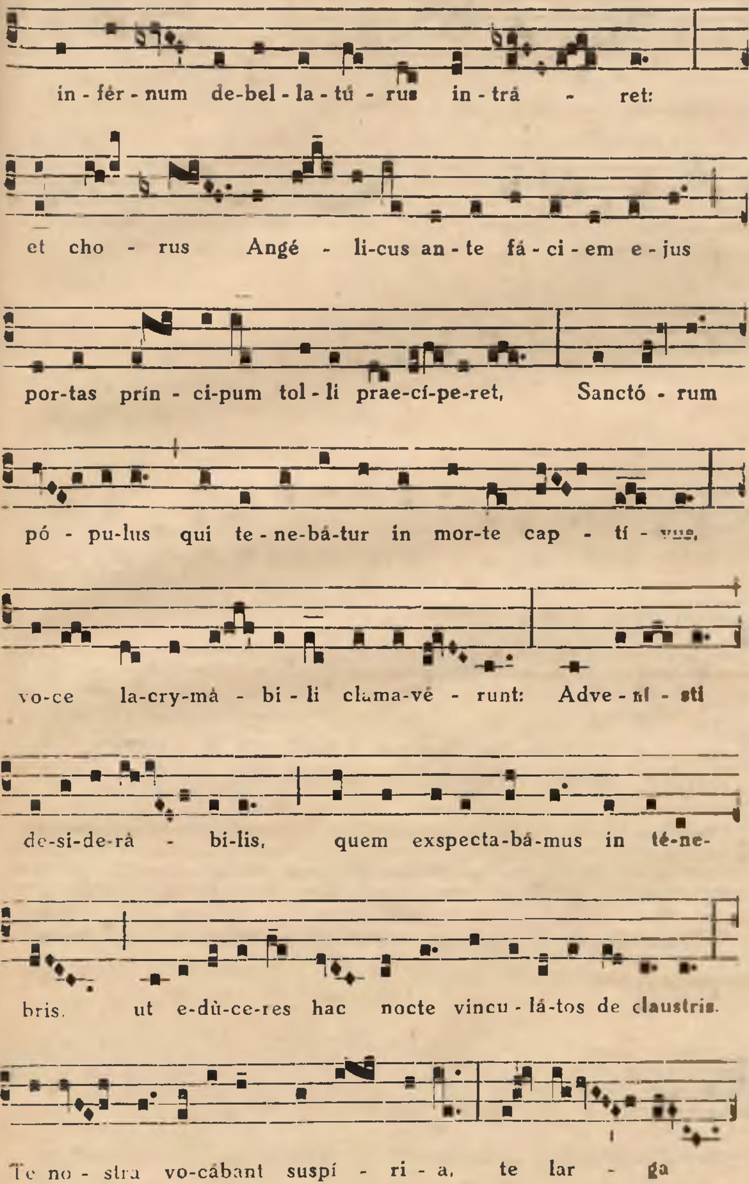
Reliqua ut in libro „Officium et Missa ultimi tridui" *pag. 274. vel* „Liber usualis *pag. 683.*
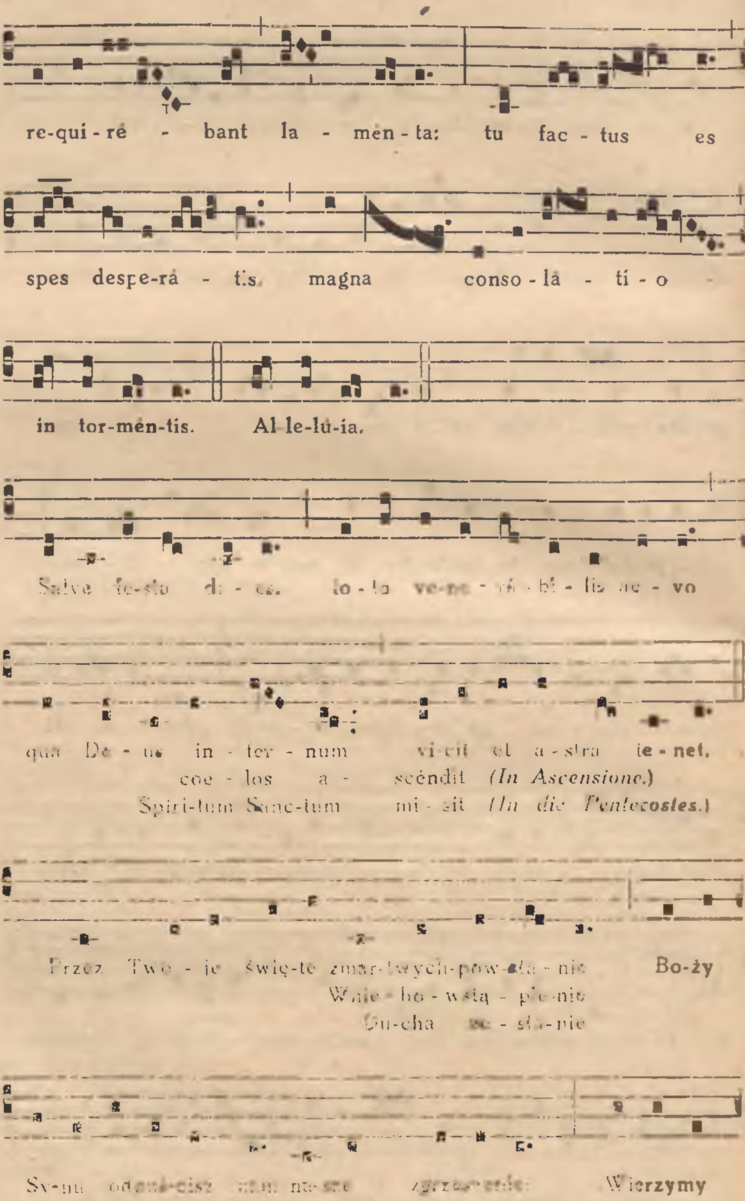
PROCESSIO

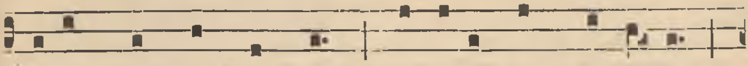
quae fit toto tempore Paschali ante missam majorem

Celebrans cum ministris ad majus Altare accedit, et facta reverentia, statim fit aspersio cum cantu Responsorii: Vidi aquam. *suisque versu et oratione, ut dictum est supra de Processionibus in Dominicis diebus. Deinde statim incipitur Responsorium:* Cum Rex glóriae, *quod canit Chorus stando, usque dum dicitur:* Advenisti. *Tunc progrediatur Processio e choro in coemeterium coelo sereno (alias intra Ecclesiam fit Processio), praecedentibus vexillis et ceroferariis, subsequente vero imagine Resurrectionis a dextris, Crucifixi vero a sinistris. Quod in allis processionibus tempore paschali observetur. In quibus per partes a Cantoribus Hymnus* Salve festa dies. *decantetur.*

in - fér - num de-bel - la - tú - rus in - trá - ret:
et cho - rus Angé - li-cus an - te fá - ci - em e - jus
por-tas prín - ci-pum tol - li prae-cí-pe-ret, Sanctó - rum
pó - pu-lus qui te - ne-bá-tur in mor-te cap - tí - vus,
vo-ce la-cry-má - bi - li clama-vé - runt: Adve - ní - sti
de-si-de-rá - bi-lis, quem exspecta-bá-mus in téne-
bris, ut e-dú-ce-res hac nocte vincu - lá-tos de claustris.
Te no - stra vo-cábant suspí - ri - a, te lar - ga

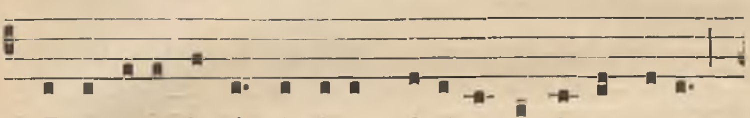

re-qui-ré - bant la - mén-ta: tu fac - tus es
spes despe-rá - tis. magna conso-lá - ti-o -
in tor-mén-tis. Al-le-lú-ia.
vo
qua De - us in - ter - num vi-cit et a-stra te-net.
coe - los a - scéndit (In Ascensione.)
Spiri-tum Sanc-tum mi - sit (In die Pentecostes.)
Przez Two - je świę-te zmar-twych-pow-sta - nie Bo-ży
W nie - bo - wstą - pie-nie
Du-cha ze - sła-nie
Wierzymy

i-żeś zmartwych - po - wstał, Ży-wo-teś nasz n a p r a-w i ł.

Śmierciś wiecznej nas zba-wił, Swo-jęś świę - tą moc zjawił.

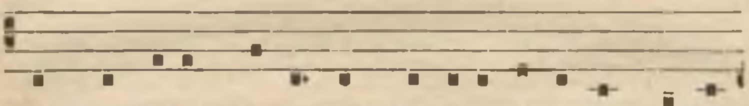

Ecce re-nascén - tis testa-tur grá - ti - a mundi ómni - a

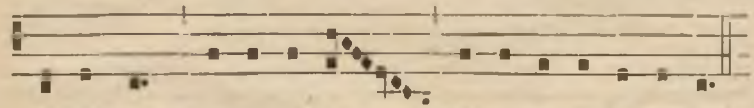

cum Dó-mi - no do - na red-is - se su - a.

Repet. Przez Twoje święte.

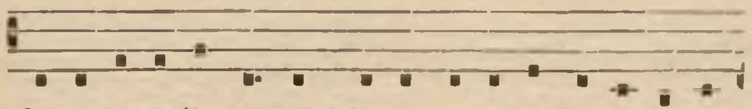

Namque tri - umphán - ti post trí - st - a tár-ta - ra Christo

ú n d i q u e fronde ne - mus grá-mi - na flo-re fa-vent.

Repet. Przez Twoje święte.

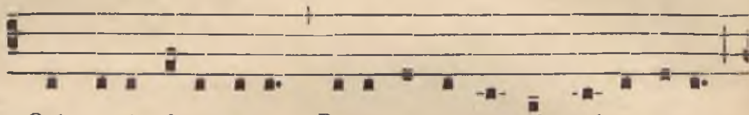

Lé - gi - bus in-fér - ni op-pres - sis su - per a-stra me-án - tem

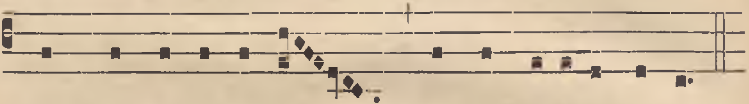

laudant ri-te De - um lux, po - lus, arva. fre-tum.

Repet. Przez Twoje święte.

Qui cru-ci - fí-xus e-rat De-us ecce per óm - ni - a regnat,

dantque cre - a - tó - ri cuncta cre - á - ta pre-cem.

Repet. Przez Twoje święte.

Dum hi versus canuntur, tota Processio subsitit. Post quemlibet autem versum progrediente Processione, populus vulgarem cantum laetitiae de Resurrectione Christi succinit.

Deinde fit statio in medio Ecclesiae ubi canitur Antiphona: Sedit Angelus, *cum suis versibus, quos alternatim canunt Sacerdotes et Chorus, juxta consuetudinem cujusque Ecclesiae.*

Chorus

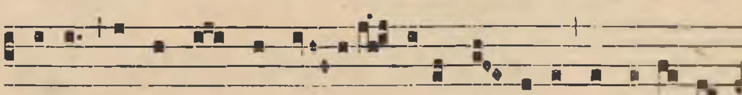
Ant.
VIII. 2

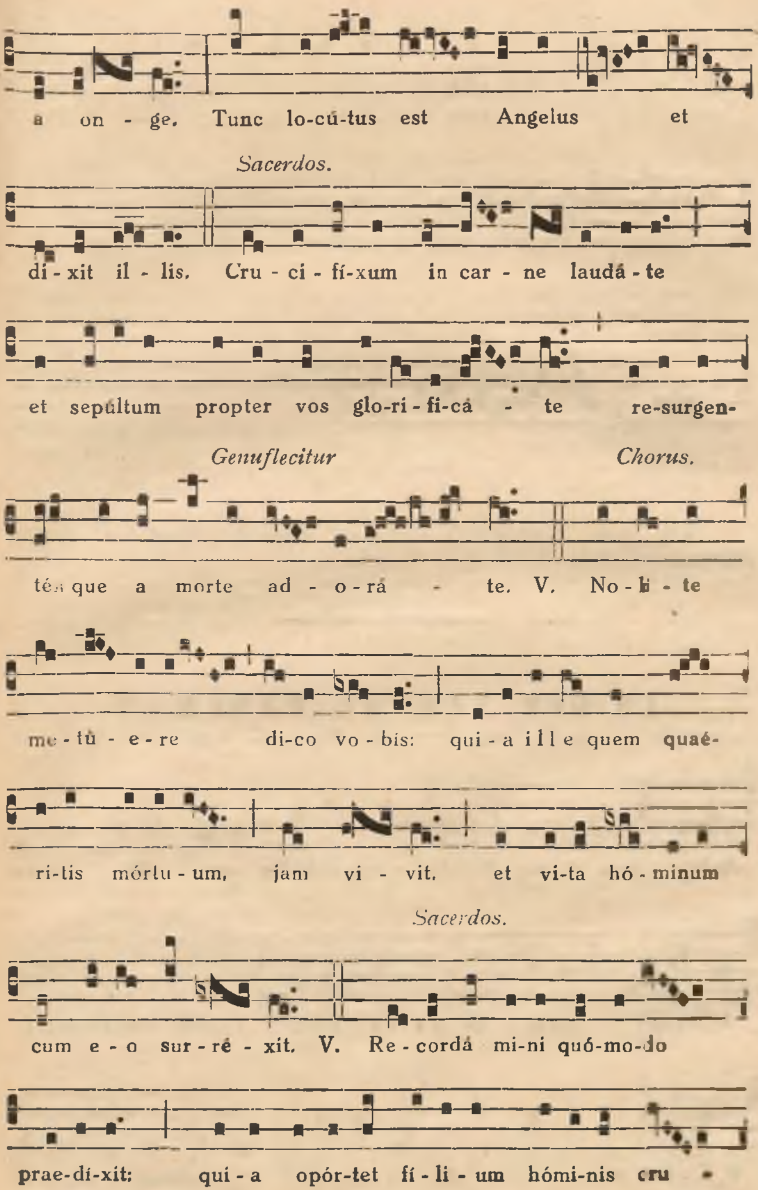
Sedit Ange - lus ad sepúlcrum Dó-mi-ni, sto-la

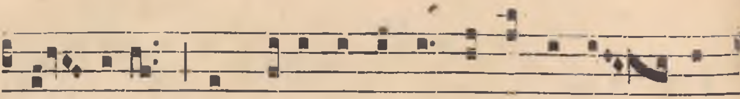

cla-ri - tá - tis co - o - pér-tus: vidéntes e - um mu-li -

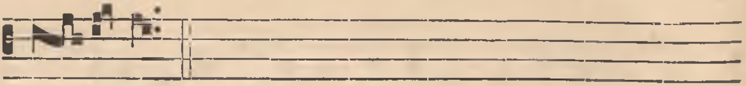

e-res ní-mi - o terró - re per-tér - ri-tae a - sti - tá - runt

a on - ge. Tunc lo-cú-tus est Angelus et
Sacerdos.
dí - xit il - lis. Cru - ci - fí-xum in car - ne laudá - te
et sepúltum propter vos glo-ri - fi-cá - te re-surgen-
Genuflecitur
Chorus.
tém que a morte ad - o - rá - te. V. No - li - te
me - tú - e - re di-co vo - bis: qui - a i l l e quem quaé-
ri-tis mórtu - um, jam vi - vit. et vi-ta hó - minum
Sacerdos.
cum e - o sur - ré - xit. V. Re - cordá mi-ni quó-mo-do
prae-dí-xit: qui - a opór-tet fí - li - um hómi-nis cru -

ci - fi-gi, et terti - a di - e a mor-te sus - ci -

tá - ri,

Chorus.

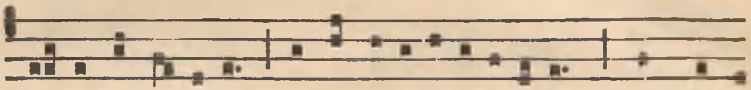

Alle - - - - lú - ia.

Hic ordo Processionis servatur, omnibus Dominicis diebus, usque ad Festum Ascensionis Domini.

IN DIE SANCTO PASCHAE

(według starożytnego rękopisu z Lille).
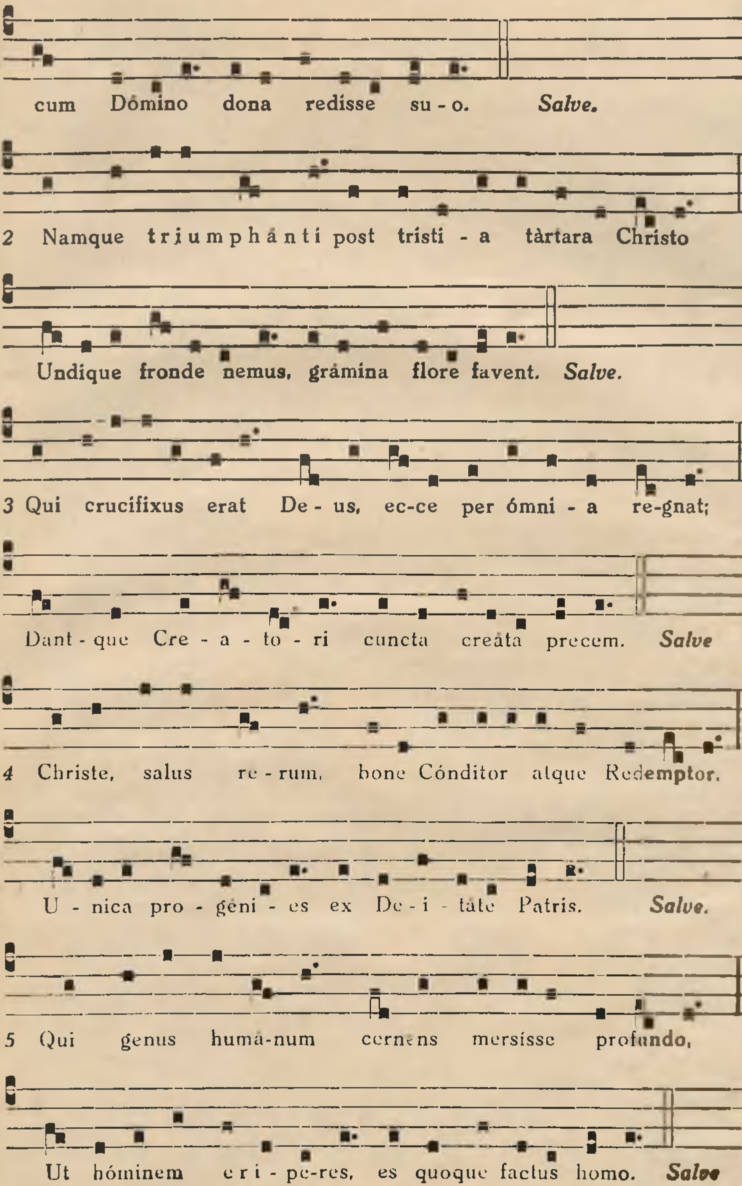

Salve festa di - es, toto venerábilis aevo, Qui Deus
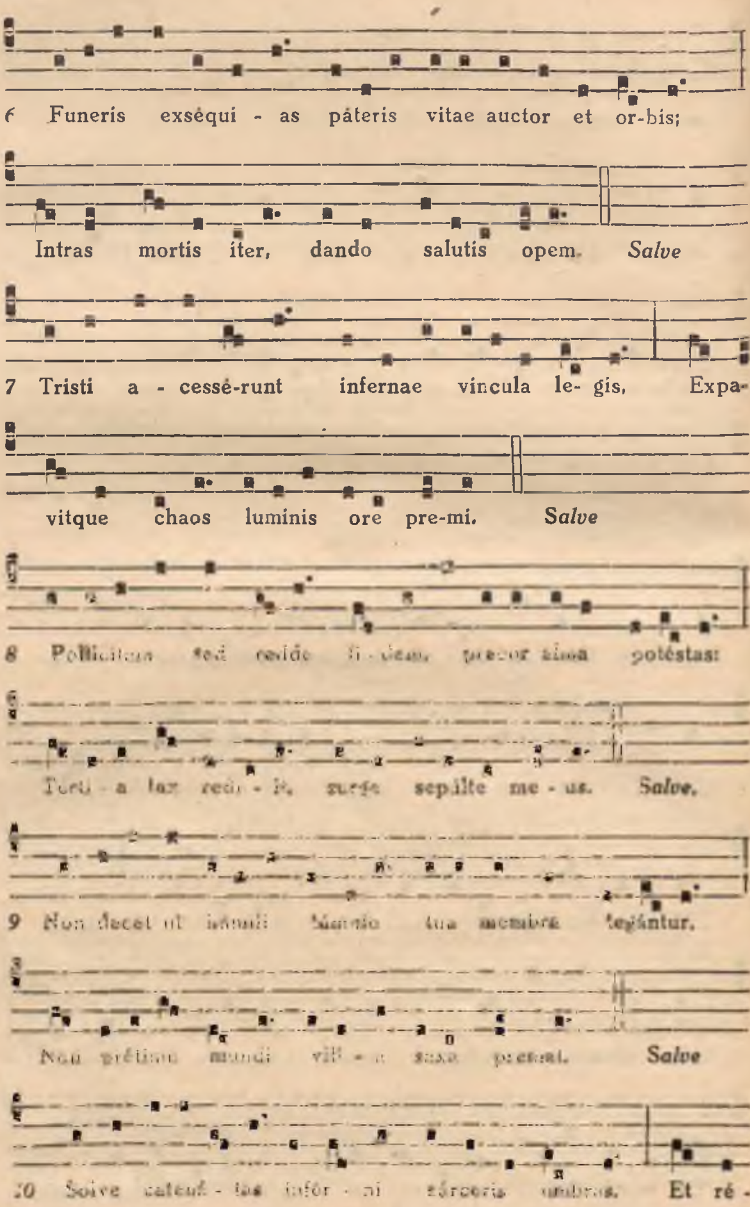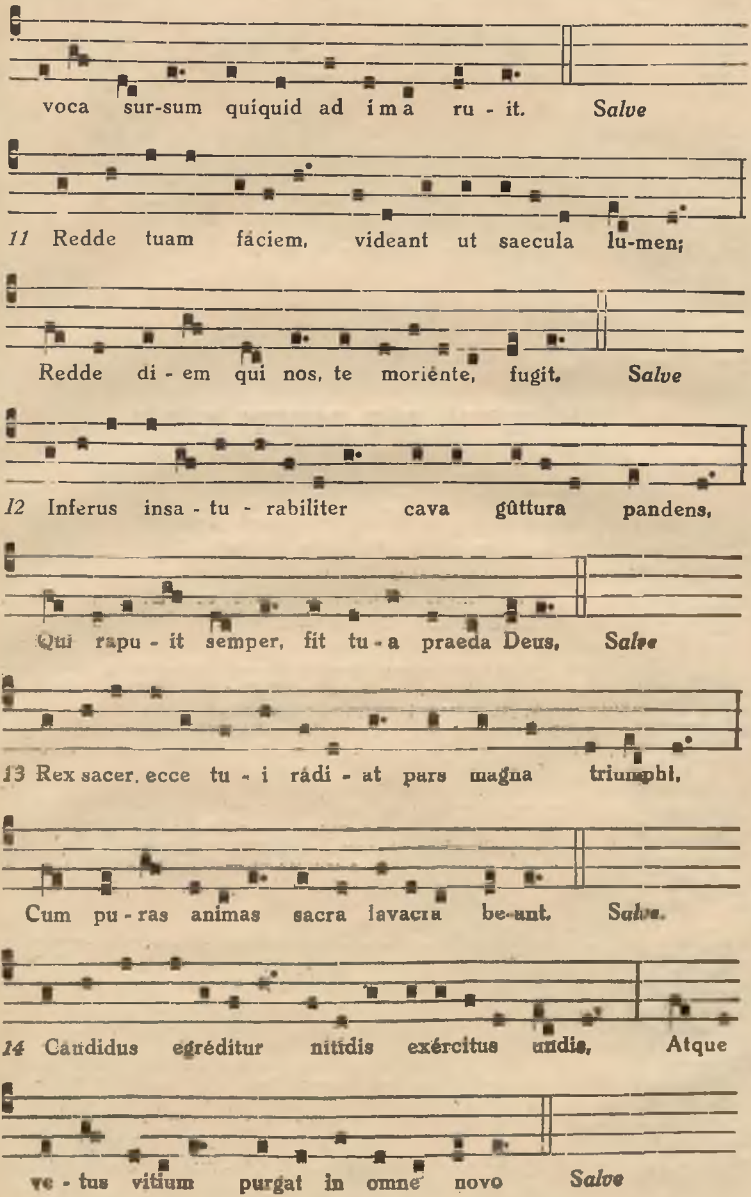

Inférnum vicit et astra tenet. *Chorus repetit:* Salve.

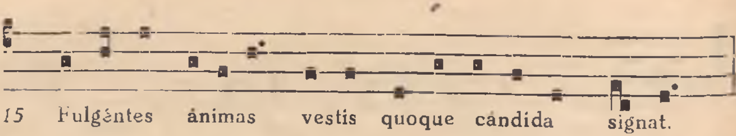

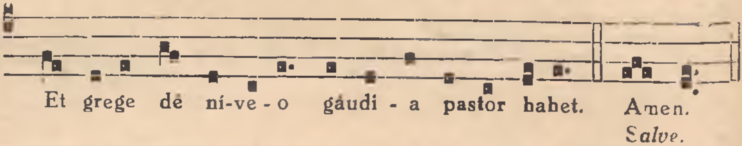
1 Ecce renascéntis testá - tur grati a mundi Omni-a

cum Dómino dona redisse su - o. *Salve.*
2 Namque triumphánti post tristi - a tàrtara Christo
Undique fronde nemus, grámina flore favent. *Salve.*
3 Qui crucifixus erat De - us, ec-ce per ómni - a re-gnat;
Dant - que Cre - a - to - ri cuncta creáta precem. *Salve*
4 Christe, salus re - rum, bone Cónditor atque Redemptor,
U - nica pro - géni - es ex De - i - táte Patris. *Salve.*
5 Qui genus humá-num cernens mersísse profundo,
Ut hóminem e r i - pe-res, es quoque factus homo. *Salve*

6 Funeris exsèqui - as pàteris vitae auctor et or-bis;
Intras mortis íter, dando salutis opem. Salve
7 Tristi a - cessé-runt infernae vincula le- gis, Expa-
vitque chaos luminis ore pre-mi. Salve
8 Pollicitam sed redde fi - dem, precor alma potéstas:
Terti - a lux redi - it, surge sepúlte me - us. Salve.
9 Non decet ut húmili túmulo tua membra tegántur,
Neu prétium mundi vili - a saxa premant. Salve
10 Solve catenà - tas infér - ni càrceris umbras. Et ré -

voca sur-sum quiquid ad i m a ru - it. Salve
11 Redde tuam fáciem, videant ut saecula lu-men;
Redde di - em qui nos, te moriénte, fugit. Salve
12 Inferus insa - tu - rabiliter cava gûttura pandens,
Qui rapu - it semper, fit tu - a praeda Deus. Salve
13 Rex sacer, ecce tu - i rádi - at pars magna triumphi.
Cum pu - ras animas sacra lavacra be-ant. Salve
14 Candidus egréditur nitidis exércitus undis, Atque
ve - tus vitium purgat in omne novo Salve

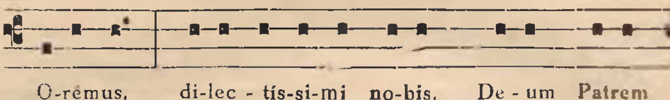

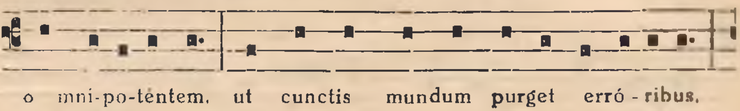
PROCESSIO DIE SANCTI MARCI

et diebus Rogationum.

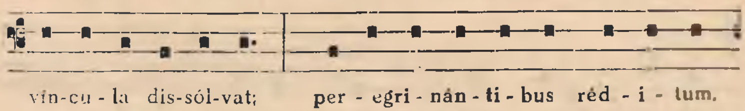
Finita majori Missa, vel tempore, quod commodius videbitur, Sacerdos officians super albam et stolam pluviali violaceo, vel simili indutus, tenens reliquias cum duobus ministris, sicut ad Missam ministrare solent, ante majus altare genuflexus, voce sonora, in tono dicit sequentem exhortatoriam Antiphonam:
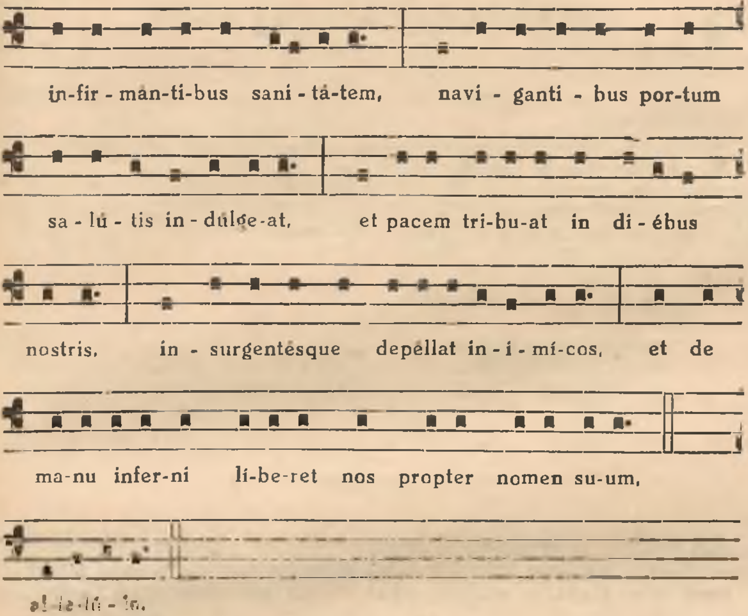
Ant. 1. I.
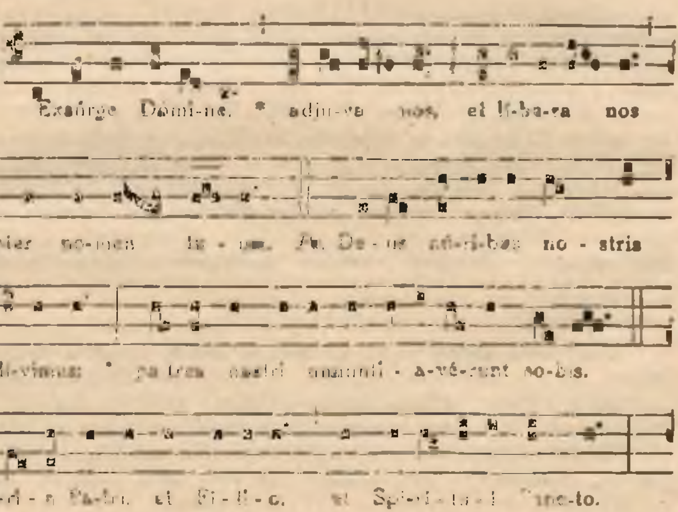

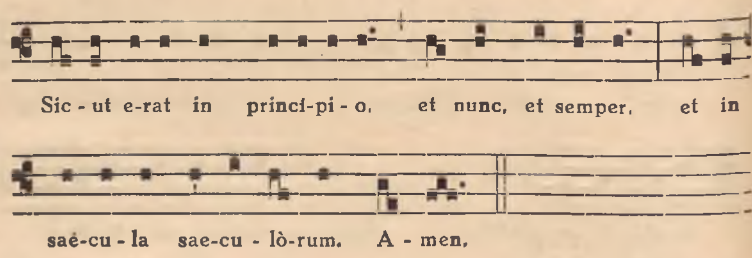

Cantatur stando.

Ant. II 7

Repetitur Ant. Exsúrge.

V. Peccávimus, Dómine cum pátribus nostris.

R. Injúste égimus, iniquitátem fécimus.

Orémus.

Miserére, quáesumus Dómine, familiae tuae, et intercedéntibus ómnibus Sanctis tuis, mùnera compunctiónis áperi, et largitáte pietátis exáudi. Per Christum Dóminum nostrum. R. Amen.

Deinde Chorus incipit Litanias, infra positas, genuflexis omnibus, usque ad locum Sancta Maria: *tunc enim assurgitur. Cum vero dicitur:* Sancte Petre etc. *proceditur ordine Processionis consueto, praecedentibus vexillis, et Cruce Paschali, subsequente choro et ordine puerorum, cantorum, sacerdotum, et ultimo populi: Processiones autem dirigantur ad Ecclesias, seu loca, secundum locorum consuetudinem. Cum autem appropinquatur alicui Ecclessiae, vel Oratorio, intermissa Litania, canitur Responsorium, vel Antiphona, quae ex Officio Romano maxime quadrat Patrono, vel Patronis ejusdem Ecclesiae. Si autem fuerint ex Apostolis, Evangelistis, vel Martyribus, tempore Paschali, cantetur Antiphona:* Fíliae Jerusálem veníte etc.

Congruum autem esset, ut tunc in eadem Ecclesia ordinaretur Missa, cui Processio tota interesset, ad minus per Canonem majorem, si tempus patitur. Finito cantu, officians depositis Reliquiis super Altare, ante illud inter ministros genuflectat, similiter et reliqui; et per chorum decantentur Suffragia sequentia, vel aliqua eorum, pro ratione, et temporis opportunitate. Si vero non habentur Propria, substituantur de Communi ex Officio Romano.

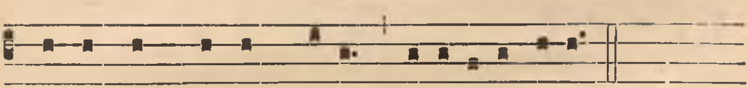
CANTUS LITANIARUM.

III.

Ky-ri - e e - lé - i-son. Chri-ste e-lé - ison. Ky - ri- e

e - lé - i-son. Chri-ste audi nos. Chri-ste ex - au - di nos

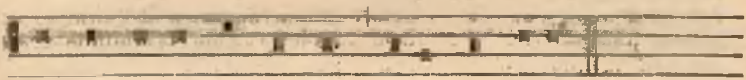

Pa - ter de coe - lis De - us, mi-se-ré-re no-bis.
Fili Redemptor mundi De - us, mi-se-ré-re no-bis.
Spí - ri - tus Sancte De - us, mi-se-ré-re no-bis.
Sancta Trínitas unus De - us, mi-se-ré-re no-bis.

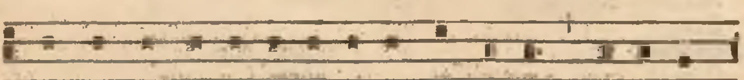

Sancta Ma - ri - a, o ra pro no - bis.

Surgunt omnes et ordinatim procedunt, Litanias presequentes

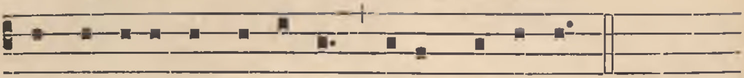
Sancta De - i Ge - ni - trix, o-ra pro no-bis.
Sancta Virgo virginum o-ra pro no-bis.
Sancte Michaël o-ra pro no-bis.
Sancte Gabriel o-ra pro no-bis
Sancte Ráphaël, o-ra pro no-bis

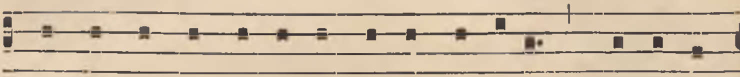
Omnes sancti Ange - li et Archange - li. o - ra - te
Omnes sancti beatorum Spirituum ordines, o - ra - te

pro no-bis
pro no-bis.

Sancte Jo-án-nes Bap-ti-sta, o-ra pro no-bis.
Sancte Joseph, o-ra pro no-bis.

Omnes sancti Pa-tri - árchae, et Prophé-tae, o - ra - te

pro no - bis.

Sancte Pe - tre, o - ra pro no-bis.

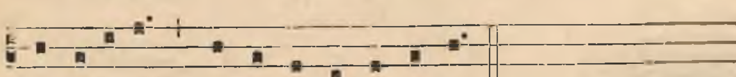
Sancte Paule, ora.
Sancte Andréa, ora.
Sancte Jacóbe, ora.
Sancte Joánnes, ora.
Sancte Thoma, ora
Sancte Jacóbe, ora.
Sancte Philíppe, ora.
Sancte Bartholomáee, ora.
Sancte Mattháee, ora.
Sancte Simon, ora.
Sancte Thaddáee, ora.
Sancte Matthía, ora.
Sancte Bárnaba, ora.
Sancte Luca, ora.
Sancte Marce, ora.
Omnes sancti Apóstoli et Evangelístae, oráte.
Omnes sancti Discípuli Domini, oráte.
Omnes sancti Innocéntes, oráte.
Sancte Stéphane, ora.
Sancte Adalbérte, ora.
Sancte Stanisláe, ora.
Sancte Vencesláe, ora.
Sancte Lauréntí, ora.
Sancte Vincénti, ora.
Sancti Fabiáne et Sebastiáne oráte.
Sancti Joánnes et Paule, oráte.
Sancti Cosma et Damiáne, oráte.
Sancti Gervási et Protási, oráte.
Omnes sancti Mártyres, oráte.
Sancte Silvéster, ora.
Sancte Gregóri, ora.
Sancte Ambrósi, ora.
Sancte Augustíne, ora.
Sancte Hierónyme, ora
Sancte Martíne, ora.
Sancte Nicoláe, ora.
Sancte Casimíre, ora.
Omnes sancti Pontífices et Confessóres, oráte.
Omnes sancti Doctóres, oráte.
Sancte Antóni, ora.
Sancte Benedícte, ora.
Sancte Bernárde, ora.
Sancte Domínice, ora.
Sancte Hyacínthe, ora.

Sancte Franciśce, ora.
Omnes sancti Sacerdótes et Levítae, oráte.
Omnes sancti Mónachi et Eremîtae, oráte.
Sancta María Magdaléna, ora,
Sancta Anna, ora.
Sancta Agatha, ora.
Sancta Lúcia, ora.
Sancta Agnes, ora,
Sancta Caecília, ora.
Sancta Catharina, ora.
Sancta Hedwigis, ora.
Sancta Elísabeth, ora.
Sancta Ursula cum sodálibus tuis, oráte.
Sancta Anastásia, ora.
Omnes sanctae Vírgines et Víduae, oráte.
Omnes Sancti et Sanctae Dei, intercedite pro nobis.
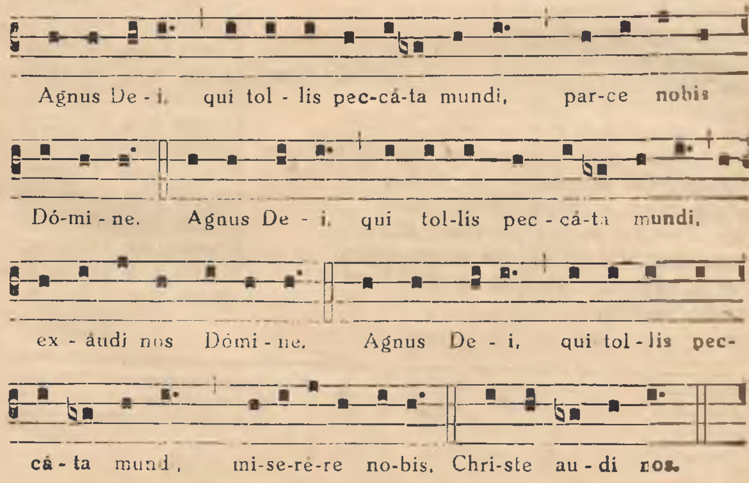

Pro-pí - ti - us e-sto, par-ce no-bis Dó-mi - ne,
Pro-pí - ti - us e-sto, ex-au-di nos Dó-mi - ne,
Ab omni ma - lo, li - be - ra nos Dò-mi - ne.

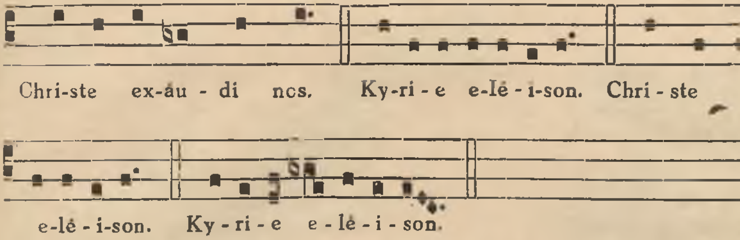
Ab omni peccáto, líbera nos Dómine.
Ab ira tua, líbera nos Dómine.
A subitánea et improvísa mort, líbera nos Dómine.
Ab insídiis diáboli, líbera nos Dómine.
Ab ira, et ódio, et omni mala voluntáte, líbera nos Dómine.
A spíritu fornicatiónis, líbera nos Dómine.
A fulgure et tempestáte, líbera nos Dómine.
A flagéllo terraemótus, líbera nos Dómine.
A peste, fame, et bello, líbera nos Dómine.
A morte perpetua, líbera nos Dómine.
Per mystérium sanctae incarnatiónis tuae, líbera nos Dómine.
Per advéntum tuum, líbera nos Dómine.
Per nativitátem tuam, líbera nos Dómine.
Per baptismum et sanctum jejúnium tuum, líbera nos Dómine.
Per crucem et passiónem tuam, líbera nos Dómine.
Per mortem et sepulturam tuam, líbera nos Dómine.
Per sanctam resurrectiónem tuam, líbera nos Dómine.
Per admirábilem ascensiónem tuam, líbera nos Dómine.
Per advéntum Spíritus Sancti Parácliti, líbera nos Dómine.
In die judícii, líbera nos Dómine.

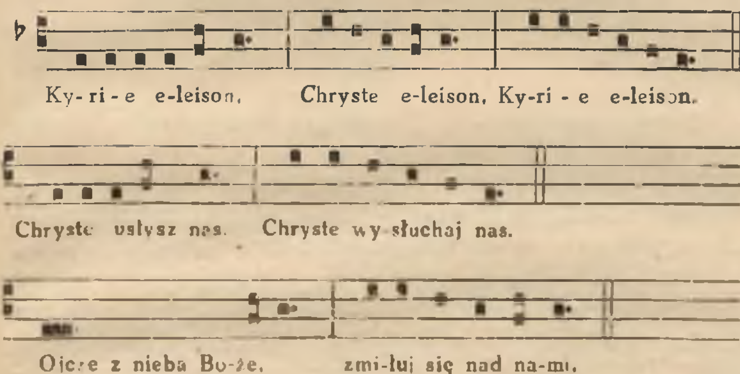
Pec-ca-tó-res, te ro-gamus audi nos.

Ut nobis parcas, te rogámus audi nos.
Ut nobis indúlgeas, te rogámus audi nos.
Ut ad veram poeniténtiam nos perdúcere dignéris,
te rogámus audi nos.
Ut Ecclésiam tuam sanctam régere et conserváre dignéris,
te rogámus audi nos.
Ut Domnum apostólicum et omnes ecclesiásticos órdines in sancta religióne conserváre dígnéris, te rogámus audi nos.
Ut inimicos sanctae Ecclésiae humiliáre dignéris,
te rogámus audi nos.
Ut regibus et princìpibus christiánis pacem et veram concórdiam donáre dignéris, te rogámus audi nos.
Ut cuncto pópulo christiáno pacem et unitátem largìri dignéris,
te rogámus audi nos.
Ut nosmetipsos in tuo sancto servìtio confortáre et conserváre dignèris, te rogámus audi nos.
Ut mentes nostras ad coeléstia desidéria érigas,
te rogámus audi nos.
Ut omnibus benefactóribus nostris sempitérna bona retrìbuas,
te rogámus audi nos.
Ut ánimas nostras, fratrum, propinquórum et benefactórum nostrórum ab aetérna damnatióne erípias, te rogámus audi nos.
Ut fructus terrae dare et conserváre dignéris,
te rogámus audi nos.
Ut ómnibus fidélibus defúnctis réquiem aetérnam donare dignéris
te rogámus audi nos.
Ut nos exaudíre dignéris, te rogámus audi nos.
Fili Dei, te rogámus audi nos.

Litanja do Wszystkich Świętych.

Synu Odkupicielu świata Boże, zmiłuj się nad nami.

Duchu święty Boże, zmiłuj się nad nami.

Święta Trójco jedyny Boże, zmiłuj się nad nami.

Święta Marya.

Módl się za nami.

Święta Boża Rodzicielko.

Święta Panno nad Pannami.

Święty Michale.

Święty Gabryelu.

Święty Rafale.

Wszyscy święci Aniołowie i Archaniołowie, módlcie się za nami.

Wszyscy święci niebiescy Duchowie, módlcie się za nami.

Święty Janie Chrzcicielu, módl się za nami.

Święty Józefie, módl się za nami.

Wszyscy święci Patryarchowie i Prorocy, módlcie się za nami.

Święty Piotrze.

Módl się za nami.

Święty Pawle, módl się za nami
Święty Andrzeju.
Święty Jakóbie.
Święty Janie.
Święty Tomaszu.
Święty Jakóbie.
Święty Filipie.
Święty Bartłomieju.
Święty Mateuszu.
Święty Szymonie.
Święty Tadeuszu.
Święty Macieju.
Święty Barnabo.
Święty Łukaszu.
Święty Marku.
Wszyscy święci Apostołowie i Ewangelistowie, módlcie się za nami.
Wszyscy święci Uczniowie Pańscy, módlcie się za nami.
Wszyscy święci niewinni Młodziankowie módlcie się za nami.
Święty Szczepanie.
Módl się za nami.
Święty Wawrzyńcze.
Święty Wincenty.
Święty Wojciechu.
Święty Stanisławie.
Święty Florjanie.
Święci Fabianie i Sebastjanie, módlcie się za nami.
Święci Janie i Pawle, módlcie się za nami.
Święci Kosma i Damianie, módlcie się za nami.
Święci Gerwazy i Protazy, módlcie się za nami.
Wszyscy święci Męczennicy, módlcie się za nami.

Święty Sylwestrze.
Módl się za nami.
Święty Grzegorzu.
Święty Ambroży.
Święty Augustynie.
Święty Hieronimie.
Święty Marcinie.
Święty Mikołaju.
Święty Kazimierzu.
Wszyscy święci Biskupi i Wyznawcy, módlcie się za nami.
Wszyscy święci Doktorowie, módlcie się za nami.
Święty Antoni, módl się za nami
Święty Benedykcie, módl się za nami.
Święty Bernardzie, módl się za nami.
Święty Dominiku, módl się za nami.
Święty Jacku, módl się za nami.
Święty Franciszku, módl się za nami.
Wszyscy święci Kapłani i Lewitowie, módlcie się za nami.
Wszyscy święci Zakonnicy i Pustelnicy, módlcie się za nami.
Święta Maryo Magdaleno.
Módl się za nami.
Święta Anno.
Święta Agato.
Święta Łucyo.
Święta Agnieszko.
Święta Cecylio.
Święta Katarzyno.
Święta Anastazyo.
Święta Jadwigo.

Święta Elżbieto, módl się za nami.

Święta Urszulo z towarzyszkami swemi, módlcie się za nami.

Wszystkie święte Panny i Wdowy, módlcie się za nam .

Wszyscy święci i święte Boże, przyczyńcie się za nami.

Bądź nam miłościw, odpuść nam Panie.

Bądź nam miłościw, wysłuchaj nas Panie.

Od wszego złego.

Wybaw nas Panie.

Od grzechu każdego.

Od gniewu Twego.

Od nagłej i niespodzianej

Przez cudowne wniebowstąpienie Twoje.

Wybaw nas Panie.

Przez Ducha św. Pocieszyciela zesłanie.

W dzień sądu.

My grzeszni, Ciebie prosimy wysłuchaj nas Panie.

Abyś nam grzechy odpuścić raczył. Ciebie prosimy wysłuchaj nas Panie.

Abyś karanie od nas oddalić raczył.

Abyś nas do pokuty prawdziwej przyprowadzić raczył.

Abyś Kościół Twój święty rządzić i zachować raczył.

Ciebie prosimy wysłuchaj nas

rzedniej-
i wszyst-
w świę-
ować ra-

ścioła św.

chrześci-
dę praw-

ludowi
kój i jed-
ł.
służbie
dzić i za-

niebies-
niu pod-

odziejom

naszym wiekuistą zapłatą uczynność ich nagrodzić raczył.

Abyś dusze nasze, braci, powinowatych i dobrodziejów naszych od wiekuistego zatracenia wyswobodzić raczył.

Abyś urodzaje ziemskie dać i one zachować raczył.

Abyś wszystkie wierne zmarłe wiecznego odpocznienia domieścić raczył.

Abyś prośby nasze łaskawie przyjąć raczył.

Synu Boży.

Baranku Boży, który gładzisz grzechy świata,

Przepuść nam Panie.

Baranku Boży, który gładzisz grzechy świata,

Wysłuchaj nas Panie,

Baranku Boży, który gładzisz grzechy świata,
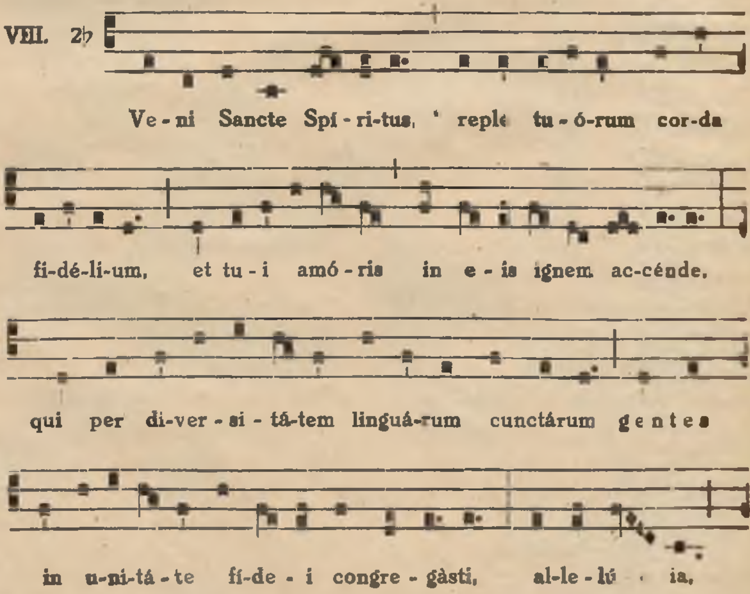
Zmiłuj się nad nami.

Chryste usłysz nas, Chryste wysłuchaj nas.

Kyrie eleison, Chryste eleison, Kyrie eleison.

ANTIPHONAE SUFFRAGIORUM.

DE SANCTO SPIRITU.

al - le - lú - ia.

De Sancta Cruce.

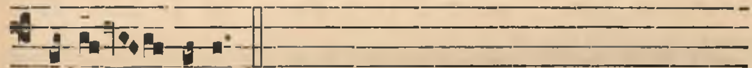
II. ♭

Crucem sanctam súb-i - it, * qui inférnum confrégit:

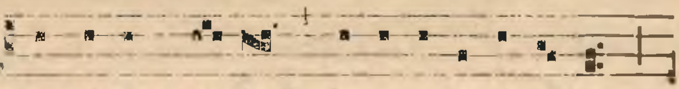
accínc-tus est po - ténti - a, sur-réxit di - e tér-ti - a,

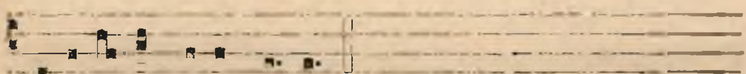
al-le - lu-ia.

ALIA EXTRA TEMPUS PASCHALE.

Ant. VIII.2

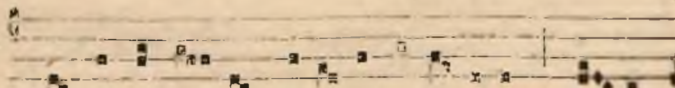
Per signum Cru - cis * de in - i - mí - cis nostris

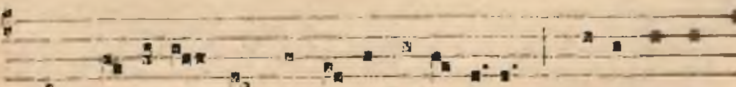
li-be-ra nos De-us noster.

De B. Maria Virgine
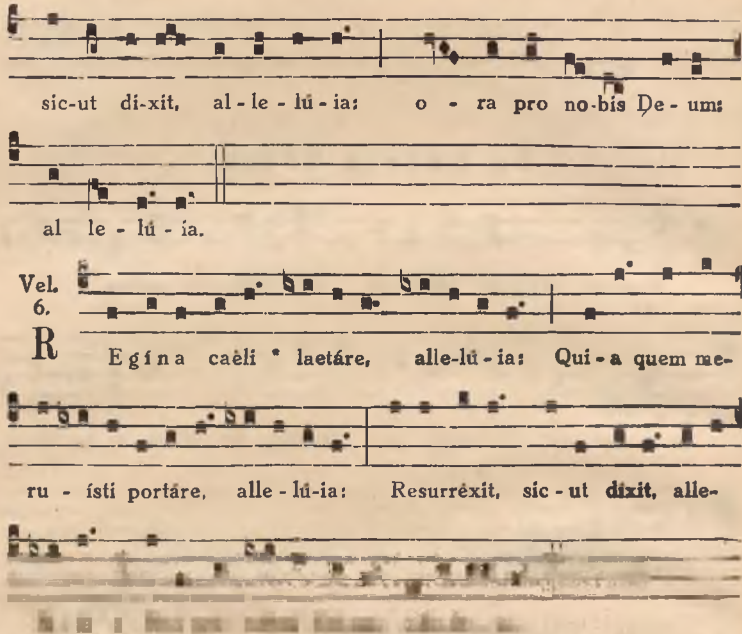
I. 2 c
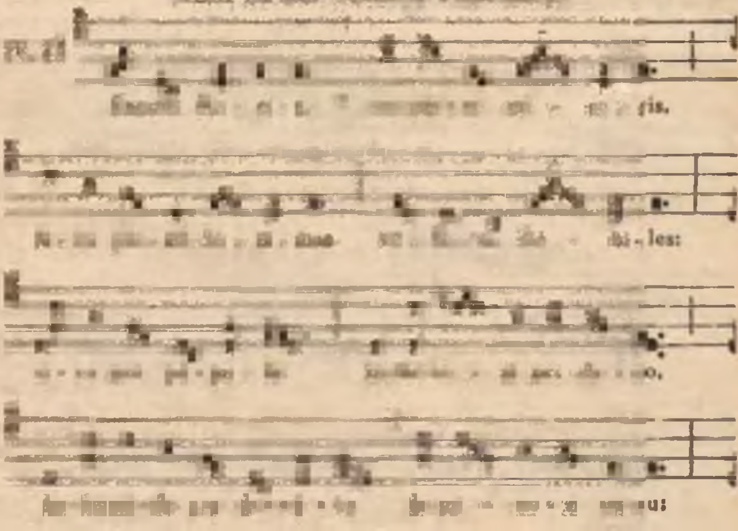

Re - gi - na coe - li * lae-tá-re. al-le - lu - ia: qui - a

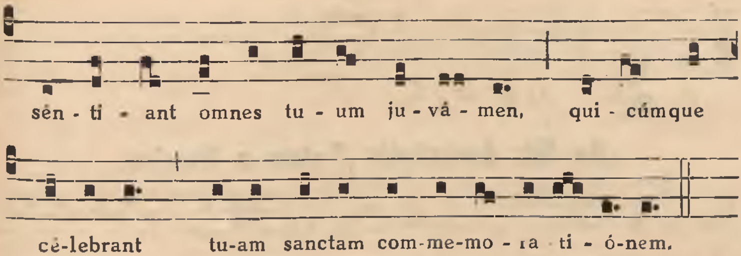

quem me-ru - i - sti portá-re, al-le-lú-ia: re-sur-ré-xit.
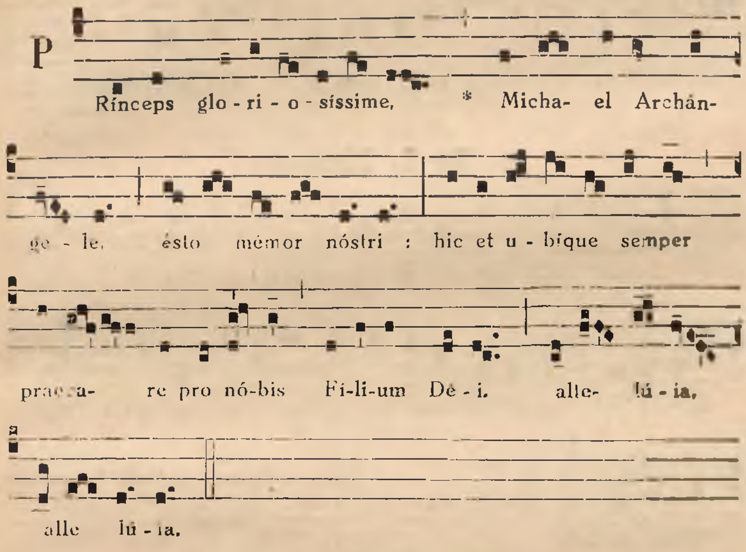

ALIA EXTRA TEMPUS PASCHALE

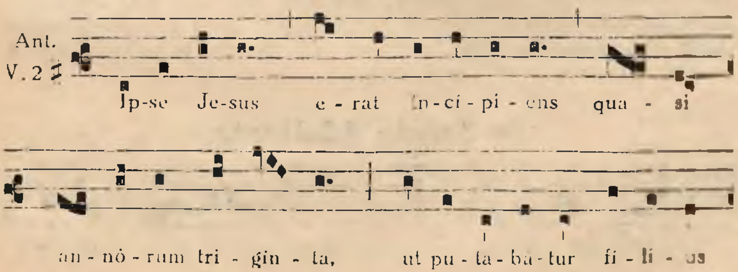

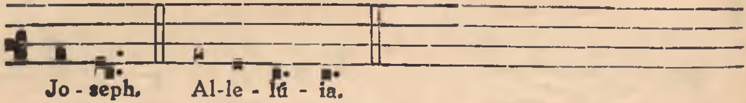

DE S. MICHAELE ARCHANGELO.

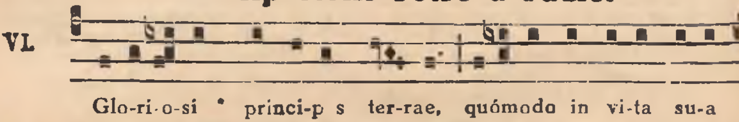

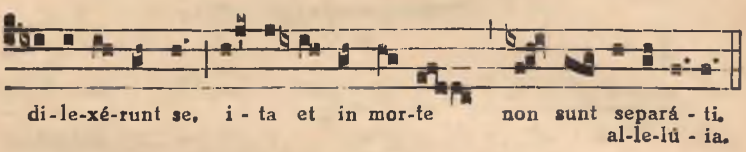
De Sancto Joseph.

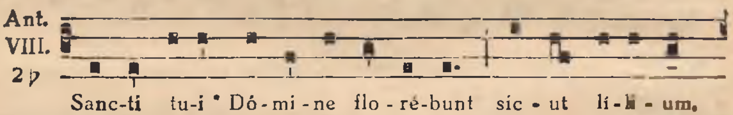

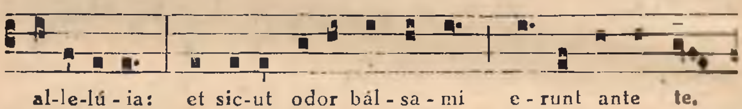
De Ss. Apostolis Petro a Paulo.

De S. Marco.

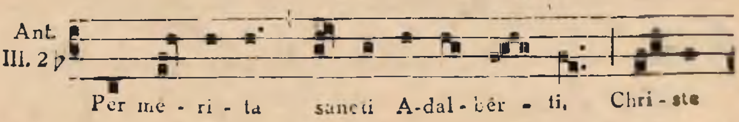

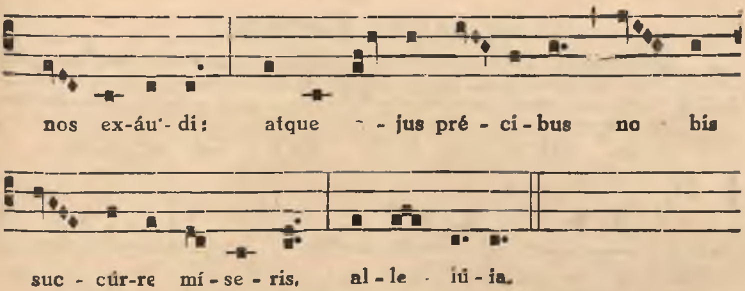

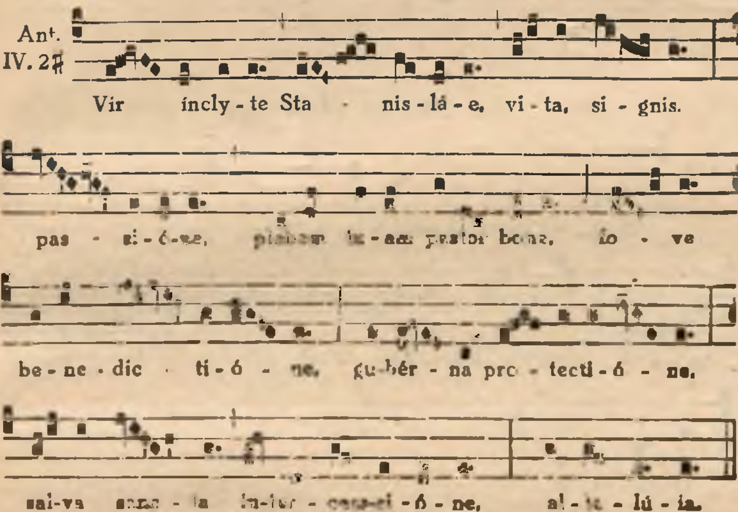
Si Patronus, vel Patrona Ecclesiae, in qua est Statio, non est ex Sanctis hucusque positis, inseratur hoc loco ejus commemoratio per Antiphonam, Versum et Collectam, infra sibi competentem. Idem fiat immediate post, de Sancto vel Sancta, si cujus Reliquiae celebres habentur in eadem Ecclesia.

De Sancto Adalberto.

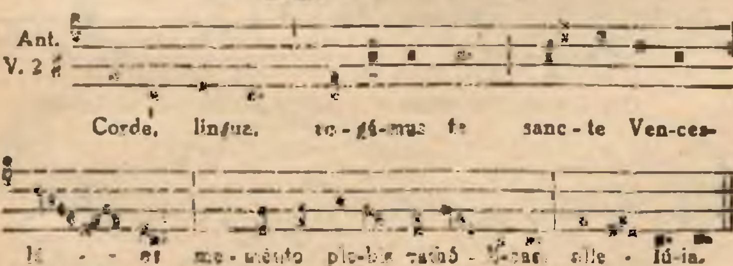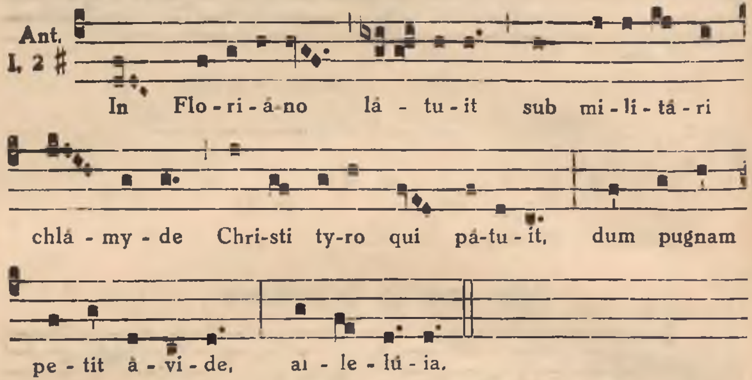

De Sancto Stanislao.

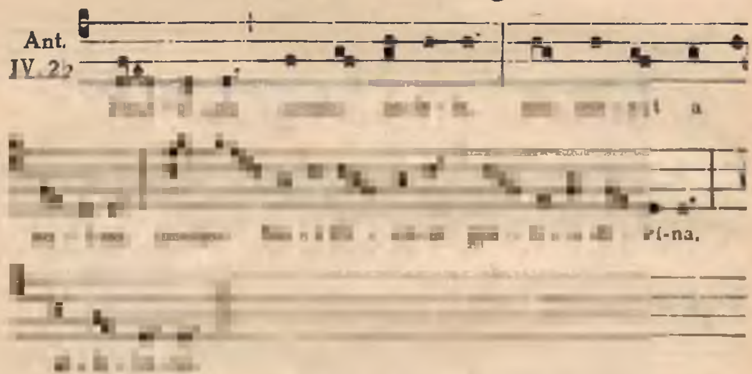
De Sancto Venceslao.

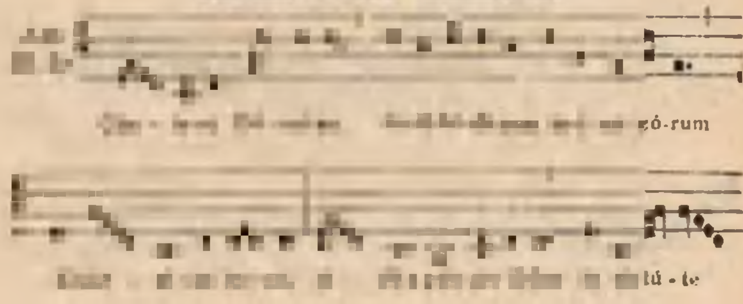

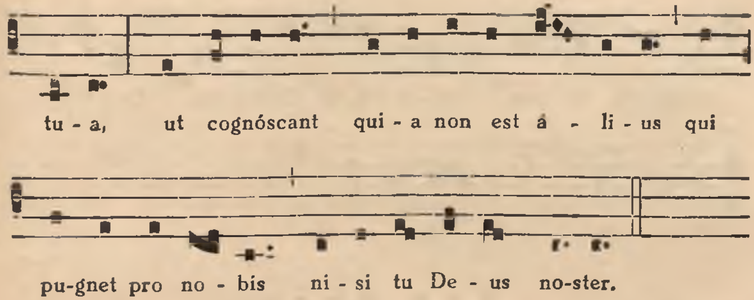
De Sancto Floriano.

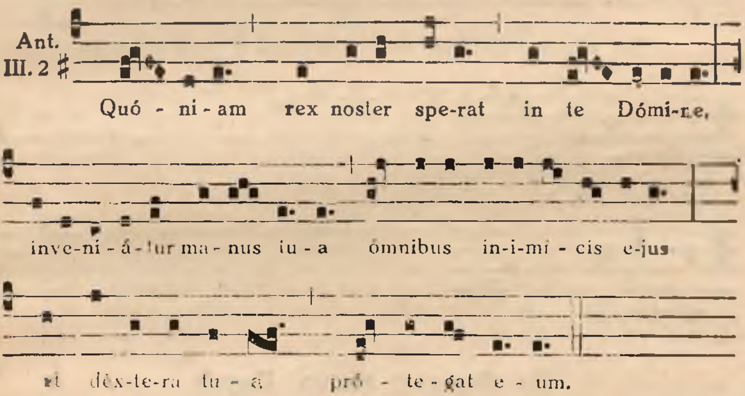
De Sancta Hedvige.

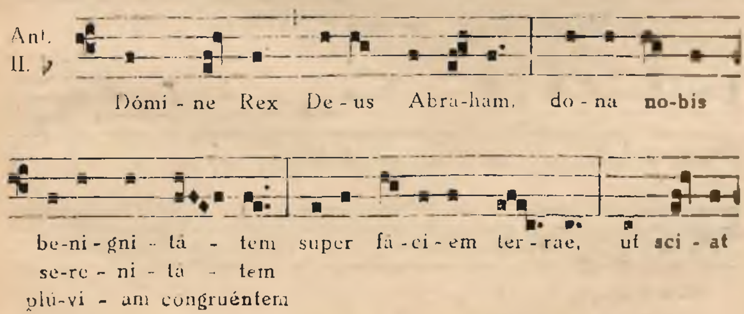

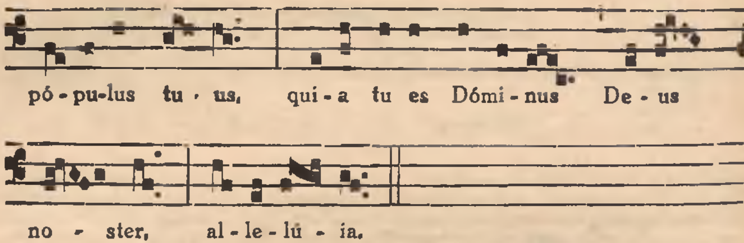

Pro rege.

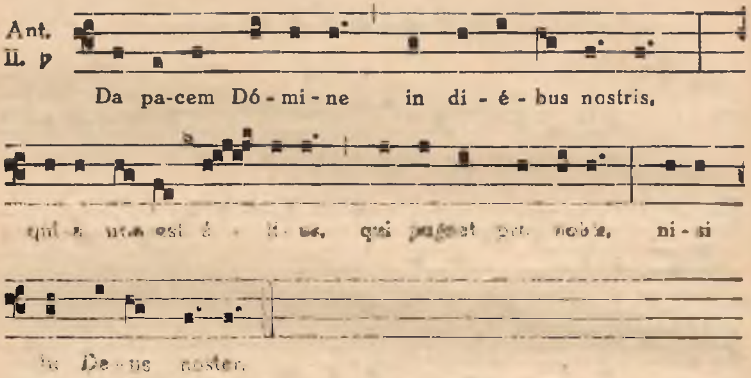

Pro serenitate vel pluvia

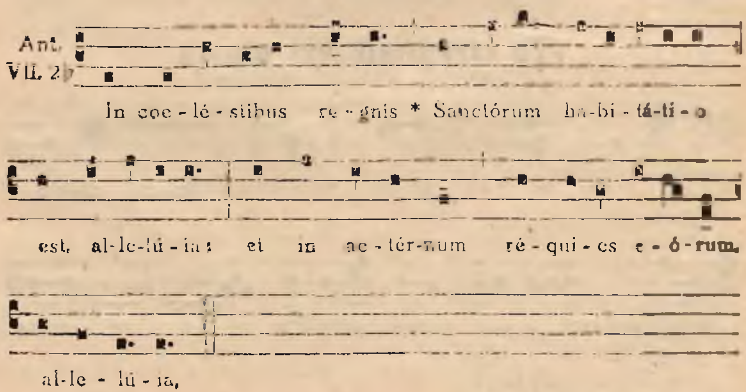

Pro Pace.

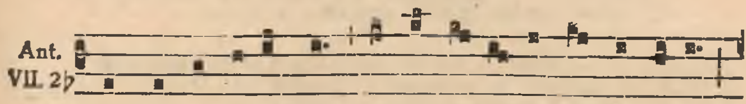

De Sanctis temp. Pasch.

De Sanctis extra tempus Pasch.

Ant. VII. 2b

Sancti De - i omnes. * inter-cé - de - re dignémi - ni

pro nostra omni - úmque sa - lú - te.

Finitis suffragiis Sacerdos officians prosequitur Versus infra scriptos, ita ut Suffragiis respondeant.

VERSUS SUFFRAGIORUM.

℣. Emítte Spíritum tuum et creabúntur, allelúia.
℟. Et renovábis fáciem terrae, allelúia.
℣. Dícite in natiónibus, allelúia.
℟. Quia Dóminus regnávit a ligno, allelúia.

Extra tempus Paschale.

℣. Omnis terra adoret te, et psallat tibi.
℟. Psalmum dicat nómini tuo, Dómine.
℣. Gaude et laetáre Virgo María, allelúia.
℟. Quia surréxit Dóminus vere, allelúia.
℣. In conspéctu Angelórum psalmam tibi Deus meus, allelúia.
℟. Adorabo ad templum sanctum tuum, et confitébor nómini tuo, allelúia.

Extra tempus Paschale.

℣. Ora pro nobis sancta Dei Génitrix.
℟. Ut digni efficiámur promissiónibus Christi.
℣. Os justi meditábitur sapiéntiam, allelúia.
℟. Et lingua ejus loquetur judícium, allelúia.

De S. Marco.

℣. Sancti et justi in Dómino gaúdéte, allelúia.
℟. Vos elégit Deus in hereditátem sibi; allelúia.

Hic inseratur Versus de Patrono vel Reliquiis, ut supra.

℣. Glória et honóre coronásti eum Dómine, allelúia.
℟. Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum, allelúia.

V. Posuísti Dómine super caput ejus, allelúia.
R. Corónam de lápide pretióso, allelúia.
V. Justus ut palma florébit, allelùia.
R. Sicut cedrus Líbani multiplicábitur, allelùia.
V. Pretiósa in conspectu Dómini, allelúia.
R. Mors sanctórum ejus, allelúia.
V. Diffúsa est grátia in lábiis tuis, allelúia.
R. Proptérea benedíxit te Deus in aetérnum, allelúia.
V. Exsúrgat Deus et dissipéntur inimíci ejus.
R. Et fúgiant a fácie ejus qui odérunt eum.
V. Dómine salvum fac Regem nostrum *N.*
R. Et exáudi nos in die, qua invocavérimus Te.
V. Dóminus dabit { benignitátem, serenitátem, plúviam congruéntem, } allelúia.
R. Et terra nostra dabit fructum suum, allelúia.

Tempore pestis.

V. Adjuva nos Deus salutáris noster.
R. Et propter glóriam nóminis tui líbera nos.
V. Fiat pax in virtúte tua.
R. Et abundántia in túrribus tuis,
V. Exsúltent justi in conspéctu Dei, allelúia.
R. Et delectántur in laetítia, allelúia.
V. Laetámini in Dómino, et exsultáte justi
R. Et gloriámini omnes recti corde.
V. Dómine exáudi oratiónem meam.
R Et clamor meus ad te véniat.

Deinde Sacerdos surgens, dicit sequentes Orationes sub una conclusione:

Orémus.

Da quáesumus, Ecclésiae tuae, mísericors Deus, ut in Spíritu Sancto congregáta, hostíli nullátenus incursióne turbétur.

Deus, qui pro nobis Fílium tuum crucis patíbulum subíre voluísti, ut inimíci a nobis expélleres potestátem: concéde nobis fámulis tuis, ut resurrectiónis grátiam consequámur.

Alia extra tempus Paschale.

Perpétua nos, quáesumus Dómine, pace custódi: quos per lignum sanctae Crucis redímere dignátus es.

De B Maria Virgine tempore Paschali.

Deus, qui per resurrectiónem Fílii tui Dómini nostri Jesu Christi, famìliam tuam laetificáre dignátus es: praesta quaesumus, ut per ejus Genitrìcem Vírginem Maríam, perpetuae capiámus gáudia vitae.

Alia extra tempus Paschale.

Concede nos famulos tuos quaesumus, Dómine Deus, perpétua mentis et córporis sanitate gaudére, et gloriósa beatae Maríae semper Vírginis intercessióne a praesénti liberari tristítia, et aetérna pérfrui laetítia.

De S. Michale Archangelo.

Deus, qui miro ordine Angelórum ministéria hominúmque dispénsas: † concéde propítius; ut a quibus tibi ministrantibns, in coelo semper assístitur, * ab his in terra vita nostra muniátur.

De sancto Joseph

Deus, qui ineffábili providéntia, beatum Joseph Sanctissimae Genitrícis tuae sponsum elígere dignátus es: praesta quáesumus; ut quem protectórem venerámur in terris, intercessórem habére mereámur in cóelis.

De Apostolis.

Prótege Dómine, pópulum tuum, et Apostolórum tuórum Petri et Pauli, et aliórum Apostolórum et Evangelistárum patrocínio confidéntem, perpétua defensióne consérva.

De sancto Marco.

Deus, qui beátum Marcum Evangelistam tuum Evangélicae praedicatiónis glória sublimásti: tribue, quáesumus, ejus nos semper eruditióne profícere, et oratióne defendi.

Hic inserenda est Oratio de Patrono loci vel Reliquiarum, ut supra.

De sancto Adalberto.

Tuam nobis indulgentiam, quaesumus Dómine, beátus Adalbertus Epíscopus et Martyr implóret, ut et delicta nobis clementer ignóscas, et benefícia desideráta concédas.

De sancto Stanislao.

Pópulum tuum, quáesumus Dómine, intercedénte beáto Stanísláo Mártyre tuo atque Pontífice, déxtera virtútis tuae potenter defénde, et solem majestatis tuae irreverberáto mentis rádio, gloriánter intuéri concéde.

De sancto Venceslao.

Deus, qui beáti Venceslái nobilitatem, in meliórem mutásti dignitátem, et eum per martyrii palmam ad coeléstem perduxisti glóriam: ejus quáesumus précibus nos ab omni adversitáte líbera, et aetérnae beatitúdinis glória pérfrui concéde.

De sancto Floriano.

Adésto Dómine pópulo tuo, ut sancti Floriáni Mártyris tui praeclára mérita suscípiens, ad impetrándam misericórdiam tuam, semper ejus patrocíniis adjuvétur.

De sancta Hedvige.

Deus grátiae dator et glóriae, tuae nobis propítius sinum pietátis áperi: et praesta; ut qui hic manéntem civitátem non habemus, ad futúram, quam quáerimus, beátae Hedvigis suffrágio perducámur.

Contra hostes Ecclesiae.

Ecclésiae tuae, quáesumus Dómine, preces placátus admitte, ut destrúctis adversitátibus, et erróribus univérsis, secúra tibi sérviat libertáte.

Alia contra infideles et haereticos.

Omnípotens sempitérne Deus, in cujus manu sunt ómnium potestátes, et omnium jura regnórum: respice quáesumus in auxílium Christianórum, ut gentes infidélium et haereticorum, quae in sua ferităte confídunt, dextéra tuae poténtiae conterántur

Pro rege.

Quáesumus omnípotens Deus, ut fámulus tuus Rex noster *N.*, qui tua miseratióne suscépit regni gubernácula, virtútum étiam ómnium percípiat increménta: quibus decénter ornátus, vitiórum monstra devitáre, et ad te, qui via, véritas, et vita es, gloriósus váleat pervenire.

Pro serenitate.

Ad te nos Dómine clamántes exáudi, et āëris serenitatem (*vel* benignitátem) nobis tríbue supplicántibus: ut qui juste pro peccátis nostris afflígimur, misericórdia tua praeveniénte, cleméntiam sentiámus.

Pro pluvia.

Deus, in quo vívimus, movémur et sumus: plúviam nobis tríbue congruéntem: ut praeséntibus subsídiis sufficiénter adjúti, sempitérna fiduciáliter appetámus.

Tempore pestis vel famis.

Da nobis, quáesumus Dómine, piae supplicationis efféctum; et pestiléntiam famémque propítius avérte: ut mortàlium corda cognóscant, et te indignánte tália flagélla prodíre, et te miseránte cessáre.

Pro pace.

Deus, a quo sancta desidéria, recta consília, et justa sunt ópera: da servis tuis illam, quam mundus dare non potest pacem, ut et corda nostra mandátis tuis dédita, et hóstium subláta formídine, témpora sint tua protectióne tranquílla.

De omnibus Ss. tempore Paschali.

Da quáesumus, Dómine, fidélibus pópulis, ómnium Sanctorum tuórum semper veneratióne laetári, et eórum perpétua supplicatione muníri.

Alia de omnibus Ss. conclusiva.

Omnes Sancti tui; quáesumus Dómine, nos ubíque ádjuvent, ut dum eórum mérita recólimus, patrocínia sentiámus, et pacem tuam nostris concéde tempóribus, et ab Ecclesia tua cunctam repélle nequítiam, iter, actus et voluntátes nostras, et ómnium famulórum tuórum, in salútis tuae prosperitáte dispóne, benefactóribus nostris sempitérna bona retríbue; et ómnibus fidélibns defúnctis réquiem aetérnam concéde. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritus Sancti Deus. Per ómnia saeculórum.

R. Amen.

Antiphonae superadditae cum Versiculus.

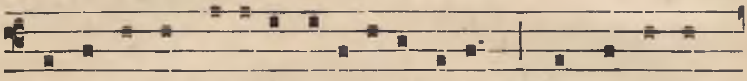
Pro opportunitate, si de Patrono vel Titulo ecclesiae sit canendun.

De Ss. Trinitate.

Ant. 1.

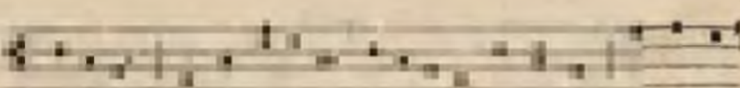
O ado - rànda Trí-ni - tas. O vene-rànda úni-tas.

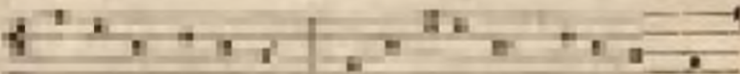
Per te sumus cre-à-ti ve-ra ae-tér-ni - tas. Per te sumus

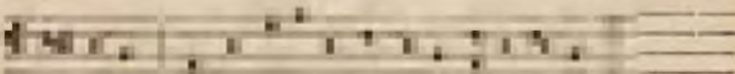
red-émpti summa tu cá-ri-tas. Pópu - lum tu-um tu

... ad - o-

... aus et

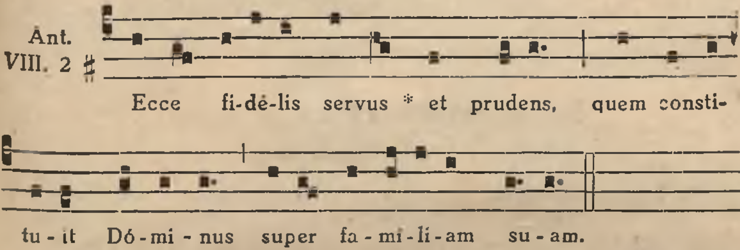
... Spíritu.

...

... s in con-
... gnóscere,
... amus; ut
... adversis.

De sancto Joseph.

Ant. VIII. 2

(*T. P.* Allelúia).
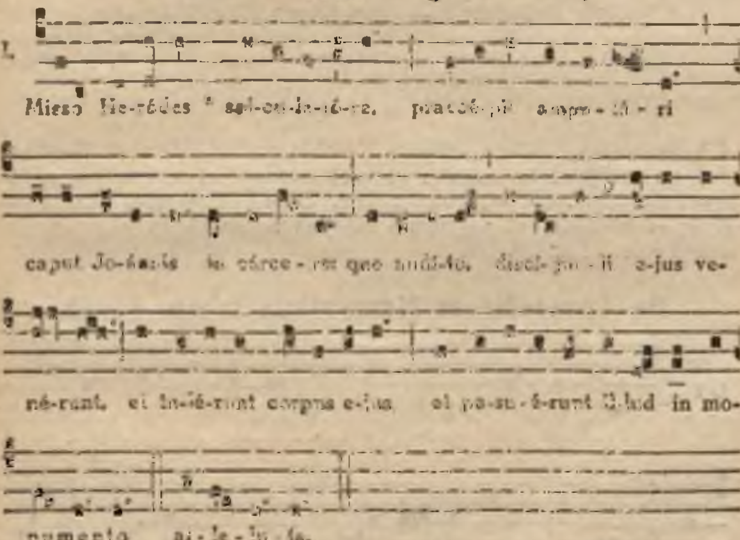
V. Glória et divítiae in domo ejus. (*T. P.*)
R. Et justítia ejus manet in sáeculum sáeculi (*T.P.* Allelúia)

Orémus.

Deus qui ineffábili providéntia beátum Joseph sanctíssimae Genitrícis tuae sponsum elígere dígnatus es; praesta quáesumus; ut quem protectórem venerámur in terris, intercessórem habére mereámur in coelis. Per Christum.

De Decollatione S. Joann. Bapt.

I.

V. Justus ut palma florebit, alleluia.
R. Sicut cedrus Libani multiplicabitur, alleluia.

Oratio.

Sancti Joánnis Baptístae Praecursóris et Mártyris tui, quaésumus Dómine, veneranda festivitas, * salutáris auxílii nobis praestet effectum. Qui vivis et regnas cum Deo Patre.

De Apostolis Petro et Paulo.

Ant. VII. 2b

Petrus A-pósto-lus et Paulus Doctor génti - um:

ipsi nos do-cu - é - runt legem tu - am Dómi-ne.

[illegible]

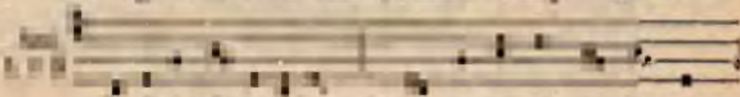
[illegible] Allelúia.)

[illegible] Allelúia.)

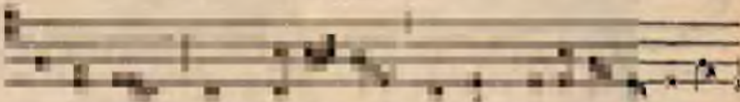
[illegible]

[illegible] flúctibus [illegible] m tértio [illegible] os propí- [illegible] riam con- [illegible]

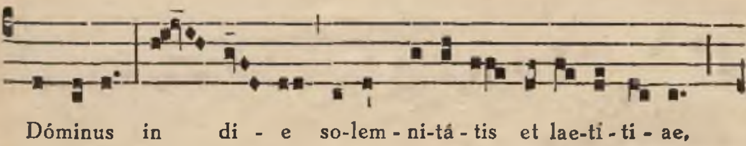
[illegible]

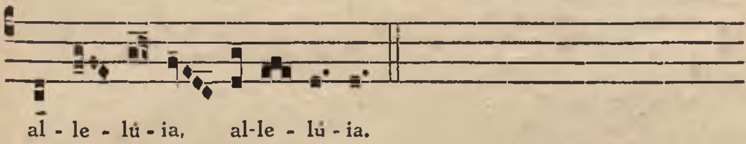

[illegible] - te

[illegible] c - os

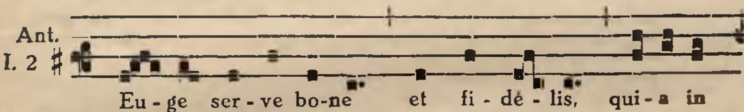

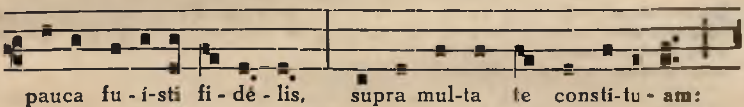

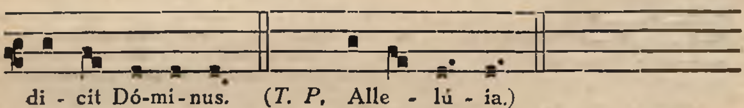
V. Pretiósa in conspéctu Dómini, allelúia.
R. Mors sanctórum ejus, allelúia.

Oratio conveniens.

De Confessorre Pontifice.
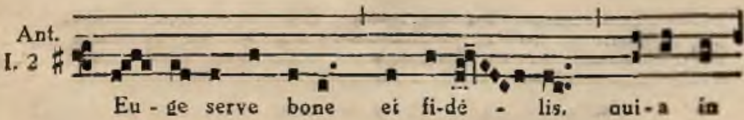

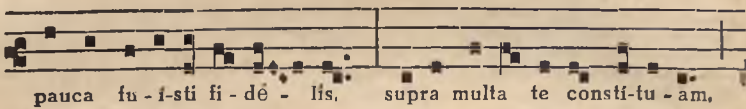

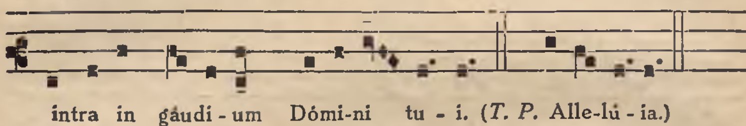
V. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas. (*T. P.* Allelúia.)
R. Et osténdit illi regnum Dei. (*T. P.* Allelúia.)

Oratio conveniens.

De Confessore non Pontifice.

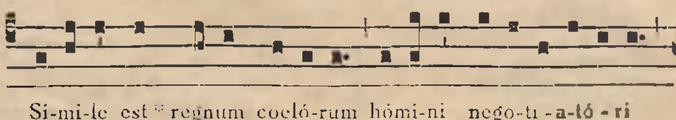

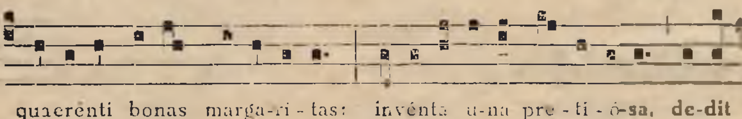
V. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas. (*T. P.* Allelúia.)
R. Et osténdit illi regnum Dei. (*T. P.* Allelúia.)

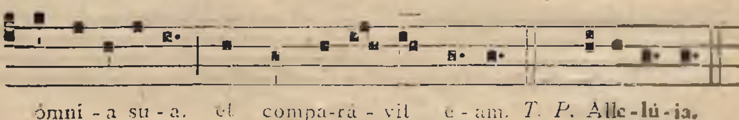
Oratio conveniens.

De Virgine.

VIII.

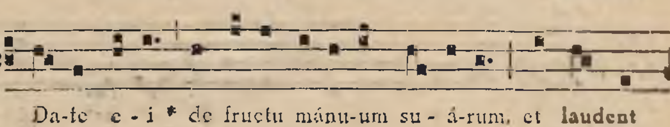

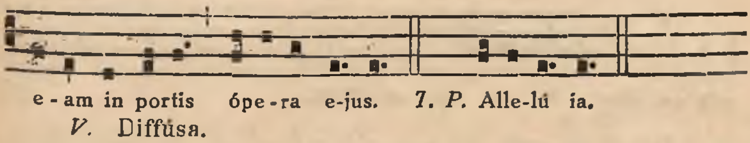
V. Diffusa est grátia in lábiis tuis. (*T. P.* Allelúia.)
R. Proptérea benedixit te Deus in aetérnum. (*T. P.* Allelúia.)

Oratio conveniens.

De Martyre tantum, et nec Virg. nec Mart.
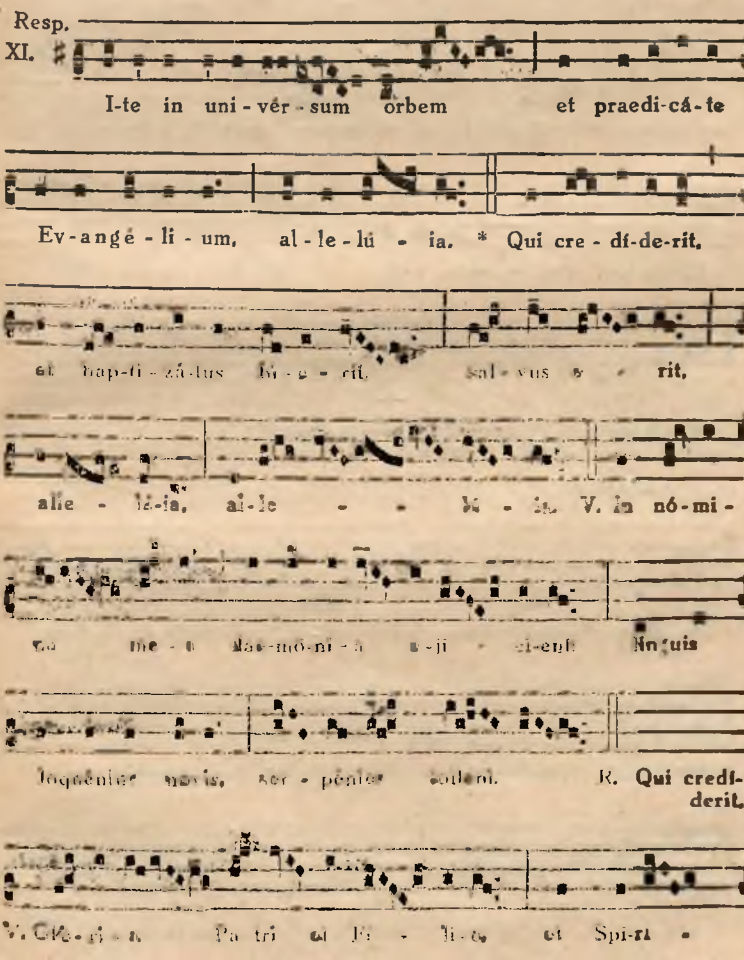
VII. c 2

In Festo Ascensionis Domini.

Intrando Ecclesiam canitur:

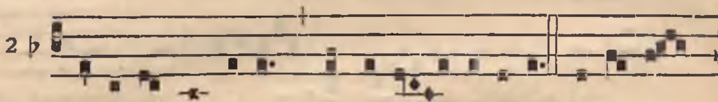

tu - i Sanc - to. R. Qui credíderit.

Deinde fit statio in medio Ecclesiae, ubi Celebrans incipit sequentes versus, Choro respondente.

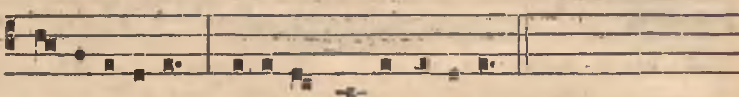
Celebrans. *Chorus.*

O - rámus Dómi - ne cóndi - tor íncly-te, devó - tos

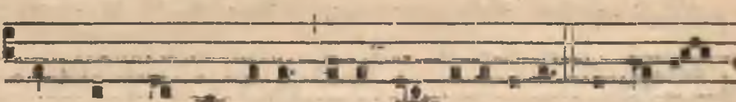

fámu - los réspi-ce, pró - tege: ne nos livor edax daé-

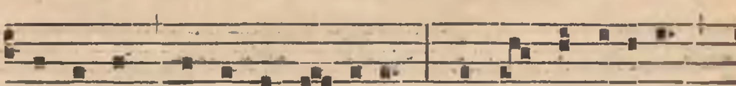

mo-nis óbru-at, demérgat vel in ínfe-ros,

Celebrans. *Chorus.*

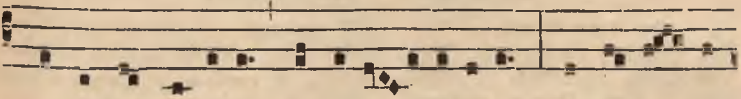
Ut cum flammi - voma nube re - ver - té-ris, oc - cúl - ta

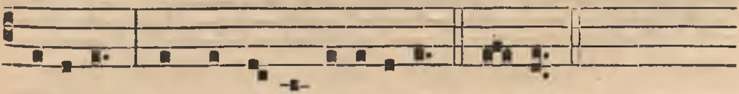
hómi-num pánde - re jú - di-cans: ne des supplí-ci - a

hór - ri-da nó - xi - is, sed ju - stis bo - na praé-mi - a.

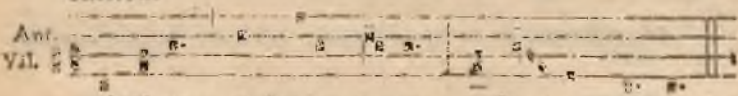
Post decantatos in statione versus Hymni, per celebrantem dicitur Versus cum Oratione.

℣. Ascendens Christus in altum, alleluia.
℟. Captivam duxit captivitatem, alleluia.

Orémus.

Deus, cujus Filius in alta coelórum poténter ascendens, captivitatem nostram sua duxit virtute captivam: tribue quaesumus, ut dona, quae suis participibus cóntulit, largiatur et nobis Jesus Christus Dóminus noster. Qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per ómnia saecula saeculórum
℟. Amen.
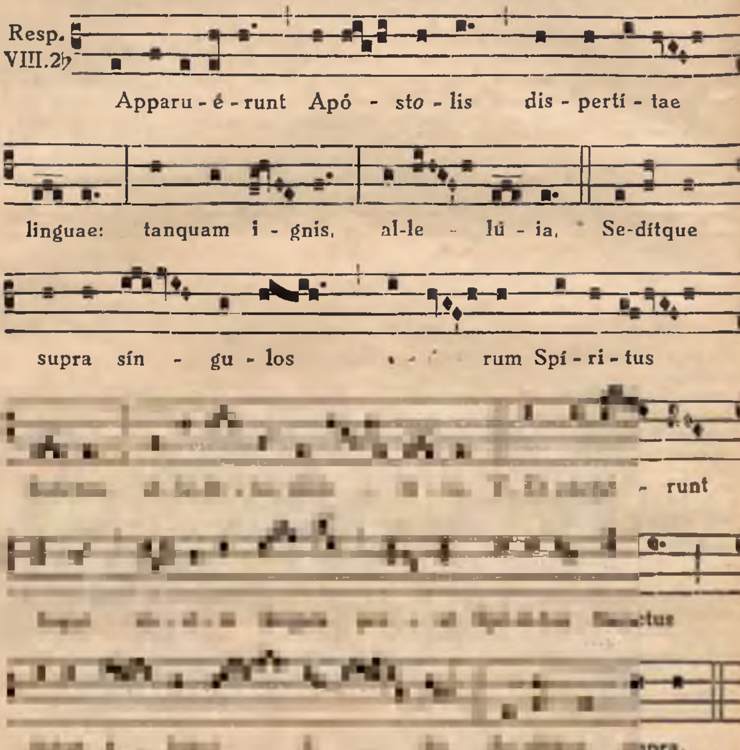
Intrando chorum ad altare genuflexi hanc Antiphonam tribus vicibus per Presbyteros omnibus:

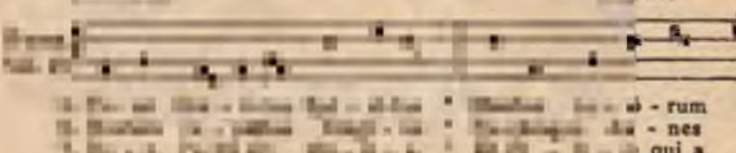
Dominica Pentecostes.

Ad Aspersionem canitur: Vidi aquam. *In Processione:* Cum Rex glòriae. *In Hymno:* Salve festa dies, *mutatur versus dicendo:* Qua Deus Spíritum Sanctum misit. *In cantico vulgari:* Przez twoje święte Ducha zesłanie. *Intrando Ecclesiam canitur:*

sequentes

rus.

1. ví - si-ta, Imple su-pér - na grá - ti - a Quae tu cre-
5. pró - ti-nus: Duc - tó - re sic te praé-vi - o Vi - té - mus
7. mórtu - is Sur - ré- xit, ac Pa - rá-cli-to, In sae - cu-

1. á - sti pecto-ra. *)
5. omne nó-xi-um.
7. ló - rum saé-cu-la. A-men.

V. Emítte Spíritum tuum et creabúntur, allelúia.
R. Et renovábis fáciem terrae, allelúia.

Orémus.

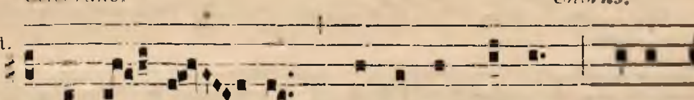
Praesta, quaésumus omnípotens et miséricors Deus, ut Sanctus Spíritus advéniens, templum nos glóriae suae, dignánter inhabitándo, perfíciat. Per Christum Dóminum nostrum.

R. Amen.

Intrando chorum canitur:

Celebrans. *Chorus.*

Ant. VII.

A c i - pi - te * Spi - ri - tum Sanctum: **quórum**

remi-sé - ri - tis peccáta, remittúntur e - is, al-le - lú - ia.

*) 2. Qui díceris Paráclitus, — Altíssimi donum Dei. — **Fons** vivus, ignis, cáritas, — Et spiritális únctio.
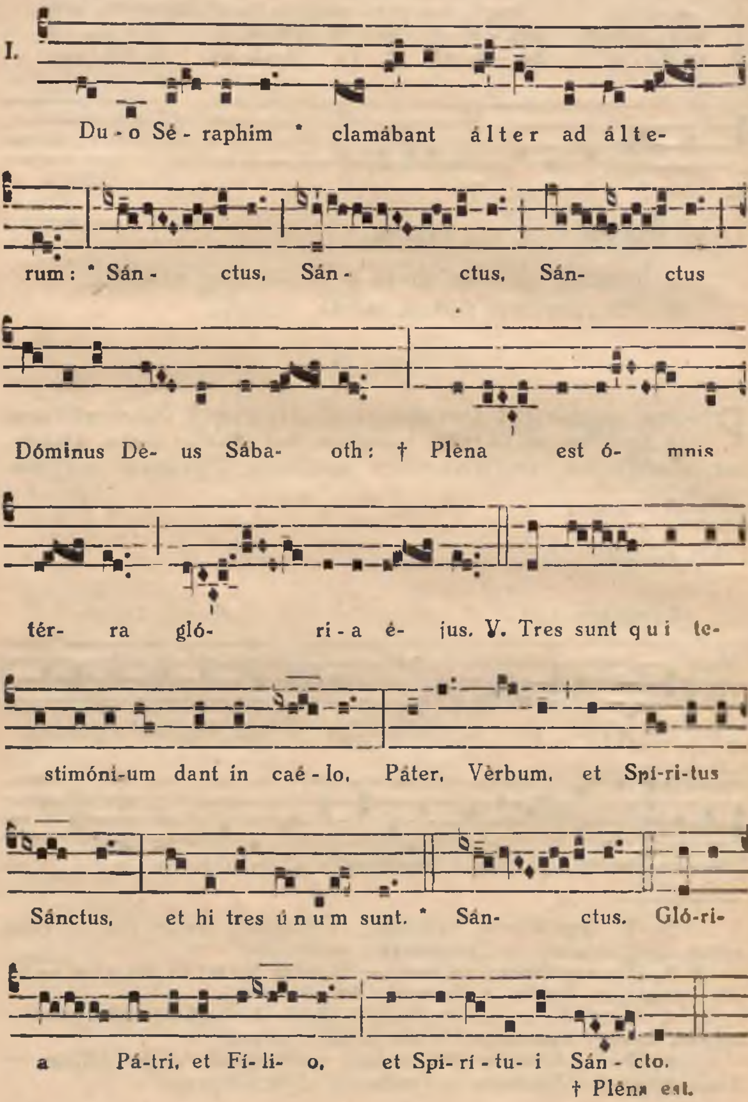
3. Tu septifórmis múnere, — Digi-tus Patérnae déxt**erae. — Tu** rite promíssum Patris. — Sermóne ditans guttura.

4. Accénde lumen sénsibus, — Infún-de amórem có**rdibus.** — Infírma nostri córporis — Virtúte firmans pérpeti.
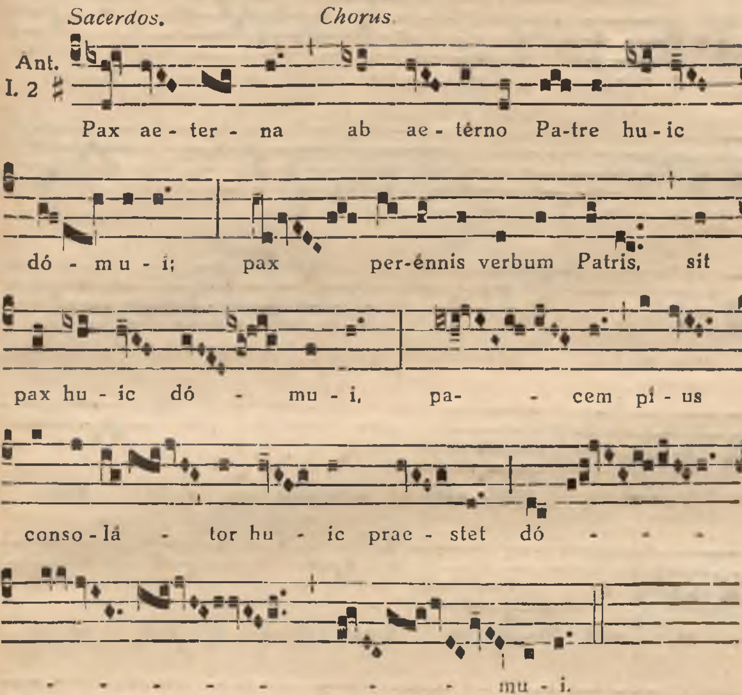
6. Per te sciámus da Patrem. — Noscámus atque **Fílium.** — Teque utriúsque Spíritum — Credámus omni témpore.

In Festo Ss. Trinitatis.

(Responsorium.)

Postea in medio Ecclesiae fit statio, in qua canitur Antiphona sequens, usque ad Dominicam ultimam Octobris.

V. Beáti qui hábitant in domo tua Dómine.
R. In saécula saeculórum laudábunt te.
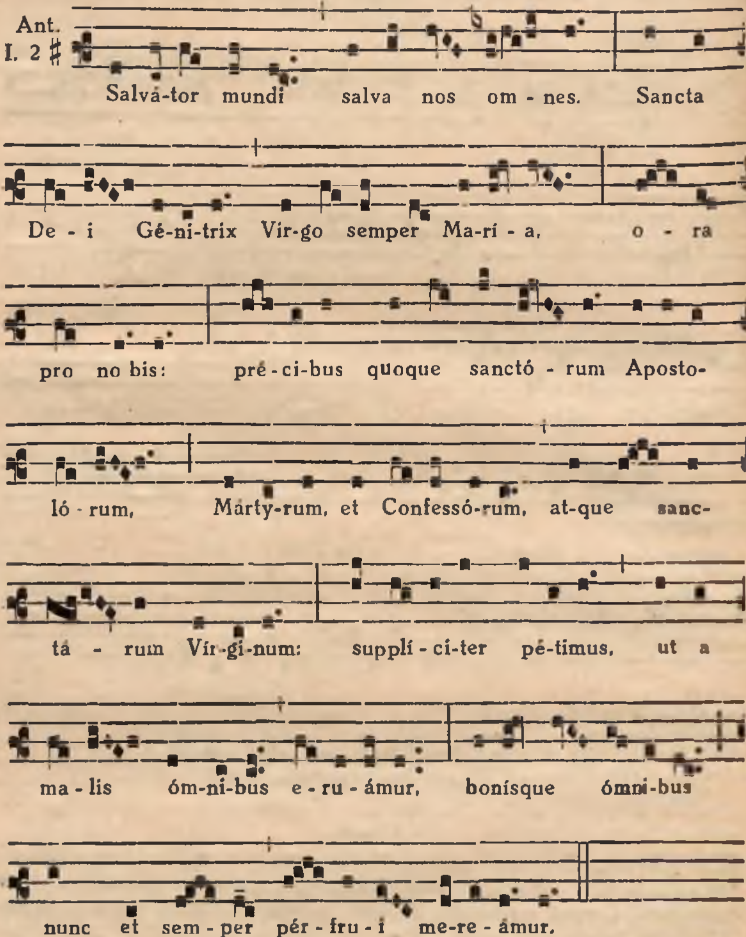
Orémus.

Exáudi nos Dómine sancte Pater omnípotens, aeterne Deus et míttere dignerís sanctum Angelum tuum de coelis, qui custódiat, fóveat, prótegat, visitet, atque defendat omnes habitántes in hoc habitáculo. Per Christum Dóminum nostrum.
R. Amen.

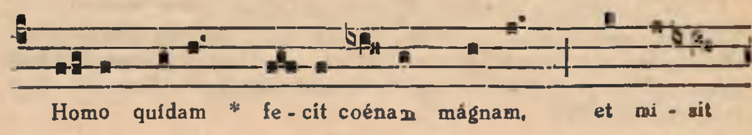
In Dedicatione templi et Octava ejus haec Oratio dicitur:
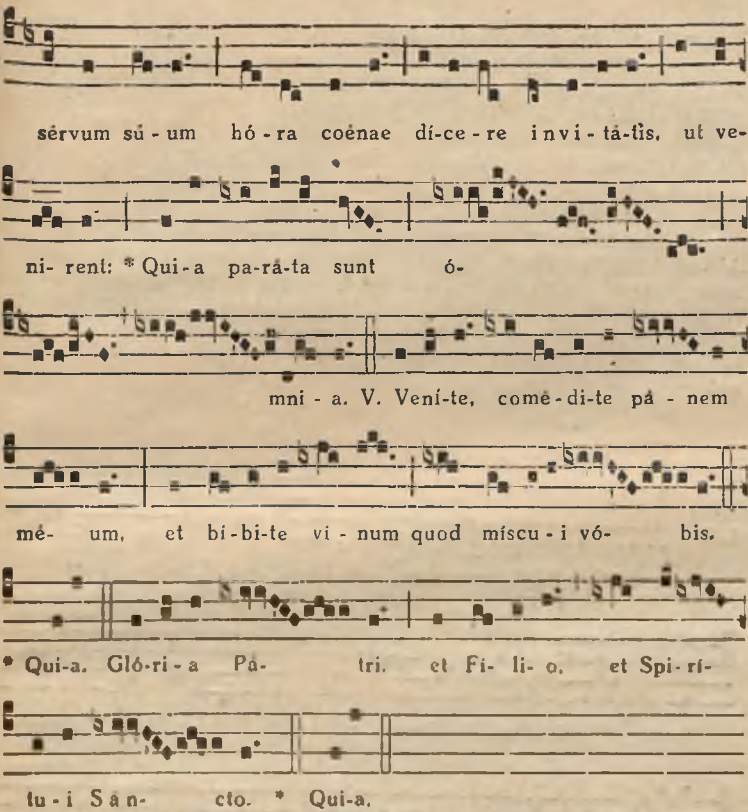
Véniat, quaésumus Dómine, super hanc habitatiónis domum cáritas misericórdiae tuae, ut ab omnibus hic invocántibus nomen tuum protectiónis tuae sentiatur auxílium. Per Christum Dómine nostrum. *R.* Amen.

Antiphona post stationem intrando Chorum.

Ad Processionem in solemnitate Corporis Christi.
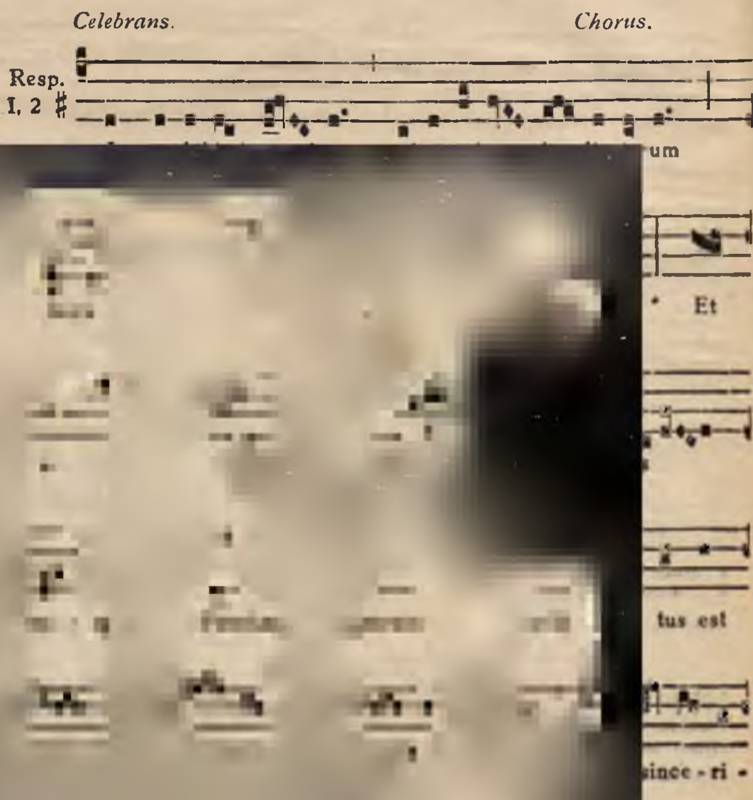

In prima Statione Evangelium.

V. Dóminus vobíscum. *R,* Et cum spíritu tuo
✠ *V.* Inítium sancti Evangélii secúndum Matthaéum.
R. Glórja tibi Dómine.

Liber generatiónis Jesu Christi, Fílii David, Fílii Abraham. Abraham génuit Isaac. Isaac autem génuit Jacob. Jacob autem génuit Judam, et fratres ejus. Judas autem génuit Phares et Zaram de Thamar. Phares autem génuit Esron autem génuit Aram. Aram autem génuit Amínadab. Amínadab autem génuit Naásson. Naásson autem génuit Salmon. Salmon autem génuit Booz de Raab. Booz autem génuit Obed ex Ruth. Obed autem génuit Jesse. Jesse autem génuit David Regem. David autem Rex génuit Salomónem ex ea quae fuit Uriaé.

Sálomon autem génuit Róboam. Róboam autem génuit Abiam. Abías autem génuit Asa. Asa utem génuit Jósaphat. Jósaphat autem génuit Joram. Joram autem génuit Osíam. Osías autem génuit Jóathan. Jóathan autem génuit Achaz. Achaz autem génuit Ezechíam. Ezechías autem génuit Manássem. Manásses autem génuit Amon. Amon autem génuit Josíam. Josias autem génuit Jechoníam et fratres ejus in transmigratióne Babylónis. Et post transmigratiónem Babylónis: Jechonías génuit Salát-h e . Salathiel autem génuit Zoróbabel. Zorobabel autem génuit Abiud. Abiud autem génuit Elíacim. Elíacim autem génuit Azor. Azor autem génuit Sadoc. Sadoc autem génuit Achim. Achim autem genuit Eliud. Elíud autem génuit Eleazar. Eleázar autem génuitMathan. Mathan autem génuit Jacob. Jacob autem génuit Joseph virum Maríae, de qua natus est Jesus, qui vocàtur Christus.
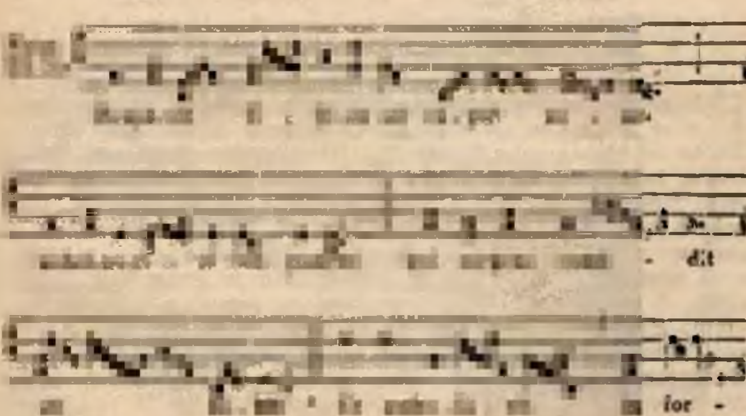

In secunda Statione Evangelium.
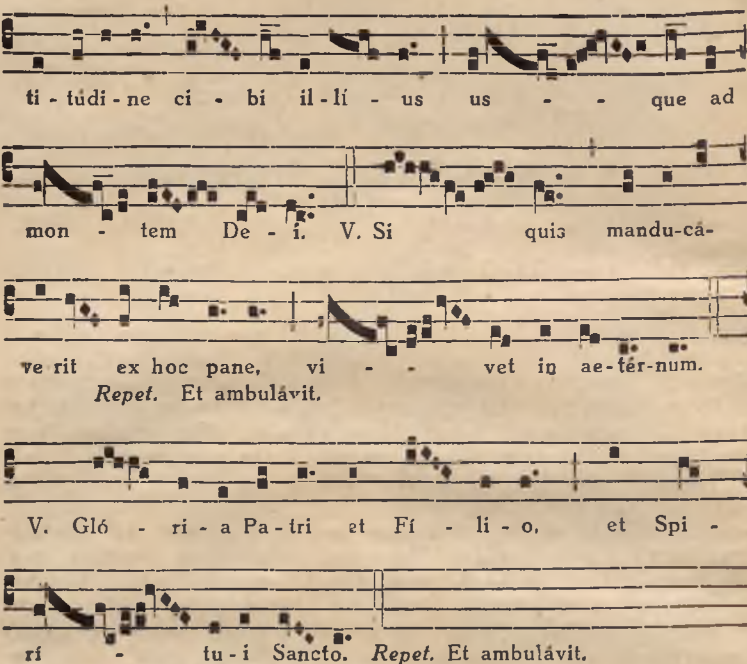
V. Dóminus vobíscum. *R.* Et cum spìritu tuo.

✠ *V.* Initium sancti Evangélii secúndum Marcum.

R. Glória tibi Dómine.

Initium Evangélii Jesu Christi, Fílii Dei, sicut scriptum est in Isaía Prophéta: Ecce ego mitto Angelum meum ante fáciem tuam, qui praeparábit viam tuam ante te. Vox clamántis in desérto: Paráte viam Dómini, rectas fácite sémitas ejus. Fuit Joánnes in desérto baptízans et praedicans baptismum poeniténtiae in remissiónem peccatórum. Et egrediebátur ad eum omnis Judaéae régio, et Jerosolymitae univérsi: et baptiza- [redacted] sua. [redacted] circa [redacted] et praedi- [redacted] n dignus [redacted] Ego bap- [redacted] o.

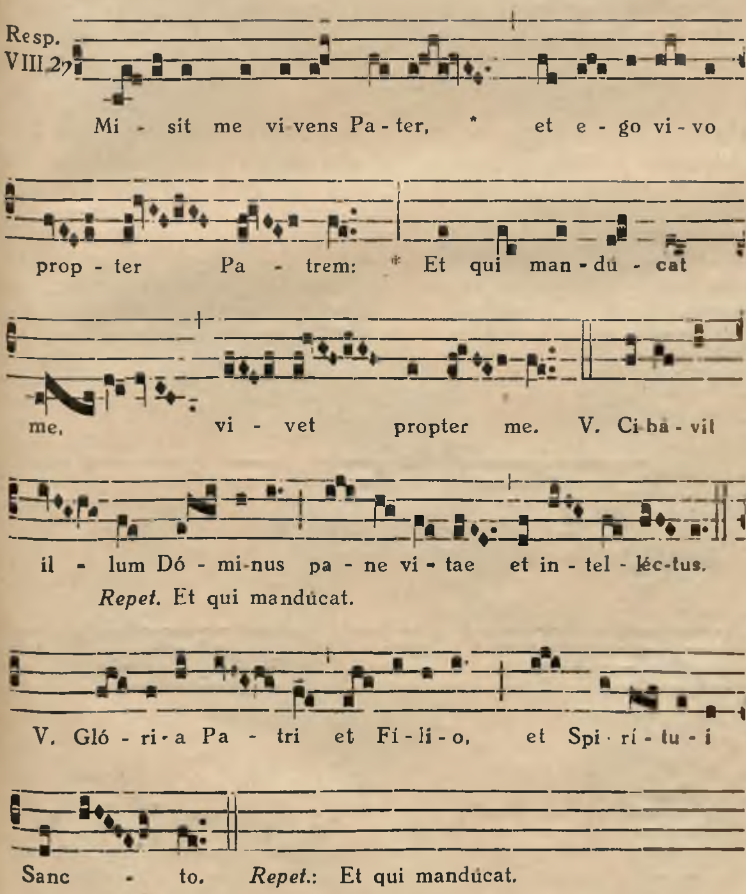
In tertia Statione Evangelium.

V. Dóminus vobíscum. *R.* Et cum spíritu tui.
✠ *V.* Inítium sancti Evangelii secúndum Lucam.
R. Glória tibi Dómine.

Fuit in diebus Heródis, Regis Judaéae, Sacérdos quidam nómine Zacharías, de vice Abia; et uxor iliíus de filiábus Aaron, et nomen ejus Elísabeth. Erant autem justi ambo ante Deum, incedéntes in ómnibus mandátis et justificatiónibus Dómini sine queréla; et non erat illis fílius, eo quod esset Elísabeth sterilis: et ambo processíssent in diebus suis. Factum est autem, cum sacerdótio fungerétur Zacharías in órdine vicis suae ante Deum, secúndum consuetúdinem sacerdótii, sorte éxiit, ut incénsun póneret, ingréssus in templum Dómini; et omnis multitúdo pópuli erat orans foris hora incénsi. Appáruit autem illi Angelus Dómini, stans a dextris altáris incénsi. Et Zachrías turbátus est, videns, et timor írruit super eum. Ait autem ad illum Angelus: Ne tímeas Zacharía, quóniam

exaudíta et deprecátio tua, et uxor tua Elísabeth páriet tibi fílium: et vocábis nomen ejus Joánnem; et erit gáudium tibi et exsultátio, et multi in nativitáte ejus gaudébunt: erit enim magnus coram Dómino, et vinum et síceram non bibet, et Spíritu Sancto replébitur adhuc ex útero matris suae: et multos filiórum Israël convértet ad Dóminium Deum ipsórum. Et ipse praecédet ante illum in spíritu et virtúteElíae; ut convértat corda patrum in fílios; et incrédulos ad prudéntiam justórum, paráre Domine plebem perféctam.

Celebrans

In quarta Statione Evangelium.

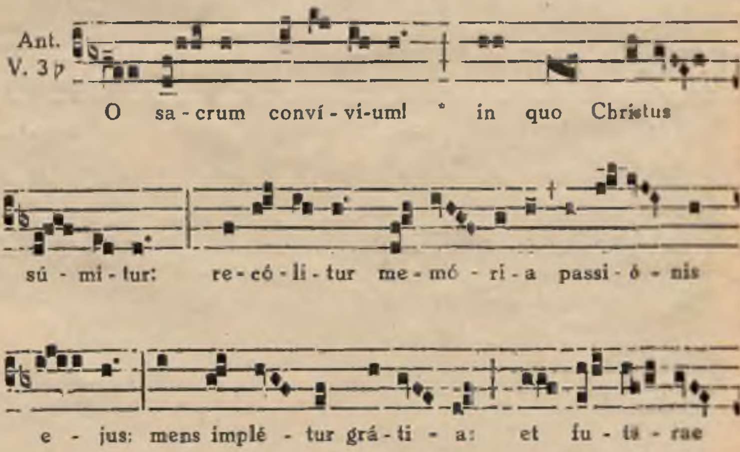
V. Dóminus vobíscum, *R.* Et cum spíritu tuo.

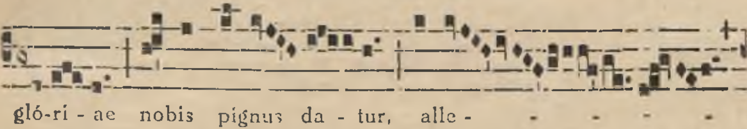
✝ *V.* Inítium sancti Evangélii secúndum Joánnem.

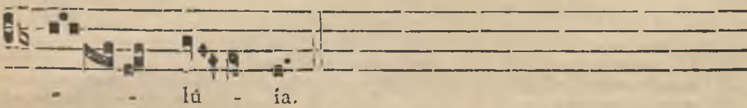
R. Glória tibi Dómine.

In princípio erat Verbum: et Verbum erat apud Deum, et Deus erat Verbum. Hoc erat in princípio apud Deum. Omnia per ipsum facta sunt: et sine ipso factum est nihil, quod factum est. In ipso vita erat: et vita erat lux hóminum: et lux in ténebris lucet: et ténebrae eam non comprehendérunt. Fuit homo missus a Deo, cui nomen erat Joánnes. Hic venit in testimónium, ut testimónium perhibéret de lúmine, ut omnes créderent per illum. Non erat ille lux: sed ut testimónium perhíbéret de lúmine. Erat lux vera, quae illúminat omnem hóminem veniéntem in hunc mundum. In mundo erat: et mundus per ipsum factus est. et mundus eum non cognóvit. In própria venit: et sui eum non recepérunt. Quotquot autem recepérunt eum, dedit eis potestátem fílios Dei fíeri: his, qui credunt in nómine ejus. Qui non ex sanguínibus, neque ex voluntáte carnis, neque ex voluntáte viri: sed ex Deo nati sunt. Et Verbum Caro factum est, et habitavit in nobis: et vidimus glóriam ejus, gloriam quasí unigéniti a Patre, plenum grátiae et veritátis.

Finito Evangelio, omnibus genuflexis, canitur:

℣. Pósuit fines tuos pacem, allelúja.

℞. Et ádipe fruménti sátiat te, allelúja.
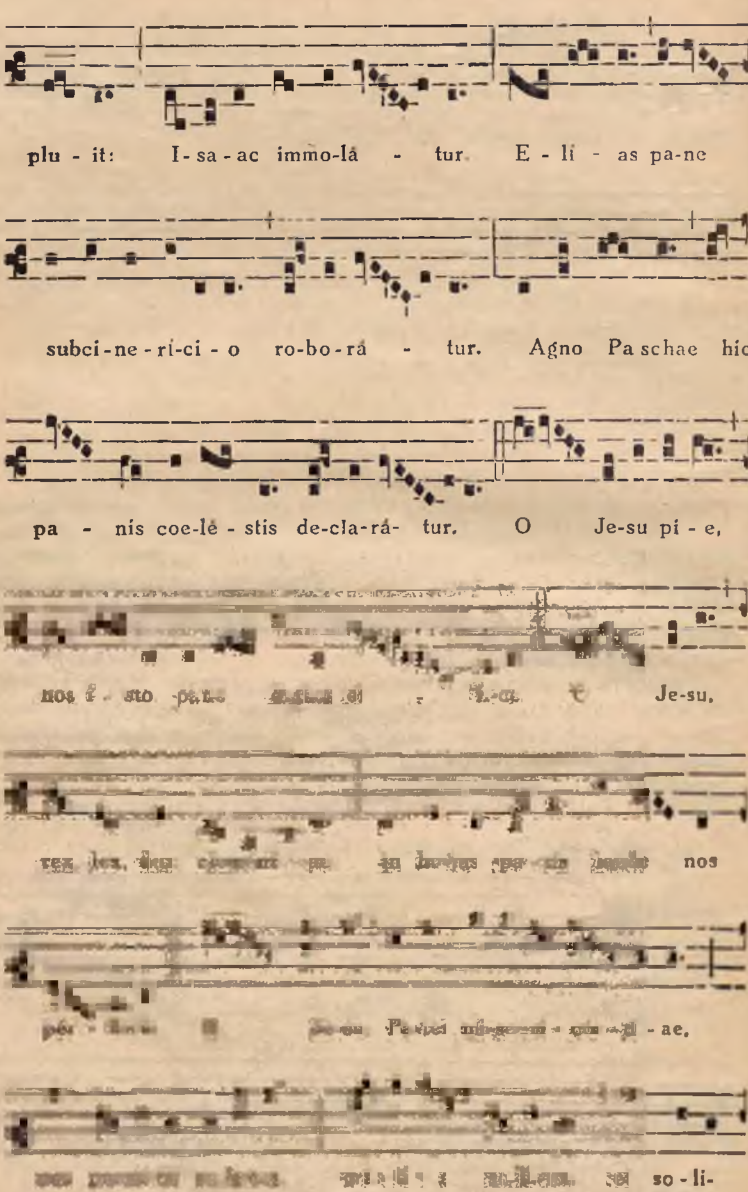
Orémus.

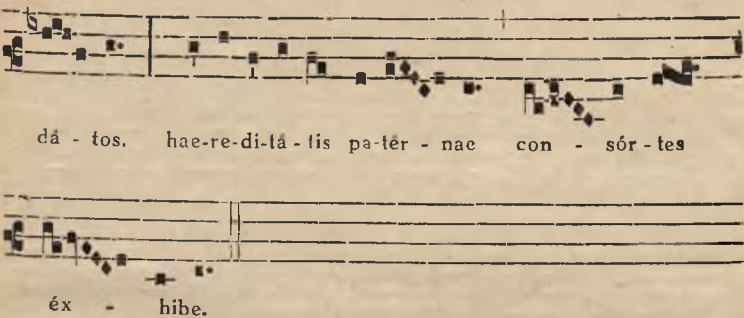
Deus, qui per praeséntiam arcae fóederis, dómui, et univérsae substantiae Obedédom fidélis tui, largam benedictiónem contulísti: concéde propítius, ut arca redemptiónis nostrae, Chr[illegible] córporis [illegible] [illegible]stério nos [illegible] benedictióne munerétur. Qui [illegible] et regnat in unitáte Spíritus Sancti Deus, per ómnia saecula saeculórum. ℞. Amen.

Quando genuflexio est commoda in Responsorio Melchisedech ad prima verba: O Jesu, Celebrans [illegible], dat cum Sacramento benedictionem Clero, et aliis praecedentibus genuflexis usque ad ultimam eorundem verborum repetitionem, idem facit [illegible] sequentem populum.
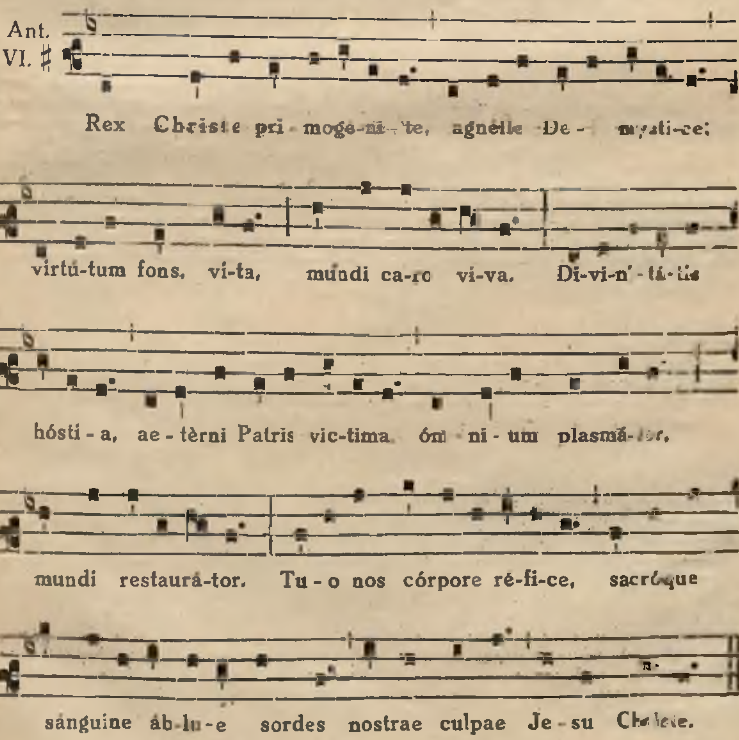

plu - it: I-sa-ac immo-lá - tur. E - li - as pa-ne
subci-ne-ri-ci-o ro-bo-rá - tur. Agno Paschae hic
pa - nis coe-lé - stis de-cla-rá- tur. O Je-su pi - e,
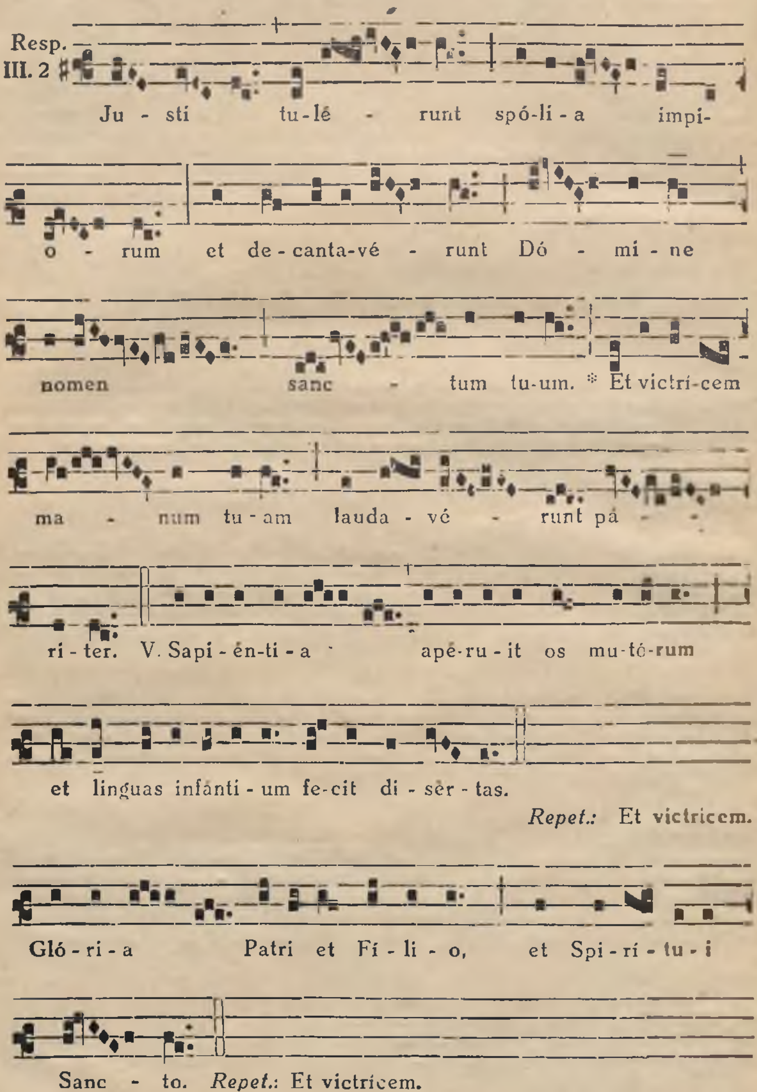

Processiones cum Ss. Eucharistia

hac Antiphona terminantur.

DIE 10. OCTOBRIS.

In Festo Gratiarum actionis.

Celebrans intonat Hymnum: Te Deum laudámus *pag.* 136.
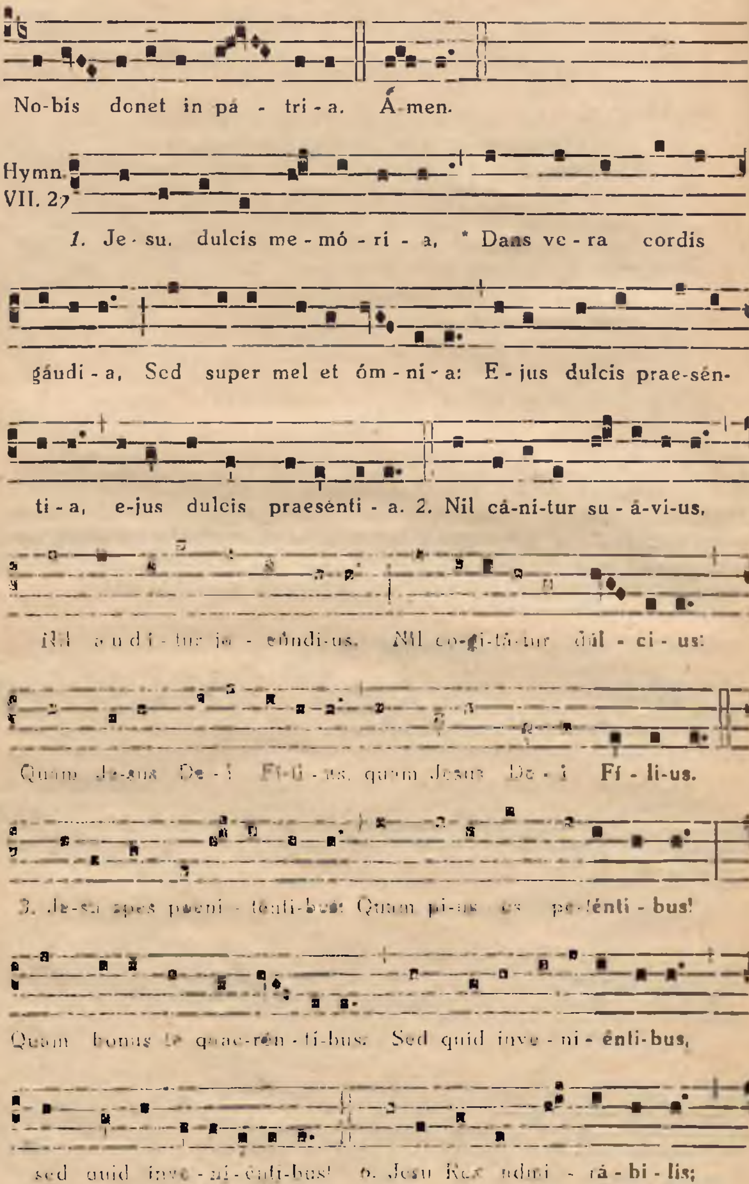
Deinde ubi fit statio ante Altare, dicuntur sequentes versus et oratio, quae sequitur

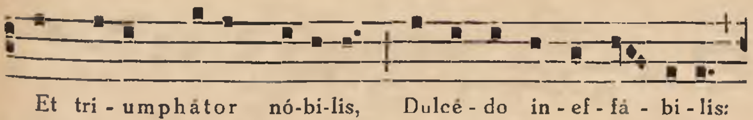
℣. Benedíctus es Dómine Deus Patrum nostrórum.
℟. Et laudábilis, et gloriósus in saécula.
℣. Benedicámus Patrem, et Filium, cum Sancto Spíritu.
℟. Laudémus et superexaltémus eum in saecula.
℣. Benedíctus es Dómine in firmaménto caeli.
℟. Et laudábilis, et gloriósus et superexaltátus in saécula.
℣. Bénedic ánima mea Dómino.
℟. Et noli oblivísci omnes retributiónes ejus.
℣. Dómine exáudi oratiónem meam.
℟. Et clamor meus ad te véniat.
℣. Dóminus vobiscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

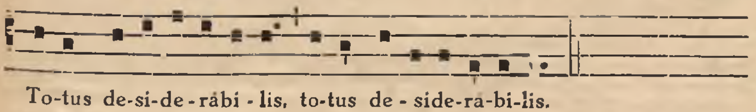
Orémus.

Dómine Deus exercítuum, qui interveniénte beáta Virgine Maria et Sanctis Regni nostri Patrónis, immánem Turcárum exércitum, in cladem Polóniae congregátum, magna cum ignomínia repulísti: grátias tibi suppliciter réddimus, majestátem tuam de- [illegible] sdem ad [illegible]

No-bis donet in pa - tri - a. Á-men.
Hymn. VII. 27
1. Je - su, dulcis me - mó - ri - a, * Dans ve - ra cordis
gáudi - a, Sed super mel et óm - ni - a: E - jus dulcis prae-sén-
ti - a, e-jus dulcis praesénti - a. 2. Nil cá-ni-tur su - á-vi-us,
Nil audi - tur ju - cúndi-us, Nil co-gi-tá-tur dul - ci - us:
Quam Je-sus De - i Fi-li - us, quam Jesus De - i Fi - li-us.
3. Je-su spes poeni - ténti-bus! Quam pi-us es pe-ténti - bus!
Quam bonus te quae-rén - ti-bus! Sed quid inve - ni - énti-bus,
sed quid inve - ni - énti-bus! 4. Jesu Rex admi - rá - bi - lis;

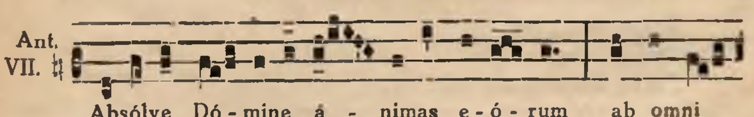
4. Jesu dulcédo córdium: Fons vivus, lumen méntium, Excédens omne gáudium: Et omne desidérium.

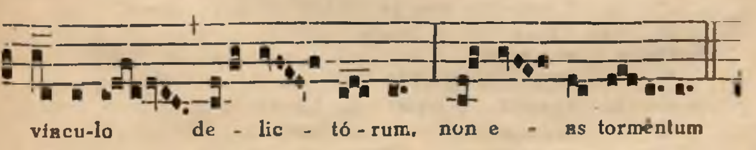
5. Nec lingua valet dícere, Nec líttera exprímere: Expértus potest crédere, Quid sit Jesum dilígere.
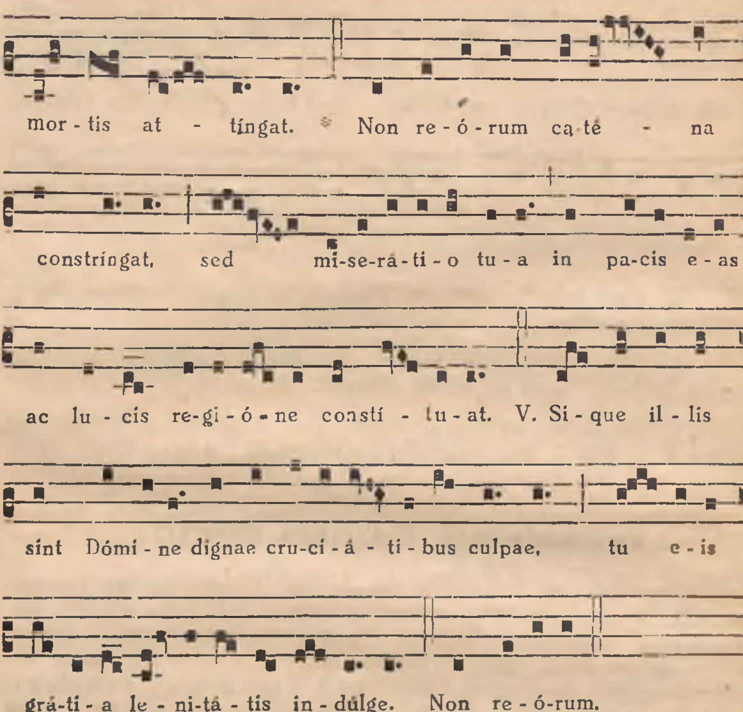
7. Sis, Jesu, nostrum gáudium, Qui es futúrus práemium Sit nostra in te glória, Per cuncta semper sáecula. Amen.

Processio pro Fidelibus Defunctis.

Die Omnium Sanctorum, et singulis Dominicis, ubi est consuetudo, post quatuor tempora proximis, absoluto Officio die Vespertino, Sacerdos Officians lugubri pluviali indutus ordinet Processionem circa, vel si incommodum erit, intra Ecclesiam; cui omissis vexillis praeferatur primo crux et si fieri potest, duo ceroferarii cum luminibus eam praecedant: sequatur consueto ordine chorus puerorum, Cantorum, et ubi adsunt, Sacerdotum. Succedant ante ipsum Officiantem duo ministri, quorum unus aqua benedicta aspergat obvia sepulchra, alter thuribulo prius benedicto, quatenus commodum erit, incenset: sequatur ultimo populus qui de ejusmodi officio maturius praemoneri debet. In primo progressu cantetur Antiphona, Absólve Dómine, *cum pulsu campanarum: quod in reliquis Responsoriis servetur.*

Cantu finito subsistendo, Officians cantat tono consueto lugubri:

Ad primam Stationem.

V. Kyrie eléison. *R.* Christe eléison.
Kyrie eléison.
Deinde voce intellihibili inchoat Sacerdos:
Pater noster. *secreto.*
Finita ab omnibus in silentio Oratione Dominica prosequitur.
V. Et ne nos indúcas in tentatiónem.
R. Sed líbera nos a malo.
V. A porta ínferi.
R. Erue Dòmine ánimas eórum.
V. Requiéscant in pace. *R.* Amen.
V. Dómine exáudi oratiónem meam.

R. Et clamor meus ad te véniat.
V. Dóminus vobiscum.
R. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

Deus, qui inter Apostólicos Sacerdótes, fámulos tuos Pontificáli, seu Sacerdotali fecísti dignitáte vigére: praesta quaésumus, ut eórum quoque perpétuo aggregéntur consórtio. Per Christum Dóminum nostrum. *R.* Amen.

Simili modo fiant reliquae quatuor Stationes, mutatis tamen Responsoriis et Orationibus hoc ordine.

Ad secudam Stationem.

Resp. Credo quod Redémptor, vide „Liber usualis".

V. Kyrie eleison. *R.* Christe eleison.
Kyrie eleison. Pater noster etc.
V. Et ne nos indúcas in tentatiónem.
R. Sed líbera nos a malo.
V. A porta ínferi.
R. Erue Dómine animas eórum.
V. Requiéscant in pace. *R.* Amen.
V. Dómine exáudi oratiónem meam.
R. Et clamor meus ad te véniat.
V. Dóminus vobiscum.
R. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

Deus, qui nos patrem et matrem honoráre praecepisti, miserére cleménter animábus paréntum nostrórum, eorúmque peccata dimítte, meque eos in aetérna claritáte fac vidére. Per Christum Dóminum nostrum. *R.* Amen.

Ad tertiam Stationem.

Resp. Qui Lázarum, vide „Liber usualis"

V. Kyrie eléison. *R.* Christe eléison.
Kyrie eléison. Pater noster etc.
V. Et ne nos indúcas ín tentatiónem,
R. Sed líbera nos a malo.
V. A porta ínferi.
R. Erue Dómine ánimas eórum.
V. Requiéscant in pace. *R.* Amen.
V. Dómine exáudi oratiónem meam.
R. Et clamor meus ad te véniat.
V. Dóminus vobiscum. *R.* Et cum spíritu tuo.

Orémus.

Deus, véniae largitor et humánae salútis amátor: quaesumus clementiam tuam; ut nostrae congregatiônis fratres, propinquos et benefactóres, qui ex hoc saéculo transiérunt, beáta Maria semper Vírgine intercedénte cum ómnibus Sanctis tuis, ad perpétuae beatitúdinis consórtium pervenire concédas. Per Christum Dóminum nostrum. *R.* Amen.

Ad quartam Stationem.

Resp. Peccántem me quotidie. vide „Liber usualis".

V. Kyrie eléison. *R.* Christe eléison.
Kyrie eléison. Pater noster etc.
V. Et ne nos indúcas in tentatiónem.
R. Sed libera nos a malo.
V. A porta ínferi. *R.* Erue Dómine animas eórum.
V. Requiéscant in pace. *R.* Amen.
V. Dómine exáudi oratiónem meam.
R. Et clamor meus ad te véniat.
V. Dóminus vobiscum. *R.* Et cum spíritu tuo.

Orémus.

Deus cujus miseratióne ànimae fidélium requiéscunt; fámulis et famulábus tuis ómnibus hic et ubique in Christo quiescéntibus; da propítius suórum véniam peccatórum, ut a cunctis reátibus absolúti, tecum sine fine laeténtur. Per Christum Dominum nostrum. *R.* Amen.

Ad quintam Stationem.

Ad ultimam Stationem, quae ad altare majus terminari debet:
Resp. Libera me.
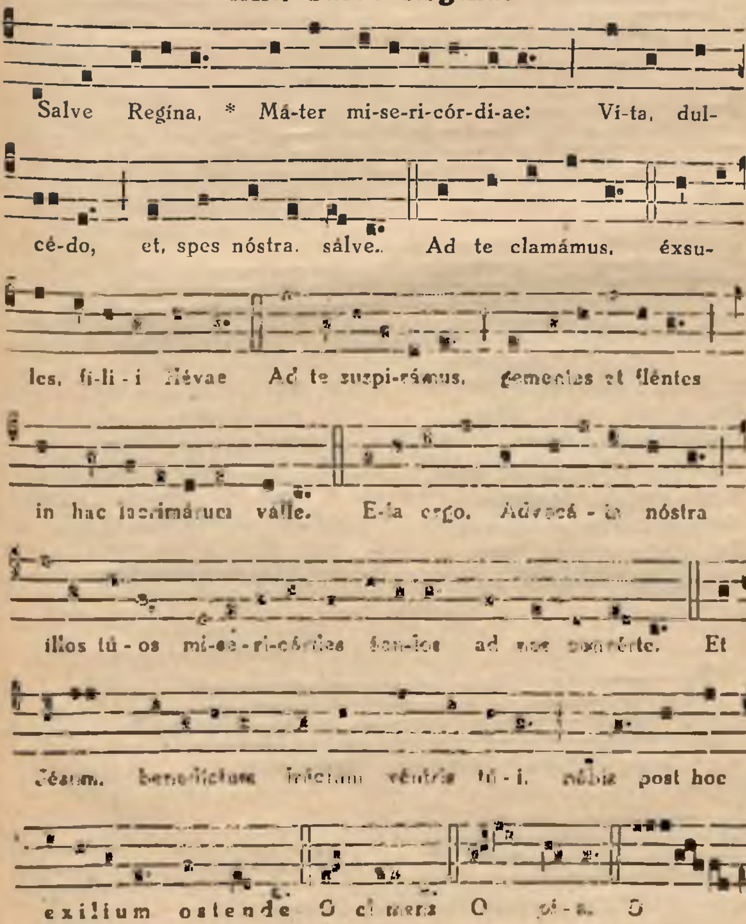
V. Kyrie eléison. *R.* Christe eléison.
Kyrie eléison. Pater noster etc.
V. Et ne nos indúcas in tentatiónem.
R Sed líbera nos a malo.
V. A porta ínferi.
R. Erue Dómine ánimas eórum.
V. Requiéscant in pace. *R.* Amen.
V. Dómine exáudi oratiónem meam.
R. Et clamor meus ad te véniat.
V. Dóminus vobiscum.
R. Et cum spíritu tuo

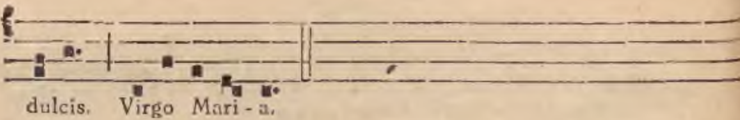
Oremus.

Fidélium Deus ómnium cónditor et redémptor, animábus famulórum famularúmque tuárum remissiónem cunctórum tribue peccatórum, ut indulgéntiam, quam semper optavérunt, piis supplicatiónibus consequántur. Qui vivis et regnas in saécula saeculórum. *R.* Amen.

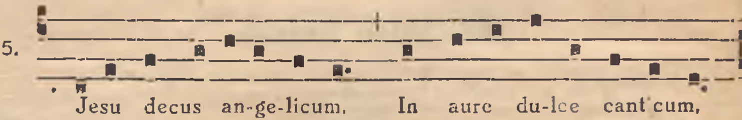
V. Requiéscant in pace. *R.* Amen.

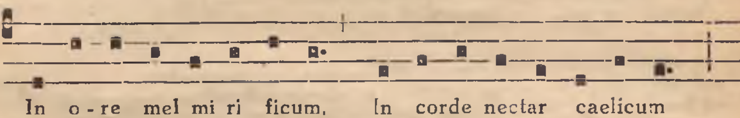
Ant. Salve Regina.

(Cantus modernus).

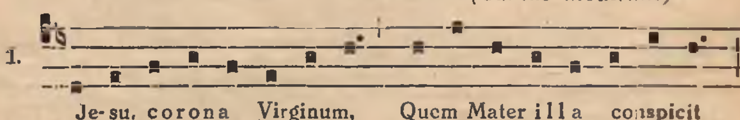

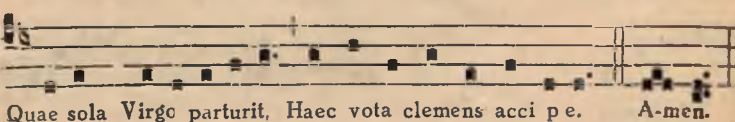

2. Qui te gustant, esúriunt;
Qui bíbunt, adhuc sitiunt;
Desideráre nésciunt,
Nisi Jesum, quem díligunt.
3. O Jesu mi dulcissime,
Spes suspirántis ánimae!
Te quaerunt piae lácrimae,
Te clamor mentis íntimae.

4. Mane nobiscum Dómine,
Et nos illústra lumine:
Pulsa mentis caligine,
Mundum reple dulcedine.
5. Jesu flos Matris Virginis,
Amor nostrae dulcédinis,
Tibi laus, honor nóminis,
Regnum beatitúdinis.
Amen.
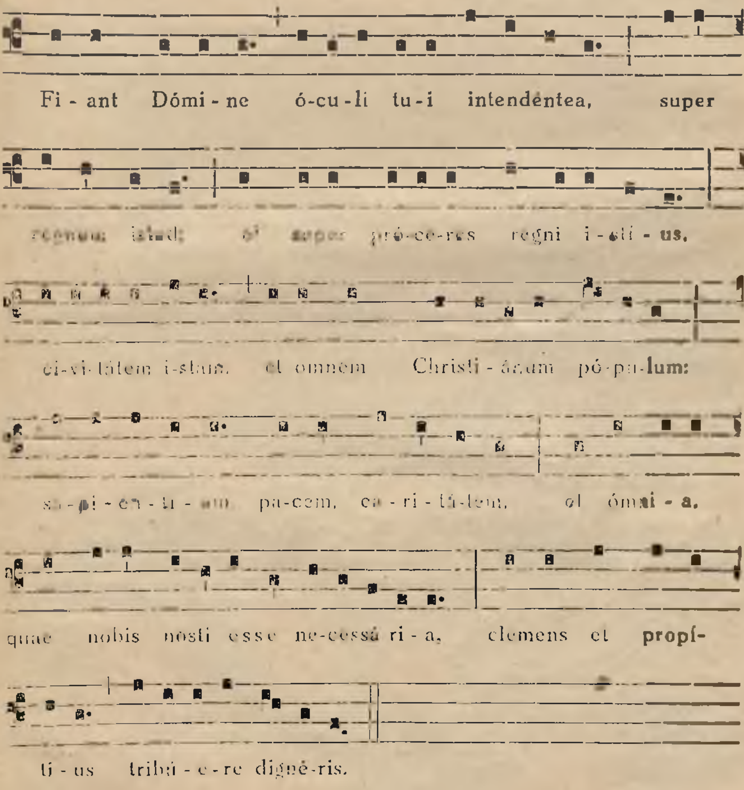
(Cantus modernus)

2. Qui pergis inter lilia,
Septus choréis Vírginum,
Sponsus decórus glória,
Sponsisque reddens praémia.
3. Quocúmque tendis, Vírgines
Sequúntur, atque láudibus
Post te canéntes cúrsitant,
Hymnósque dulces pérsonant.

4. Te deprecámur súpplices,
Nostris ut addas sénsibus,
Nescíre prorsus ómnia
Corruptiònis vúlnera.
5. Virtus, honor, laus, glória
Deo Patrí cum Fílio,
Sancto simul Paráclito,
In Saeculórum saécula.
Amen.

INDEX.

	Str.
Haec est dies	1
In Dominicis ad Aspersionem aquae benedictae	2
Vidi Aquam	3
Alii cantus; Asperges me ad libitum.	4
Niedziela Palmowa	5
Feria VI in Parasceve	8
Sabbato Sancto.	9
Dominica Resurrectionis	16
Ad Matutinum	19
Cum Rex gloriae	22
Sedit Angelus	26
In die Sancto Paschae	28
Process o die S. Marci	32
Cantus litaniarum	35
Litanja do Wszystkich Swiętych	39
Antiphonae suffragiorum	42
Versus suffragiorum	51
Orationes suffragiorum	52
Antiphonae superadditae cum Versiculis	56
Dominica Pentecostes	64
In festo Ss. Trinitatis: Duo Seraphim	66
Salvator mundi.	68
In solemnitate Corporis Christi: Homo quidam	68
Immolabit haedum.	70
Respexis Elias	71
In tertia Statione Evangelium	72
In quarta Statione Evangelium	74
Processiones cum Ss. Eucharistia	77
In Festo Gratiarum actionis	78
Hymni sacri	79
Processio pro Fidelibus Defunctis.	81
Ad primam Stationem	82
Ad secudam Stationem.	83
Ad tertiam Stationem	83
Ad quartam Stationem	84
Ad quintam Stationem	84
Salve Regina	85
Jesu decus angelicum	86
Jesu corona Virginum	86
Fiant Domine	87